

Informe sobre la reforma de l'organització judicial i el seu impacte a Catalunya

Directors:

Prof. Manuel Cachón Cadenas i Prof. Enric Fossas Espadaler

Col.laboradors:

Dra. Consuelo Ruiz de la Fuente i Joan Roselló Cardona

CÀTEDRA UAB-CICAC: OBSERVATORI SOCIAL I
ECONÒMIC DE LA JUSTÍCIA

2015

Presentació

El 22 de gener de 2015 va tenir lloc la signatura del Conveni de col·laboració entre el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya (CICAC) i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) per a la creació de la Càtedra UAB-CICAC "Observatori social i econòmic de la justícia". L'Observatori té com a objectius la realització d'informes anuals sobre el funcionament de l'Administració de justícia a Catalunya, l'anàlisi de l'impacte econòmic i social de les reformes legislatives, i l'estudi monogràfic sobre qüestions d'especial rellevància per a la prestació eficaç del servei públic de la justícia. El resultat d'aquests treballs de recerca, fruit de la col·laboració entre acadèmics i professionals del dret, es publicaran i difondran a través d'una web, es presentaran als diferents actors implicats en l'Administració de justícia, i seran objecte de seminaris i jornades amb especialistes de diverses disciplines i operadors jurídics per tal de ser analitzats i debatuts.

El present Informe és el primer que du a terme l'Observatori i està dedicat a la reforma de l'organització judicial prevista en l'Avantprojecte de Llei orgànica del poder judicial i el seu impacte a Catalunya. El 4 d'abril de 2014 el Govern del Partit Popular va donar a conèixer aquest text prelegislatiu, que va ser objecte de successives modificacions, i finalment es va aprovar com a Projecte de llei el 27 de febrer de 2015. L'Informe té per objecte d'anàlisi l'Avantprojecte, que s'ha vist profundament revisat per la versió final del Projecte, a la qual fem referència al final del treball per posar de manifest que, malgrat les grans diferències entre el dos textos, hi ha una línia de continuïtat que indica una tendència en les futures reformes legislatives de l'organització judicial.

Resum executiu

L'Avantprojecte de Llei orgànica del poder judicial, aprovat pel Govern el 4 d'abril de 2014, proposa una modificació profunda de l'organització judicial que tindria un fort impacte en diversos àmbits de l'Administració de justícia a Catalunya.

En l'àmbit **estructural**, la seva implementació a Catalunya comportaria: a) com a resultat de la creació dels nous tribunals provincials d'instància, se suprimirien els òrgans judicials actuals següents: els jutjats de pau, els jutjats de primera instància, els jutjats mercantils, els jutjats d'instrucció, els jutjats penals, els jutjats de violència sobre la dona, els jutjats de vigilància penitenciària, els jutjats de menors, els jutjats contenciosos administratiu i els jutjats socials; els TPI absorbirien les competències dels òrgans judicials unipersonals suprimits; no obstant això, el text prelegislatiu preveu la possibilitat que s'implantin en algunes poblacions seus delegades dels nous òrgans judicials provincials; b) desapareixerien les audiències provincials: algunes de seves competències actuals s'atribueixen als TPI, mentre que d'altres serien assignades al TSJ de Catalunya; c) es manté el TSJ, però la Sala Civil i Penal actual es desdobla en dues: la Sala Civil i la Sala Penal.

Des del punt de vista quantitatiu, se suprimirien 1.475 òrgans judicials: 898 JDP, més 573 jutjats, més les 4 AP. Dels 1.475 òrgans judicials que desapareixerien, 381 tenen la seu a les capitals de província (309 si no se computen els JDP), mentre que els 1.094 restants serien òrgans situats fora de les capitals (309 si no s'inclouen els JDP). Aquests 1.094 òrgans de fora de les capitals que desapareixerien, es desglossen de la forma següent: a la província de Barcelona, en desapareixerien 509 (223 si no s'inclouen els JDP); a la província de Girona, se'n suprimirien 207 (32 si no s'inclouen els JDP); a la província de Tarragona, se n'eliminarien 208 (44 si no s'inclouen els JDP); i a la província de Lleida, en desapareixerien 170 (10 si no s'inclouen els JDP).

En l'àmbit **processal**, els efectes serien els següents: a) per regla general, el coneixement de la primera instància dels processos civils, mercantils, contenciosos administratius, laborals i de seguretat social s'atribuiria als TPI; b) en matèria penal també correspondria als TPI, com a regla general, la instrucció del procés i el coneixement del judici oral, i se'ls assigna la competència per conèixer de la segona instància en els processos penals per delictes menys greus. Quan es tracti de processos penals per delictes greus, la competència per al coneixement de la segona instància s'assignaria a les sales

penals del TSJ; c) les competències atribuïdes als TPI serien assumides per les seues delegades d'aquests tribunals en les poblacions en què s'implantessin aquests òrgans delegats; d) el TSJ passaria a ser l'òrgan judicial competent, per regla general, per conèixer de la segona instància dels processos en tots els ordres jurisdiccionals, excepte en alguns processos de les jurisdiccions contenciosa administrativa i social, en els quals aquesta competència s'atribueix a l'Audiència Nacional, i en els processos penals per delictes menys greus, en els quals el coneixement de la segona instància s'assigna als TPI.

La regulació processal anterior provocaria alguns inconvenients derivats de l'atribució a un mateix òrgan judicial de la competència per conèixer de diverses fases del mateix procés. En matèria penal, en la qual els TPI serien els encarregats de conèixer de la instrucció, el judici oral i la segona instància dels processos per delictes menys greus. En els processos per delictes greus s'adjudicaria als TPI la competència per a la instrucció del procés i per al coneixement del judici oral. En l'ordre civil, s'assignaria a la Sala Civil del TSJ la competència per resoldre el recurs d'apel·lació i, quan es tracti de qüestions de dret civil propi, el recurs de cassació.

En l'àmbit del **personal de l'Administració de justícia** es produirien els efectes següents: a) l'eliminació dels 898 jutges de pau, que desapareixerien de la base de l'estructura piramidal que avui conforma l'organització judicial en les jurisdiccions civil i penal; b) s'integrarien en els TPI els jutges que exerceixen als restants òrgans judicials unipersonals en els quatre ordres jurisdiccionals; c) els magistrats que exerceixen actualment a les seccions civils de les AP s'integrarien en el TSJ: els que formen part d'aquestes seccions a les AP de Girona, Tarragona i Lleida es traslladarien a Barcelona; d) els magistrats que formen parts de les seccions penals de les AP passarien als TPI.

Aproximadament, el personal de l'Administració de justícia que s'hauria de traslladar a les capitals de província des de les poblacions on treballen actualment seria: 304 jutges i magistrats; 304 secretaris judicials; 887 gestors processals; 1.430 tramitadors processals; 610 auxiliars judicials i 124 metges forenses.

En l'àmbit de les **infraestructures**, els efectes principals serien els següents: a) en relació amb els béns immobles i si s'apliqués el criteri de màxims, pràcticament 3 de cada 4 immobles judicials existents a la província de Barcelona quedarien buits o inutilitzats, llevat que s'hi despleguessin seues delegades; b) aquest percentatge s'agreuaria especialment en el cas de Girona, on la ràtio pujaria a 8,5 de cada 10 immobles existents a

la província; c) tot i amb un impacte menor, també superarien el 50% els immobles que es quedarien en desús en els casos de Lleida i Tarragona: quasi 6 sobre 10, i 5 sobre 10 immobles buits, respectivament. d) pel que fa als béns mobles, Lleida resultaria la província menys afectada pel potencial desús d'aquests pel fet de ja existir en l'actualitat una concentració bastant alta al partit judicial de la capital de província. Tarragona resultaria la més perjudicada ja que, sempre sota un criteri de màxims, hi hauria un excedent de recursos mobles en totes i cadascunes de les 5 categories valorades d'entre el 50 i el 60%.

En l'àmbit de **l'usuari del servei públic de de Justícia**, la implementació de l'ALOPJ afectaria el 70% de la població de Catalunya. Considerant la variable de la distància, la població més intensament afectada serà la de la província de Lleida, on els ciutadans haurien de recórrer 71 km més de mitjana per acudir als tribunals competents, i alguns d'ells, haurien de recórrer més de 100 km. També hi hauria un augment de jurisdicció a tot Catalunya, que es traduiria en el fet que la nova organització judicial reduiria majorment la ràtio de jutges que hi ha per habitants.

Principals abreviatures i sigles utilitzades:

AJFV	Associació de Jutges i Magistrats Francisco de Vitoria
ALOPJ	Avantprojecte de la Llei orgànica del poder judicial
AN	Audiència Nacional
AP	Audiència Provincial
APM	Associació Professional de la Magistratura
CA	Comunitat autònoma
CE	Constitució espanyola de 1978
CF	Consell Fiscal
CGPJ	Consell general poder judicial
CICAC	Consell del Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya
CNJD	Comissió Nacional de Jutges Degans
ERC	Esquerra Republicana de Catalunya
IU	Esquerra Unida
JPD	Jutges Per la Democràcia
JDP	Jutjat de pau
LDPJ	Llei de demarcació i planta judicial
LOPJ	Llei orgànica del poder Judicial
MF	Ministeri Fiscal
PP	Partit Popular
PSOE	Partit Socialista Obrer Espanyol
TPI	Tribunal Provincial d'Instància
TS	Tribunal Suprem
TSJ	Tribunal superior de justícia

Índex

Resum executiu	3
1. Introducció	8
2. Anàlisi de l'ALOPJ	10
2.1. La introducció del Tribunal Provincial d'Instància	10
2.2. Modificacions del TSJ	12
2.3. Síntesi	12
3. Reaccions a l'ALPOJ	13
3.1. Informes i dictàmens	13
3.2. Associacions professionals	20
3.3. Partits polítics	24
3.4. Generalitat de Catalunya	25
3.5. Síntesi	26
4. Radiografia de la situació actual a Catalunya	28
4.1. Organització judicial a Catalunya	28
4.2. Personal	43
4.3. Mitjans i recursos de l'Administració de justícia	54
4.4. Qualitat de la justícia	60
4.5. Síntesi	67
5. Valoració de la implementació de l'ALOPJ a Catalunya	69
5.1. Efectes estructurals	69
5.2. Efectes processals	76
5.3. Efectes sobre el personal de l'Administració de justícia	80
5.4. Efectes sobre els recursos i infraestructures	80
5.5. Efectes sobre els usuaris del servei públic de justícia	82
5.6. Síntesi	91
Conclusions	95
Addenda	100

1. Introducció

L'Avantprojecte de Llei orgànica del poder judicial, aprovat pel Govern el 4 d'abril de 2014, pretenia dur a terme una ambiciosa reforma que afectava aspectes essencials de la configuració del poder judicial: l'exercici de la potestat jurisdiccional, el personal al servei de l'Administració de justícia, l'organització i funcionament del Consell General del Poder Judicial, l'accés a la carrera judicial o el valor de la jurisprudència del Tribunal Suprem. Un dels punts més rellevants del text prelegislatiu és el referit a l'organització i funcionament del tribunal (llibre segon), ja que incorporava una novetat important: la introducció del tribunal provincial d'instància com a nou òrgan judicial de primer grau, ubicat a cada capital de província, el qual substituiria els jutjats que, d'acord amb la Llei de demarcació i planta judicial, actualment coneixen de la primera instància en els diferents ordres jurisdiccionals. L'Avantprojecte preveia que aquella Llei podria establir seus desplaçades de totes o alguna de les sales del TPI en algunes localitats i municipis si concorrien un seguit de circumstàncies. A més, eliminava els JDP i les AP, i reorganitzava profundament els tribunals superiors de justícia, que assumirien algunes funcions de les audiències. Es tractava, doncs, d'una reforma organitzativa de gran abast que, en cas de prosperar, hagués tingut conseqüències importants per a tots els actors implicats en l'Administració de justícia a Catalunya: els usuaris, els professionals del Dret, els jutges i magistrats, el personal i els mitjans materials al servei de l'Administració de justícia, així com les instàncies polítiques competents en la matèria.

L'Informe té per objecte d'estudi dos aspectes de les reformes de l'organització judicial previstes en l'Avantprojecte. El primer (apartats 2 i 3) té un caràcter descriptiu, atès que el present treball s'ha realitzat a partir d'aquell text, el qual ha passat per diverses vicissituds fins el moment de concloure l'Informe. Per tant, ens ha semblat important fer el seguiment de la seva tramitació: l'anàlisi del text inicial de l'Avantprojecte, les opinions i reaccions dels sectors afectats, i els informes i dictàmens tècnics emesos per diverses institucions. Aquesta part del treball permet conèixer la reforma judicial tal com va ser concebuda en els seus inicis, i l'opinió que ha suscitat en la societat i en les institucions: en els professionals del Dret, en els òrgans jurisdiccionals, en els partits polítics i associacions, i en l'opinió pública.

El segon aspecte (apartats 4 i 5), té un caràcter prospectiu, atès que conté una valoració de l'impacte que tindria a Catalunya la reforma prevista inicialment en l'Avantprojecte. Per a determinar els efectes que podrien tenir els canvis proposats, s'ofereix, en primer lloc, una radiografia de la situació actual de la justícia a Catalunya

(apartat 4) pel que fa a l'organització judicial i el moviment d'assumptes, al personal integrant del poder judicial, així com al personal al servei de l'Administració de justícia, als mitjans i recursos d'aquesta, i al que hem anomenat qualitat de la Justícia. En segon lloc, es detallen i expliquen els efectes que produiria la implementació de les reformes previstes en l'Avantprojecte en cinc àmbits: estructural, processal, de personal, dels recursos materials, i de l'usuari del servei públic de justícia (apartat 5).

Atès que l'Informe es basa en el primer text de l'ALOPJ, els resultats que s'ofereixen tenen un cert caràcter de "simulació", ja que les reformes de l'organització judicial finalment adoptades no s'han ajustat a les propostes originals, que s'han vist profundament modificades. D'aquí que en el treball ens fem ressò de les reformes previstes en el text del Projecte de la LOPJ finalment aprovat pel Govern (Addenda). Ara bé, malgrat aquell caràcter, els resultats del present Informe no tan sols tenen la utilitat d'oferir una radiografia actual d'aspectes essencials de la justícia a Catalunya, sinó que permeten preveure la tendència en els canvis futurs de l'organització judicial i els efectes, també futurs, que podran tenir.

Aquest primer Informe de l'Observatori ha estat concebut pels seus codirectors, i ha estat realitzat per ambdós, conjuntament amb la Dra. Consuelo Ruiz de la Fuente, professora associada de dret processal, i Joan Roselló Cardona, professor associat de dret constitucional. Hem d'expressar el nostre agraïment a les institucions que ens han facilitat la informació i la documentació necessària per a la seva elaboració, i particularment al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya i al Consell General del Poder Judicial.

Com s'ha dit, un dels objectius de l'Observatori, expressat en el conveni signat entre el CICAC i la UAB, és la difusió dels seus treballs entre tots els actors implicats en l'Administració de justícia a Catalunya, amb la voluntat de tenir una clara incidència i contribuir així a la seva millora com a servei públic. Per això ens proposem enguany difondre i debatre aquest primer Informe entre els acadèmics i els professionals del Dret.

Prof. Manuel Cachón Cadenas i Prof. Enric Fossas Espadaler

Codirectors de la Càtedra UAB-CICAC "Observatori social i econòmic de la justícia"

2. Anàlisi de l'ALOPJ

L'Avantprojecte de Llei orgànica del poder judicial fou aprovat en Consell de Ministres el 4 d'abril de 2014. El text publicat ha estat posteriorment objecte de diverses modificacions. Es tracta d'una proposta legislativa ambiciosa que incorpora nombroses reformes rellevants de gran abast en importants aspectes del poder judicial: l'exercici de la potestat jurisdiccional, el personal al servei de l'Administració de justícia, l'organització i funcionament del CGPJ, l'accés a la carrera judicial o el valor de la jurisprudència del TS. Com es diu en l'exposició de motius, la proposta legislativa *“no solo contiene una reforma de carácter global sino también estructural, en la que se propone un cambio radical del modelo de organización de la Justicia española para acomodarla a las necesidades del siglo XX”*. Un dels aspectes més rellevants de la reforma és el referit a l'organització i el funcionament del Tribunal, que es troba regulada al llibre segon (*“De la organización y funcionamiento de los Tribunales”*). En aquest apartat, s'examinen les modificacions principals que l'ALOPJ realitza en l'organització dels tribunals: la introducció del Tribunal Provincial d'Instància (2.1) i les modificacions dels TSJ (2.2).

2.1 La introducció del Tribunal Provincial d'Instància

L'ALOPJ regula una nova organització dels tribunals, establint-ne la composició i les atribucions (Cap. II). La mateixa exposició de motius afirma que s'incorpora una novetat important: la introducció del Tribunal Provincial d'Instància com a nou òrgan judicial de primer grau que abasta tots els ordres jurisdiccionals. Es preveu que la circumscripció del TPI sigui la província i no coincideixi amb els actuals partits judicials, amb l'excepció de Ceuta i Melilla. La mateixa exposició de motius declara que els avantatges d'una provincialització completa de l'Administració de justícia són els que es deriven de les economies d'escala, també mesurables en termes de mitjans materials i personals. La secció V del capítol II del llibre segon regula la circumscripció, competències, i estructura dels TPI.

a) Circumscripció i seu oficial

Els TPI estan previstos com uns dels tribunals que exerceixen la potestat jurisdiccional (art. 79.d), la seva demarcació territorial serà la província, amb excepció de Ceuta i Melilla (art. 83.4), i tindran la seu oficial a la capital de província (art. 84.3). La nova organització judicial suposa, doncs, la desaparició del partit judicial. Tanmateix, es preveuen dos mecanismes per flexibilitzar la regla general. El primer és la possibilitat que

el TPI tingui altres seus, a més de l'oficial, a alguna població de la província que reuneixi una sèrie de requisits. Així, es preveu que la Llei de demarcació i planta judicial podrà establir "seus desplaçades" de totes o algunes de les sales dels TPI en aquelles localitats i municipis del territori provincial en les quals estiguessin radicades seus judicials diferents als JDP, atenent a una sèrie de circumstàncies que es detallen a l'art. 84.3, entre d'altres, la dispersió de la població, la distància a la capital de la província, l'aprofitament d'infraestructures judicials existents en la possible seu desplaçada o les característiques geogràfiques especials del territori provincial. El segon mecanisme és la previsió que les CA puguin realitzar una proposta relativa a les seus dels TPI en el seu territori, i puguin proposar la revisió de la planta judicial corresponent (art. 83.1). La nova estructura requerirà precisament la seva projecció en la Llei de demarcació i planta judicial (arts. 81 i 82), i un període transitori d'adaptació, ja que serà aquella Llei la que determinarà el moment en què es posi en marxa la nova organització judicial, segons la disposició transitòria primera de l'ALOPJ. El Govern disposa d'un termini de dos anys per remetre a les Corts Generals un projecte de Llei de demarcació i planta judicial.

b) Competències

Els TPI assumeixen totes les competències que avui corresponen als jutjats (primera instància i instrucció, mercantil, violència sobre la dona, penal, contenciós administratiu, social, menors i vigilància penitenciària), així com les competències que en primera i segona instància tenen actualment atribuïdes les AP en l'ordre penal. Els TPI coneixen, per tant, de la matèria civil, penal, contenciós administratiu, social i assumptes generals (art. 119). La reforma haurà de comportar la desaparició dels JDP. Segons la disposició transitòria dotzena, amb l'entrada en vigor de la nova LOPJ, i fins que no entri en funcionament la nova organització judicial, les competències dels JDP correspondran als jutjats de primera instància i instrucció.

c) Composició i estructura dels TPI

El TPI haurà de constar de quatre sales, una per cada ordre jurisdiccional: civil, penal, contenciós administratiu i social. Cadascuna disposarà d'"unitats judicials" i "seccions". El CGPJ podrà establir en les diferents sales del TPI unitats judicials o seccions judicials especialitzades per el coneixement de determinats assumptes sempre que es justifiqui la seva existència per raó del volum d'assumptes o matèria (art. 120). Així, a la Sala Civil es podran establir unitats o seccions especialitzades en matèria mercantil i família, i en la Sala Penal, unitats o seccions especialitzades en garanties d'instrucció,

enjudiciament, violència de gènere, menors i execució penal. També podran existir secciones col·legiades no especialitzades.

d) Atribucions de les sales del TPI

Les sales del TPI coneixeran en els seus respectius ordres jurisdiccionals de tots aquells assumptes que no estiguin atribuïts a altres tribunals, excepte en l'ordre contenciós administratiu (art. 121). L'ALOPJ regula les competències de cadascuna de les sales (arts. 122 a 134). La disposició transitòria segona estableix que, fins que no entrin en vigor les noves normes sobre competència, el CGPJ dictarà normes pel repartiment provincial d'assumpes entre els diferents òrgans judicials d'una mateixa província.

L'exposició de motius admet que la creació del TPI pot comportar una disminució de les garanties actuals, raó per la qual s'adoptaran una sèrie de mecanismes que assegurin que *"no exista merma alguna en la predeterminación legal del juez, ni en la inamovilidad judicial"*.

2.2. Modificacions del TSJ

A més de la introducció dels TPI, l'ALOPJ conté algunes reformes en l'organització i funcionament del TSJ, que operarà principalment com a òrgan judicial de segona instància o apel·lació en tots els ordres, assumint una part de les actuals competències d'apel·lació de les AP, que també desapareixeran. La secció IV del capítol II del llibre segon regula la jurisdicció, composició i les competències de les diverses sales del TSJ: civil, penal, contenciosa administrativa, social i afers generals.

2.3. Síntesi

L'ALOPJ conté una proposta ambiciosa de reforma que afecta aspectes rellevants de la configuració del poder judicial. El text preveu una modificació profunda de l'organització judicial, basada en la creació dels tribunals provincials d'instància com a òrgan de primer grau en tots els ordres, la demarcació del qual serà la província, deixant al marge els partits judicials, tot i que es preveu que puguin tenir seus desplaçades en alguns municipis. Per això, la nova estructura requerirà la revisió de la Llei de demarcació i planta. L'organització judicial prevista en l'ALOPJ comporta la desaparició dels JDP, i també, de les AP.

3. Reaccions a l'ALOPJ

3.1. Informes i dictàmens

a) Consell General del Poder Judicial

L'Informe al Anteproyecto de Ley Orgánica del Poder Judicial (Madrid, 27 de juny de 2014) conté una anàlisi exhaustiva i minuciosa del conjunt del text, fent crítiques i propostes de redacció alternatives. Destacarem les consideracions que conté sobre la reorganització dels tribunals prevista en l'ALOPJ.

L'organització col·legiada dels TPI, servida per una oficina judicial comuna, permet adaptar-la a les necessitats del moment, sense que calgui crear nous òrgans judicials, la qual cosa mereix una valoració positiva. La creació i la instauració dels TPI presenta una sèrie d'aspectes positius en la millora de l'Administració de justícia: a) permet una major racionalització i economia dels mitjans materials i personals; b) resulta coherent amb el model d'oficina judicial dissenyat per la LO 1/2009 i la LO 13/2009; c) afavoreix l'especialització dels òrgans judicials; i d) contribueix a la seguretat jurídica.

Convindria incloure convenientment la previsió del tribunal del jurat, que en l'actualitat es constitueix en l'àmbit de l'audiència provincial. El jutge-president del tribunal del jurat hauria de ser un jutge destinat en una secció col·legiada penal.

Es proposa que excepcionalment, a proposta i amb informe favorable de les comunitats autònomes i del CGPJ, puguin establir-se o crear-se TPI amb les mateixes sales, seccions i unitats judicials, en un àmbit territorial, demarcació o circumscripció inferior a la de la provincial, en una àrea metropolitana o una àrea d'influència urbana concreta, agrupant els municipis pròxims, tot plegat en els termes establerts en la Llei de demarcació i planta. Aquests TPI tindrien la seva seu a la ciutat, distinta de la capital de la província, que s'assenyali per llei de la comunitat autònoma, i prendria el seu nom del municipi o ciutat on estiguin situats. La decisió última d'aquesta qüestió ha de correspondre al Ministeri de Justícia, si bé ha de comptar, en tot cas, amb l'informe favorable del CGPJ, i, en el seu cas, del Govern de la comunitat autònoma que tingui assumides les competències en matèria de Justícia.

Pel que fa a la futura organització i funcions dels TSJ, l'Informe conté una valoració positiva sobre la decisió del prelegislador de convertir-los en òrgans d'apel·lació en tots els ordres jurisdiccionals, sens perjudici de les seves competències com a òrgans de cassació en matèria de dret civil propi de la comunitat autònoma.

A aquest efecte, s'hauria de crear una secció especial dins de la sala civil dels TSJ per a conèixer de la cassació foral. En modificar la cassació civil seria adequat que també s'abordés –a la corresponent disposició final– la regulació processal general dels recursos de cassació civil foral, diferenciada de la cassació general i més acord a les exigències i necessitats (de fixació, unificació i desenvolupament normatiu) dels drets civils forals o autonòmics, amb particularitats específiques en el tractament de la seva admissibilitat mitjançant l'interès cassacional, que afavoreixin la creació de doctrina jurisprudencial foral sobre totes les normes d'aquells ordenaments, incloses, quan procedeixi, les consuetudinàries. També seria una bona oportunitat per a una ampliació de la competència objectiva dels TSJ en el coneixement dels recursos de cassació fundats en vulneració de precepte constitucional, quan aquesta es produeix en la interpretació o aplicació de la normativa civil foral i l'extensió de la seva competència funcional al coneixement dels recursos fundats en la infracció del dret propi de les seves comunitats, amb independència de la comunitat en què tingui la seva seu el tribunal jutjador d'instància. Si no es modifica la cassació, s'hauria atribuir expressament als TSJ la competència per a conèixer dels recursos extraordinaris per infracció processal.

L'Informe del CGPJ conté vots particulars formulats per alguns vocals, en els quals es fan consideracions sobre les propostes de nova organització judicial contingudes en l'ALOPJ.

Vot particular dels vocals Enrique Lucas Murillo de la Cueva i Mercè Pigem i Palmés:

Res impedeix al legislador atribuir als TSJ la competència per conèixer i resoldre recursos de naturalesa extraordinària, sempre que això no posi en qüestió la posició constitucional del TS com a vèrtex de l'organització judicial en tots els ordres jurisdiccionals ordinaris, una posició que se salvaguardaria a través de la unificació de doctrina.

La introducció dels anomenats TPI, si bé tècnicament respon a una necessitat de racionalització de l'organització judicial, incideix en, i vulnera de forma directa les atribucions pròpies de les comunitats autònomes amb competències assumides, a les

quals els correspon elaborar les propostes de demarcacions judicials dels seus respectius àmbits territorials i la determinació de la capitalitat de les demarcacions judicials. Per això, tota proposta normativa de reforma de l'organització judicial, tant en la LOPJ com posteriorment en la Llei de demarcació i planta judicial, ha d'evitar ingerències en les competències de les comunitats autònomes, a les quals correspon elaborar les propostes de demarcacions judicials dels seus respectius àmbits territorials. En coherència amb l'organització de l'Estat en comunitats autònomes (article 137 CE), i l'assumpció per una part important d'aquestes de les competències en matèria de Justícia, se'ls ha de donar una participació real i efectiva en la revisió de la planta judicial amb l'objectiu que s'adapti millor a les necessitats de l'àmbit territorial de la comunitat autònoma. Per això es proposa una nova redacció de l'article 81 ALOPJ, entre d'altres, per mantenir la competència autonòmica de determinar per llei la capitalitat de les demarcacions judicials. Sens perjudici que la capitalitat provincial o no dels TPI sigui determinada per les comunitats autònomes, és fonamental mantenir les seues desplaçades que avui dia es troben en funcionament. Cal revisar la demarcació i planta judicial actual, però el canvi no pot suposar que s'allunyi la justícia a la ciutadania.

Vot particular dels vocals Roser Bach Fabregó, María Victoria Cinto Lapuente, Clara Martínez de Careaga García, Rafael Mozo Muelas, María Concepción Sáez Rodríguez i María Pilar Sepúlveda García de la Torre:

L'ALOPJ proposa un canvi radical de l'organització judicial de dubtosa operativitat. Suprimeix els jutjats i les AP, reorganitzant l'estructura jurisdiccional al voltant d'una planta de delimitació provincial, integrant tots els jutges i magistrats en els TPI. L'exposició de motius explica que la solució dels tribunals d'instància ja s'havia proposat anteriorment. Però amaga que el model que segueix l'Avantprojecte és totalment diferent a l'anteriorment plantejat, que no pretenia alterar l'organització judicial completa sinó racionalitzar el treball de les oficines judicials i permetre que cadascuna pogués donar suport a més d'una unitat judicial. La generalització del sistema s'adopta ara sense assajos previs a petita escala o experiències controlades que permetin avaluar-la i dissenyar-la adequadament, sense donar una resposta adequada i coherent al que hauria de ser una autèntica justícia de proximitat facilitant la resolució de controvèrsies de menor entitat però d'enorme incidència en la vida quotidiana dels ciutadans.

Tot això, i tenint en compte que suprimeix els JDP sense introduir un sistema alternatiu de justícia de proximitat, permet augurar que aquesta nova norma derivarà en un accés més difícil a la justícia per als ciutadans que no visquin a les capitals de les províncies, un major cost per a les parts, denunciants, testimonis i víctimes i una evident desprotecció dels col·lectius més vulnerables.

El nou disseny que es proposa té un abast no únicament organitzatiu. Es tracta d'un model que redueix elements substancials i garanties bàsiques de la independència de cada jutge o tribunal: la inamovibilitat i la predeterminació legal de l'òrgan per conèixer de cada cas concret. Així, permet als presidents dels TPI i a les sales de govern incidir, a través de les normes de repartiment i els reforços, en la composició de les unitats judicials o seccions. També es critica que les sales d'assumptes generals dels TPI puguin, d'ofici i fins i tot estant el procediment en marxa, atribuir la instrucció a un secció judicial i, per tant, privar de la instrucció a la unitat judicial que n'estigués coneixent. L'Avantprojecte denota una clara desconfiança cap al poder judicial i una obstinació dirigida a la seva burocratització.

b) Tribunal Suprem

L'Informe de la Sala de Gobierno del Tribunal Supremo sobre el Anteproyecto de 4 de abril 2014 de LOPJ (Madrid, 3 de juny 2014) es dedica exclusivament a emetre una valoració sobre algunes de les principals innovacions que amb relació al TS comportaria la regulació projectada. D'aquí que tracti diferents temes en relació amb el mateix TS, des de la posició constitucional del TS fins al Gabinet Tècnic, tot i que també dedica alguns apartats a l'estatut constitucional de jutges i magistrats o al CGPJ. Però no tracta en cap punt la nova organització judicial prevista en el llibre II de l'ALOPJ.

c) Audiència Nacional

L'Informe de la Sala de Gobierno de la Audiencia Nacional al Anteproyecto de LOPJ examina el text prelegislatiu, amb especial atenció a les reformes que afecten la pròpia AN. L'Informe fa propostes a l'articulat de tot l'Avantprojecte i, respecte del llibre II fa algunes consideracions sobre els preceptes relatius a l'AN (arts. 100 a 111), que no afecten l'organització judicial a Catalunya, atès que la seva seu és a Madrid i la seva competència s'estén a la totalitat del territori espanyol (art. 83 ALOPJ). En concret, en parlar de la creació de les sales d'instància en el si de l'AN, posa de manifest, de passada, les dificultats de la substitució del model basat en el partit judicial. En aquest punt, diu que la Llei de

planta de 1988 trobà moltes resistències i dificultats, en particular de les administracions territorials, atès que la supressió del partit judicial priva a una zona, ja deprimida, d'una de les fonts d'activitat de què disposa, com és un jutjat i els serveis que hi estan relacionats.

d) Consell Fiscal

L'Informe del Consejo Fiscal sobre el Anteproyecto de Ley Orgánica del Poder Judicial (25 de juny de 2014) du a terme un examen més ampli del text, ja que estudia la seva adequació a la Constitució, la correcció tecnicojurídica i la valoració de la conformitat de les funcions assignades a la configuració orgànica i funcional del MF continguda en el seu Estatut. En relació al llibre II, l'Informe sosté que la creació dels TPI pretén la flexibilitat dels recursos existents i s'estableix un nou sistema de substitució de jutges que permetrà la reassignació d'efectius dins del mateix òrgan judicial per a fer front a les necessitats del servei públic de la justícia sense necessitat de crear o suprimir òrgans judicials ni alterar la planta existent. La modificació de l'organització judicial en aquest punt, segons el CF, ofereix l'avantatge de l'especialització dels tribunals, una menor dispersió en l'activitat d'estudi i tractament dels casos, i un aprofitament de l'experiència acumulada, en les àrees jurisdiccionals de major, per part de cada professional de les unitats especialitzades. Aquesta idea es valora positivament atès que l'òrgan judicial provincial ofereix possibilitats interessants per introduir una major flexibilitat en la reorganització d'efectius dins d'un mateix òrgan judicial. L'Informe assenyalava que els avantatges, tanmateix, xoquen amb l'exigència de predeterminació legal del jutge, malgrat que l'exposició de motius dissenya unes garanties en aquest punt. Pel CF, la principal observació crítica al llibre II es refereix a la desvinculació del jutge respecte d'un concret òrgan judicial, ja que la nova regulació estableix un jutge "intercanviable" que pot vulnerar el principi del jutge predeterminat, i també suposarà una elusió de responsabilitat sobre el cas concret.

Així mateix, el CF adverteix que la provincialització completa de l'Administració de justícia, basada en criteris econòmics, suposa un allunyament de molts sectors de la ciutadania, ja que, si bé hi ha províncies on l'acumulació de l'activitat judicial a la capital no presenta problemes, en d'altres aquesta circumstància no es produeix. Aquest allunyament de la justícia de proximitat per raó de l'eficàcia pot tenir efectes perversos ja que l'allunyament de la seu dels tribunals no serà fàcilment assumible pel ciutadà.

L'Informe fa referència al mecanisme de flexibilització previst a l'art. 84.3 ALOPJ, que remet a la Llei de demarcació i planta per establir les “seus desplaçades” de totes o alguns dels TPI en algunes localitats i municipis en funció d'unes circumstàncies. En aquest punt, el CF té dubtes de constitucionalitat sobre la DA primera ALOPJ, que preveu la participació de les CA en la determinació de la planta i la demarcació dels òrgans judicials. I d'altra banda, entén que l'aplicació de les excepcions previstes al text prelegislatiu podrien deixar intacte l'actual mapa judicial, i podria succeir que les modificacions previstes es limités a un canvi de rètols en els edificis i els despatxos judicials. Els criteris de flexibilització previstos a l'ALOPJ són els que s'han seguit en els últims anys per a instaurar òrgans judicials en poblacions que no són la capital de província, precisament perquè es considerava que l'estructura provincial no s'adequava a les necessitats de justícia dels ciutadans.

L'Informe és crític en aquest punt i assenyala que el prelegislador, en tractar dels TPI, desconeix l'evolució territorial de la jurisdicció, ja que algunes de les raons per establir seus desplaçades (art. 84.3) ja havien determinat la ubicació d'òrgans jurisdiccionals d'àmbit provincial en localitats diferents a la capital i amb un àmbit territorial determinat (així, els jutjats contenciosos administratius, socials i penals, amb àmbits territorials variats). També es critica la falta de previsions sobre l'organització interna de les “seus desplaçades”, així com la supressió de les AP. És particularment interessant la crítica a la instauració dels TPI, en afirmar que existeixen en molts països veïns amb la finalitat d'establir l'organització col·legiada en el primer nivell de la piràmide judicial que permet l'establiment de criteris judicials comuns entre els membres del tribunal. Però aquesta no és la finalitat de l'ALOPJ, guiat per la finalitat de la reassignació d'efectius. Les sales dels TPI comptaran amb “unitats judicials” integrades per un jutge unipersonal, amb la qual cosa el TPI substituirà la suma dels diferents jutjats existents per exercir la jurisdicció amb un altra nom però de la mateixa manera. El CF considera determinant el disseny judicial que s'estableixi a la Llei de demarcació i planta judicial i creu convenient la seva tramitació simultània amb l'ALOPJ.

L'Informe també examina la composició i les atribucions dels TPI, i estima que l'autèntica novetat es troba en el sistema de constitució d'unitats o seccions, en la substitució o suplència dels jutges que les integren i en l'assignació dels assumptes (art. 120 ALOPJ).

e) TSJ d'Andalusia

L'Informe al Anteproyecto de Ley Orgánica del Poder Judicial que emite la Sala de Gobierno del Tribunal Superior de Justicia de Andalucía (10 de juny de 2014) coincideix en què la novetat principal de l'ALOPJ en matèria d'organització dels tribunals és la instauració dels TPI com a fórmula de col·legiació de la primera instància en els quatre ordres jurisdiccionals. I assenyalava que els jutges degans s'han pronunciat favorablement sobre aquesta fórmula d'organització en reiterades ocasions, i per això expressa la seva opinió favorable al nou disseny organitzatiu. Tanmateix, l'Informe afirma que seria convenient iniciar aquest procés de transformació amb la immediata organització col·legiada en els actuals partits judicials, així com la implantació d'agrupacions de partits judicials geogràficament propers, la qual cosa permetria visualitzar els fruits de la reforma. Així, també s'eliminarien les distorsions del sistema actual amb jutjats d'idèntic partit judicial com illes separades. No obstant això, el més oportú seria reconsiderar la previsió de la DT 2^a de l'ALPOJ sobre la instauració d'un repartiment provincial d'assumptes, que es presenta complexa mentre existeixi l'actual dispersió de seus judicials.

f) TSJ de la Comunitat Valenciana

L'Informe al Anteproyecto de LOPJ, aprovat per la Sala de Govern del TSJ de la Comunitat Valenciana (11 de juny de 2014), realitza un examen aprofundit de les previsions de l'ALOPJ sobre l'organització i el funcionament dels tribunals. Des de la mateixa introducció s'afirma que la reforma orgànica i territorial és necessària, ja que es viu en unes estructures ancorades en el segle XIX, basades en el concepte de jutjat-illa de funcionament autàrquic, i encara hi ha un nombre molt elevat de partits judicials (422), similar a la llei de 1870, que comporta una atomització judicial en l'àmbit territorial innecessària per ser contrària a l'eficàcia. En aquest sentit, recorda que la reestructuració de la demarcació judicial i la concentració de partits ja es va suggerir amb la Llei 39/1988 de demarcació i planta, i que l'actual demarcació és obsoleta. S'adverteix, tanmateix, que se sol identificar equivocadament la microdiversificació judicial amb una justícia més pròxima al ciutadà. Però això no seria cert atès que el concepte de justícia propera no és sinònim de justícia físicament pròxima sinó de justícia accessible, informatitzada, moderna, és a dir, àgil i eficaç, i això no té res a veure amb la dispersió dels partits judicials i les seves seus en petites localitats amb un reduït nombre de jutjats. Els mitjans de comunicació i els avenços informàtics actuals haurien determinat que la "proximitat geogràfica" s'hagi relativitzat. La concentració de jutjats, es diu, suposarà un estalvi

econòmic enorme a mitjà termini, encara que inicialment requereixi un esforç de reordenació i reestructuració que implicarà lògicament una inversió inicial, infinitament inferior a l'estalvi de despesa que suposarà a la llarga la concentració de jutjats. L'informe sosté que hi ha un consens entre els jutges sobre la necessitat de concentrar recursos humans i materials destinats a l'Administració de justícia, ja sigui mitjançant l'agrupació de partits judicials, o bé en l'àmbit provincial, ateses els avantatges que reportarà. Així ho haurien manifestat els presidents dels TSJ, de les AP, i també els jutges degans en els últims anys.

L'Informe, tanmateix, assenyala que l'ALOPJ suscita dubtes. El principal és que abans de realitzar el profund canvi en la reorganització judicial s'ha de resoldre els problemes històrics del sistema judicial espanyol com són l'escassetat de recursos i la insuficiència de jutges. Per això es mostra a favor de reorganitzar però amb dotació pressupostària i recursos necessaris. D'altra banda, es critica que la reforma prevista a l'ALOPJ no vagi acompanyada de la simultània de la Llei de demarcació i planta judicial, ja que dissociar ambdues normes genera molts dubtes.

En l'anàlisi concreta de l'ALOPJ, pel que fa a la nova demarcació judicial, es proposa que la demarcació única d'àmbit provincial es plantegi com un objectiu a llarg termini amb un instrument de planificació adequat. L'ALPOJ, es diu, no podrà regular una realitat que només s'assolirà en un període de 10 o 15 anys. Per això, l'única via possible pel complex procés de transformació és acceptar la subsistència inicial de les demarcacions infraprovincials, remetent a una futura LDP un primera generació d'agrupacions dels actuals partits judicials fins a establir condicions logístiques necessàries per fer el salt a la demarcació provincial única.

3.2. Associacions professionals

Diverses associacions professionals en l'àmbit judicial català i espanyol s'han pronunciat sobre l'ALOPJ. A continuació, s'exposarà el seu posicionament, si bé ja podem avançar que hi ha una coincidència en la necessitat de la reforma per tal de dotar d'un impuls modernitzador l'Administració de justícia, però també en el rebuig absolut a la proposta continguda en el text del Govern, que es considera mal plantejada i fora de lloc.

a) Associació de Jutges i Magistrats Francisco de Vitoria

L'AJFV, en el seu Informe aprovat el passat 22 de maig del 2014 pel Comitè de Coordinació Nacional, ja vaticina que no és que s'oposin al model de tribunals d'instància, sinó que han de manifestar gravíssimes objeccions a aquests tribunals d'instància, en referència amb els TPI. Segons l'AJFV, els tribunals d'instància plantejats s'han abordat des d'un profund desconeixement de la realitat de l'Administració de justícia. Així, consideren que la modernització de la justícia no es pot dur a terme costi el que costi, ja que si les reformes legislatives no van acompanyades de la dotació pressupostària necessària, la seva inviabilitat és evident.

D'altra banda, considera que la idea dels tribunals d'instància no és quelcom totalment innovador, perquè ja es preveia en el projecte de LOPJ de 2011 del darrer Govern Zapatero; si bé en aquesta ocasió s'ha volgut anar més enllà en fixar-ne la demarcació territorial (provincial) i la jurisdicció, que s'estén a tots els ordres. Aquesta nova organització resultarà un greu perill per a dues garanties constitucionals: la inamobilitat dels jutges que preveu l'article 117.1 CE, i la seva predeterminació legal, reconeguda com a dret fonamental en l'article 24.2 CE.

b) Associació Professional de la Magistratura

L'APM, en el seu Informe sobre l'ALOPJ, afirma que les paraules del ministre són sols la proclamació propagandística d'una actuació ministerial esgotada i estèril. Al seu parer, el nou paradigma d'organització de la justícia d'instància s'esgotarà amb el canvi dels rètols dels edificis i despatxos, sense aportar instruments nous per a minorar la càrrega de treball dels jutges i magistrats. En aquest sentit, afirma que l'ALOPJ suposarà la mateixa organització judicial, amb un nou embolcall configurat per la seva modificació nominal. I considera que no resultarà adequat avançar en la reforma de l'Administració de justícia sense abans haver establert i ajustat la implantació de la nova oficina judicial.

c) Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya

El CICAC també es va mostrar crític amb l'ALOPJ. En paraules del seu president, es basa en l'erroni convenciment del ministre que el ciutadà espanyol acudeix a la justícia de forma injustificada i patològica, raó per la qual es vol de reduir al màxim el lliure accés dels justiciables als jutjats i tribunals.

Segons el CICAC, l'ALOPJ naixerà a partir d'una idea totalment recentralitzadora de la justícia a Espanya, just en un moment en què a Catalunya s'està treballant precisament en el sentit contrari, és a dir, en la descentralització de la justícia per a apropar-la al màxima possible al ciutadà, per la qual cosa es defensa la pervivència dels 577 jutjats unipersonals i els 898 JDP catalans.

Per últim, tant el CICAC com l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona consideren que a l'hora d'efectuar el nou disseny del mapa judicial hi ha hagut tot un seguit de variables transcendents que no s'hauran tingut en compte. Concretament, la població empadronada i l'estacional, la càrrega de treball real i la potencial dels òrgans judicials existents, l'ajustament amb les demarcacions i els emplaçaments de centres i altres serveis públics relacionats amb l'Administració de justícia, les distàncies i el temps de desplaçament dels usuaris o l'organització territorial pròpia de Catalunya i els recursos financers dels quals es disposin.

d) Comissió Nacional de Jutges Degans

Segons la CNJD sembla que es pretén modernitzar l'Administració de justícia sense cap esforç per part de l'Estat, sense cap inversió addicional i sols a costa dels jutges, com si la redistribució de tasques fos la solució a tots els problemes, tot alhora d'haver de sacrificar la independència i la inamobilitat de la judicatura. Segons la CNJD, amb la proposta de reforma de l'Avantprojecte no s'afronta ni es dona solució al gran problema del sistema judicial espanyol: l'escassetat de mitjans personals i materials. Al seu parer, el fet que el pressupost destinat a justícia (uns 3.700 milions d'euros) representi tan sols un 1,15% dels pressuposts generals de l'Estat, i que més enllà d'això, l'any 2014 s'hagi reduït la partida esmentada en un 2,7%, evidencia que la justícia avui, a Espanya, no és una prioritat.

Pel que fa a la nova organització judicial, considera que la demarcació provincial única –i el subsegüent repartiment provincial d'assumptes– s'haurien de plantejar com un objectiu a llarg termini i en un instrument de planificació adequat. Sols així les polítiques i les actuacions a curt i mitjà termini s'anirien orientant a la consecució progressiva i gradual d'aquell objectiu final: la demarcació provincial única i el repartiment provincial d'assumptes. Per la CNJD no resulta fàcil imaginar (i l'Avantprojecte calla al respecte) com es compaginarà –sols sis mesos després d'entrar en vigor la LOPJ, tal com preveu la

DT 2^a– el repartiment provincial d'assumpes amb la subsistència de les seus dels actuals partits judicials. Ni si serà viable la demarcació provincial única sols dos anys després de l'entrada en vigor de la LOPJ, tal com prevegi la DT 1^a. Ni com es transitarà del model de partits judicials actuals a la demarcació provincial única sense passar per llargues fases intermèdies d'agrupació de partits i subsidència de demarcacions d'àmbit infraprovincial. L'única via que sembla factible per a aquest complex procés de transformació passa per acceptar la subsidència inicial de demarcacions infraprovincials, fiant a la futura Llei de demarcació i planta una primera generació d'agrupacions dels actuals partits judicials, que haurà d'anar seguida d'agrupacions cada cop més àmplies fins a establir les condicions logístiques necessàries per a donar el salt final a la demarcació provincial única.

e) Jutges Per a la Democràcia

JPD, en el seu Informe sobre l'ALOPJ de 23 de maig del 2014, afirma que el legislador és desconexor de la precarietat dels mitjans personals i materials i la complexitat dels assumptes, aspectes que acaben confluint en la dilatació dels processos. Si es té en compte que, precisament la dilatació dels processos és el que es vol combatre, JPD continua insistint en què aquesta, juntament amb l'excessiva càrrega de treball actual, no es pal·lia amb una nova organització (a la qual no es doti d'ingents recursos personals i materials), sinó amb una aportació urgent de mitjans. Per això sosté que no és el moment adequat per un canvi d'aquesta transcendència que pugui generar una paralització i alentiment en un moment especialment delicat de "col·lapse".

f) Unió Progressista de Fiscals

Per últim, segons la UPF, en el document aprovat pel secretariat permanent de 15 de juliol del 2014, la proposta de reforma impulsada pel Ministeri sols s'explica des del desconeixement i la distancia exorbitant que es constata entre el prelegislador i la realitat que com a fiscals adverteixen en les tasques diàries. La UPF avisa del risc que el nou disseny dels TPI allunyin la ciutadania del servei públic de la justícia i, a tal efecte, demanda que es tingui present l'actual implantació territorial de les seus judicials, pronunciant ja repetit per altres associacions.

3.3 Partits Polítics

A continuació, oferim un recull de les posicions sobre l'ALOPJ que han manifestat els partits polítics, normalment a través de les declaracions dels seus portaveus o representants, que s'han pronunciat sobre un text que encara no ha iniciat la seva tramitació legislativa a les Corts Generals.

El Partit Popular, que amb la seva majoria absoluta al Congrés dona suport al Govern, ha mantingut una defensa a ultrança de la proposta presentada per l'anterior ministre de Justícia Ruiz-Gallardón. Segons José Miguel del Castillo, portaveu del PP a la Comissió de Justícia del Congrés, el principal objectiu de la reforma esdevé guanyar rapidesa a l'hora de dictar resolucions judicials, que el temps entre que es presenta un assumpte al jutjat i surt la sentència sigui molt menor. En aquesta sentit, afirma que la seu oficial del TPI serà la capital de la província perquè l'estructura passa a ser provincial, superant el concepte de partit judicial. No obstant això, no es prescindirà de cap jutjat ni infraestructura actualment existent, que funcionaran com a seus desplaçades, sempre que concorrin un seguit de requisits específics ja previstos al mateix Avantprojecte. Segons el portaveu, aquesta nova organització agilitzarà la resposta de la justícia als ciutadans, dotarà de més seguretat jurídica per a la unificació de criteris, assolirà un millor aprofitament dels mitjans materials i humans, i permetrà fer front a necessitats canviants i a l'augment d'assumptes mitjançant la reassignació d'aquests en el si del propi tribunal.

Pel PSOE, la nova LOPJ és un autèntic despropòsit. Segons el diputat socialista Julio Villarrubia, l'executiu improvisa quan no hi ha un euro per a la Justícia, perquè ha retallat fins a límits en què no hi ha diners suficients ni per al funcionament ordinari dels jutjats i tribunals. Al seu parer, l'ALOPJ suposa un cop mortal al món rural i una completa destrossa als drets dels ciutadans en preveure l'existència de tribunals únicament i exclusivament a les capitals de província i marca el camí per a la desaparició dels partits judicials.

Per la seva part, la diputada i vocal a la Comissió de Justícia al Congrés, Magdalena Valerio, considera que al nou ministre li diem que és a temps de paralitzar aquesta reforma de la planta i demarcació judicial i li demanem que ho faci perquè és un pas més cap al desmantellament de la justícia com a servei públic de proximitat ciutadana.

En una direcció similar Izquierda Unida assegura que la reforma que es planteja és una restricció d'un servei públic i un clar perjudici al ciutadà. En l'àmbit provincial, des d'IU consideren que la reforma buidarà de serveis el món rural, que es queda sense al·licients. Asseguren des d'aquesta formació que al darrera de la creació dels TPI el que hi ha és un ERE encobert perquè hi haurà més jutges a la capital però seran menys en termes totals a la província. Acabaran concloent que la desaparició dels partits judicials resultarà la desaparició futura dels seus jutjats, dels seus professionals i un nou cop a les comarques.

Esquerra Republicana de Catalunya, a través del senyor Pere Ribó i Solé, coordinador del grup de treball de justícia, manifesta que aquest projecte de llei és una baula més en la política de recentralització politicoadministrativa i de laminació dels drets i llibertats públics (en aquest cas, de la tutela judicial efectiva), que està duent a terme l'actual govern espanyol al llarg de tota la legislatura. Clar exemple en resultarà la voluntat de creació dels TPI, amb l'afegit, sembla que per ara aturat políticament, de la desaparició dels partits judicials i els JDP.

3.4 La Generalitat de Catalunya

La Generalitat de Catalunya manifestà la seva posició sobre l'ALPOJ a través d'un comunicat del Departament de Justícia emès el mateix dia de l'aprovació de l'Avantprojecte, en el qual posa de manifest el seu rebuig inicial. Segons el Departament, l'ALOPJ planteja la desaparició dels JDP, els quals desproveeix de les seves competències, així com dels actuals partits judicials i dels jutjats d'instància i d'instrucció, la seu dels quals estableix a les capitals de província, allunyant així la justícia dels ciutadans. L'ALOPJ també vulnera greument les competència de les CA els estatuts de les quals, com és el cas de Catalunya, els reconeixen la potestat d'establir la capitalitat dels TPI. El comunicat adverteix que l'ALOPJ és el pas previ a la futura reforma de la planta i demarcació judicial, que, si manté aquest esperit, agreujarà encara més l'accés de la ciutadania a la justícia.

L'Observatori Català de la Justícia va preparar un document, amb data d'11 de novembre de 2014, sobre la proposta de justícia de proximitat. En aquest document es fa referència a l'ALOPJ que, segons afirma, comportarà que l'activitat judicial es traslladi a les capitals de província, la qual cosa suposa una clara centralització del sistema, un allunyament de la justícia envers el ciutadà, així com la supressió d'infinat de seus

judicials existents actualment, en les quals en els darrers anys s'ha fet una inversió important. L'Observatori reconeix que l'avantprojecte preveu la possibilitat que el TPI tingui altres subseus, però aquestes haurien de reunir una sèrie de requisits de població, càrrega de treball o distància a la capital, criteris que s'allunyen de l'esperit de justícia de proximitat que reivindica des de fa temps el Govern de la Generalitat de Catalunya. L'ALOPJ naixeria a partir d'una idea recentralitzadora de la justícia en un moment en què a Catalunya s'està treballant precisament en el sentit contrari, és a dir, en el de la descentralització de la justícia per acostar-hi al màxim possible el ciutadà. El document constata que els jutjats unipersonals i de pau a Catalunya es veurien directament afectats en cas de ser aprovat el projecte legislatiu del Govern.

3.5 Síntesi

El Consell d'Estat no ha emès cap dictamen sobre l'ALOPJ. L'Informe del CGPJ, que conté dos vots particulars signats per diversos vocals, valora positivament la creació dels TPI, si bé proposa que se'n puguin crear excepcionalment en àmbits territorials inferiors a la demarcació provincial, i també veu bé la futura reorganització dels TSJ. Els informes del TS i de l'AN només tracten els aspectes de l'ALOPJ que els afecten. El CF valora positivament la creació dels TPI, si bé alerta que pot xocar amb l'exigència de predeterminació legal del jutge, i adverteix que l'allunyament de la justícia de proximitat basada en l'eficàcia pot tenir efectes perversos. És crític amb els criteris per establir les seues desplaçades dels TPI, que podrien conduir a deixar intacte l'actual mapa judicial, i amb la seva organització interna. El TSJ d'Andalusia es mostra favorable al nou disseny organitzatiu de l'ALOPJ, com també el TSJ de la Comunitat Valenciana, que tanmateix creu que ha d'anar acompanyada de la reforma de la Llei de demarcació i planta.

Pel que fa a les associacions professionals, es constata un consens absolut sobre la necessitat de donar un impuls per a modernitzar l'Administració de justícia espanyola, si bé la immensa majoria coincideixen en la crítica a l'ALPOJ per considerar que conté una proposta de reforma judicial errònia, mal plantejada i fora de lloc.

Quant als partits polítics, el Partit Popular, que dóna suport al Govern amb la seva majoria absoluta, és l'únic que defensa la reforma judicial que proposa l'ALOPJ, per entendre que comportarà més rapidesa en la tramitació dels processos judicials i la seva resolució. La resta de partits polítics són extremadament crítics amb la reforma en considerar que conduirà a un desmantellament de la Justícia com a servei públic de

proximitat, serà un cop mortal al món rural i un atemptat als drets dels ciutadans, a més de no plantejar-se de dotar els jutjats i tribunals dels mitjans necessaris.

La Generalitat de Catalunya ha manifestat el seu rebuig a l'ALOPJ per comportar un allunyament de la Justícia dels ciutadans i per vulnerar les seves competències. L'Observatori Català de la Justícia reafirma que el projecte del Govern condueix a una centralització del sistema judicial que s'allunya de l'esperit de justícia de proximitat que reivindica des de fa temps.

4. RADIOGRAFIA DE LA SITUACIÓ ACTUAL A CATALUNYA

4.1 Organització judicial a Catalunya

L'estructura actual dels tribunals integrants del poder judicial ve configurada per la Constitució de 1978, per la Llei orgànica del poder judicial, que estableix regles generals sobre el govern, la constitució i el funcionament dels mateixos tribunals, i per la Llei 38/1988, de 28 de desembre, de demarcació i planta judicial.

D'acord amb aquest marc normatiu, són diversos els criteris que se segueixen per a la configuració de l'organització judicial. El criteri territorial pren en compte les divisions administratives per delimitar l'àmbit al qual s'estén la jurisdicció d'un tribunal: la comunitat autònoma, la província, el municipi, a més del partit judicial (Catalunya es divideix actualment en 49). La LDPJ fixa en cada cas la seu i la denominació de cada òrgan judicial, que sol ser la de la divisió administrativa. La demarcació judicial és la circumscripció territorial a la qual s'estén el tribunal. A Catalunya hi ha un tribunal amb jurisdicció al territori de tota la comunitat autònoma: el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya; tribunals amb jurisdicció provincial: les AP, els jutjats mercantils, els jutjats penals, els jutjats contenciosos administratius, els jutjats socials, els jutjats de vigilància penitenciària i els jutjats de menors; tribunals amb jurisdicció en un partit judicial: els jutjats de primera instància i instrucció i els jutjats de violència sobre la dona; tribunals amb jurisdicció en un municipi o agrupació de municipis: els JDP, llevat que hi hagi un jutjat de primera instància i instrucció. Als anteriors, cal afegir-hi els tribunals amb jurisdicció a tota Espanya: el TS, l'AN, els jutjats centrals d'instrucció, els jutjats centrals penals i els jutjats centrals contenciosos administratius. L'ALOPJ també introdueix reformes en aquests tribunals, que no es tracten en l'Informe atès que no tindrien cap impacte sobre l'organització judicial de Catalunya.

L'altra criteri d'organització és el jeràrquic, el qual determina la posició de cada tribunal en el sistema per raó de la importància dels assumptes i processos dels quals coneix, de l'abast territorial de la seva competència, i de la relació de superioritat o inferioritat que manté respecte dels altres tribunals, la qual ve establerta pel marc normatiu esmentat i per les lleis processals corresponents.

Finalment, el criteri material determina l'ordre jurisdiccional (civil, penal, social, contenciós administratiu) del o dels que coneix cada tribunal, i delimita la seva competència concreta dins de cadascun d'ells.

En aquest apartat, es descriurà l'organització judicial vigent a Catalunya, explicant en primer lloc els tribunals jurisdiccionals existents, la seva composició, jurisdicció i competència. En segon lloc, analitzarem el nombre de tribunals que operen dins d'aquesta estructura.

a) Tribunals existents

Jutjats de pau

Són jutjats unipersonals i els seus titulars són jutges llecs. Se situen a cada municipi o agrupació de municipis, sempre que no hi hagi jutjat de primera instància i instrucció, ja que en aquest cas les seves funcions queden solapades per aquests últims. Tenen competència en l'ordre civil fins a 90 euros de quantia amb nombroses excepcions per raó de la matèria. En l'ordre penal tenen competència residual: coneixen de certes faltes com les d'amenaques, coaccions, injúries o vexacions injustes (art. 620 CP), ordre públic (art. 633 CP).

Jutjats de primera instància

Són jutjats unipersonals, a cada partit judicial n'hi ha un o més segons el volum d'assumpes i disponibilitats pressupostàries, amb seu a la capital d'aquell i jurisdicció en tot el seu àmbit territorial. Prenen la seva designació del municipi de la seva seu (art. 84 LOPJ). Tenen competència en l'ordre civil per conèixer en primera instància d'aquells judicis que no vinguin atribuïts per llei a altres jutjats o tribunals, actes de jurisdicció voluntària, reconeixement i execució de sentències i resolucions judicials estrangeres i de laudes o resolucions arbitrals estrangers, dels recursos que estableixi la llei contra les resolucions dels JDP del partit, i de les qüestions de competència en matèria civil entre els JDP del partit.

Hi ha jutjats de família a Catalunya en aquelles poblacions que tenen un volum de litigis rellevant en assumptes relatius a separacions, divorcis, filiació, tutela i, en general,

qüestions d'estat civil de les persones. Es tracta d'alguns jutjats de primera instància que es dediquen exclusivament a aquests assumptes.

Jutjats d'instrucció

Són jutjats unipersonals, a cada partit judicial n'hi ha un o diversos. Tenen competència exclusiva en matèria penal i coneixen de la instrucció de les causes per delictes l'enjudiciament de les quals correspongui a les AP i als jutjats penals, excepte aquelles causes atribuïdes als jutjats de violència sobre la dona. Els correspon dictar sentència de conformitat amb l'acusació en els casos establerts per la Llei; el coneixement i la decisió dels judicis de faltes, llevat dels que siguin competència dels jutges de pau, o dels jutjats de violència sobre la dona; dels procediments d'"habeas corpus"; conèixer dels recursos que estableixi la llei contra les resolucions dictades pels JDP del partit i de les qüestions de competència entre aquests; de l'adopció de l'ordre de protecció a les víctimes de violència sobre la dona quan estigui desenvolupant funcions de guàrdia, sempre que no pugui ser adoptada pel jutjat de violència sobre la dona; de l'execució de les mesures d'embargament i assegurament de proves transmeses per un òrgan judicial d'un Estat membre de la Unió Europea que les hagi acordat en un procés penal, quan els béns o els elements de prova estiguin en territori espanyol.

Així mateix, els jutjats d'instrucció coneixen de l'autorització de l'internament d'estrangers en els centres d'internament, així com del control de l'estada d'aquests en els mateixos i en les sales d'inadmissió de fronteres. També coneixen de les peticions i queixes que plantegin els interns pel que fa als seus drets fonamentals.

Jutjats mercantils

Són jutjats unipersonals amb seu a cada capital de província i amb jurisdicció en tot el seu territori. No obstant això, també se'n poden establir a poblacions diferents de la capital de província quan la població, l'existència de nuclis industrials o mercantils i l'activitat econòmica, ho aconsellin, delimitant en cada cas l'àmbit de la seva jurisdicció. A més, es poden establir jutjats mercantils que estenguin la seva jurisdicció a dues o més províncies de la mateixa comunitat autònoma. La competència d'aquests tribunals s'estén al coneixement dels judicis concursals, les accions relatives a societats mercantils i cooperatives, la competència deslleial, la propietat industrial i intel·lectual, els transports i el dret marítim.

Jutjats de violència sobre la dona

Són jutjats unipersonals que estenen la seva jurisdicció al partit judicial, i amb seu a la seva capital. A cada capital de partit judicial, hi ha un o més jutjats de violència sobre la dona, que prenen la seva denominació de la població on tenen la seva seu. Però el CGPJ pot acordar aquelles circumscripcions on sigui convenient, en funció de la càrrega de treball existent, que el coneixement dels assumptes d'aquests jutjats correspongui a un dels jutjats de primera instància i instrucció, o d'instrucció en el seu cas, determinant en aquest cas la situació que un sol d'aquests òrgans conegui de tots aquests assumptes dins del partit judicial, ja sigui de manera exclusiva o coneixent també d'altres matèries. En els partits judicials en què hi hagi un sol jutjat de primera instància i instrucció és aquest el que assumeix el coneixement dels assumptes en aquesta matèria (art. 87 bis LOPJ). Per tant, en partits judicials petits les funcions de jutjat de violència sobre la dona les assumeix un jutjat de primera instància i instrucció que actua com a jutjat de violència sobre la dona.

En l'ordre penal tenen competència per conèixer de la instrucció d'assumpes coneguts com de violència de gènere entre persones lligades per una relació d'afectivitat i de l'adopció d'ordres de protecció de les víctimes, sense perjudici de les competències atribuïdes al jutge de guàrdia. En l'ordre civil, de conformitat amb els procediments i recursos previstos a la Llei d'enjudiciament civil, coneixen dels assumptes següents: filiació, maternitat i paternitat; nul·litat del matrimoni, separació i divorci; els que versin sobre relacions paternofilials; els que tinguin per objecte l'adopció o modificació de mesures de transcendència familiar; els que versin exclusivament sobre guarda i custòdia de fills i filles menors o sobre aliments reclamats per un progenitor contra l'altre en nom dels fills i filles menors; els que versin sobre la necessitat d'assentiment en l'adopció i els que tinguin per objecte l'oposició a les resolucions administratives en matèria de protecció menors. Sempre que alguna de les parts en el judici civil sigui víctima d'un acte de violència de gènere, és a dir imputat en la realització d'actes de violència de gènere, o sempre que s'hagin iniciat actuacions penals a conseqüència d'un acte de violència sobre la dona (art. 87 ter LOPJ). Per tant, en aquests casos, queda exclosa la competència sobre els assumptes civils de família dels jutjats de primera instància, inclòs dels jutjats de família a les localitats on aquests existeixin, a favor de la del jutjat de violència sobre la dona.

Jutjats penals

Són jutjats unipersonals amb jurisdicció a cada província, i amb seu a la seva capital. Poden haver-hi diversos jutjats penals en altres poblacions, que prenen la seva denominació de la població on tenen la seu (art. 89 bis LOPJ). La seva competència s'estén al coneixement exclusiu de la primera instància de judicis penals pels delictes castigats amb penes de privació de llibertat de durada de fins a 5 anys o multes. A més, i atenent el nombre d'assumptes existents, podran especialitzar un o diversos jutjats de cada província per conèixer dels assumptes instruïts pels jutjats de violència sobre la dona (art. 89 bis LOPJ).

Jutjats contenciosos administratius

Són tribunals unipersonals que tenen jurisdicció a la província, i amb seu a la seva capital. També poden ubicar-se a d'altres poblacions quan sigui requerit pel volum d'assumptes (art. 90.3 LOPJ). Aquests tribunals constitueixen el primer esglaó de les reclamacions més senzilles de caràcter administratiu. Les principals matèries que formen part de la seva competència són: conèixer dels recursos contenciosos administratius contra actes que expressament els atribueixi la llei, qüestions de personal, tributàries, llicències d'edificació, sancions administratives, trànsit, espectacles, jocs, caça i pesca fluvial, proclamació de candidatures electorals en l'àmbit local o autonòmic.

Jutjats socials

Tribunals unipersonals ubicats a cada província i amb jurisdicció en tota la mateixa província i seu a la capital. Quan sigui requerit pel nombre d'assumptes, hi pot haver més d'un jutjat social (art. 92 LOPJ). Tenen competència exclusiva per conèixer dels assumptes relacionats amb el dret al treball i de la seguretat social, en els seus més variats aspectes. Els més freqüents són els relatius als contractes de treball, acomiadaments, sancions laborals, seguretat social, atur, conflicte col·lectius, sindicats, mutualitats laborals, etc. (art. 93 LOPJ).

Jutjats de vigilància penitenciària

Tribunals unipersonals ubicats a cada província, i dins de l'ordre jurisdiccional penal, hi haurà un o diversos jutjats de vigilància penitenciària. La seva competència es redueix a l'àmbit penal, en la fase d'execució de sentència. Controlen el compliment de les penes privatives de llibertat i de les mesures de seguretat, i emparen els drets i beneficis

dels interns en els establiments penitenciaris, d'acord amb el que preveu la Llei general penitenciària.

Jutjats de menors

Tribunals unipersonals situats a cada província o a altres poblacions quan sigui necessari pel volum d'assumpes, amb jurisdicció a tota la mateixa província i amb seu a la seva capital (art. 97 LOPJ). Tenen competència per conèixer de forma especialitzada del tema de menors quan aquests incorren en conductes tipificades com a delicte o falta. Especialment, coneixen de les accions de responsabilitat penal i civil de menors derivades de delictes i faltes que regula la LO 5/2000, de 12 de gener. En aquests judicis es considera la possible imposició d'una mesura de les previstes per la llei al menor responsable. Entre aquestes es compten els internaments, amb diversos règims, el tractament ambulatori, l'assistència a un centre de dia, la permanència de caps de setmana, la llibertat vigilada, la convivència amb altres persones, les prestacions en benefici de la comunitat, amonestacions i privació del permís de conduir, etc.

Audiència provincial

Tribunals col·legiats que tenen la seu a la capital de província, de la qual prenen el seu nom, i estenen la seva jurisdicció a tota la mateixa província (art. 80 LOPJ). Es componen d'un president i dos o més magistrats. També poden estar integrades per dos o més seccions, cadascuna amb un president i dos o més magistrats. En aquest cas, el president de l'audiència presideix una de les seccions que determina el principi del seu mandat.

Tot i que això no succeeix a Catalunya, la LOPJ preveu que, quan l'escàs nombre d'assumpes que conegui una audiència provincial ho aconselli, la seva plantilla podrà constar d'un a dos magistrats, inclòs el president. En aquest cas, l'audiència provincial es completarà per a l'enjudiciament i decisió, i quan la naturalesa de la resolució a dictar ho exigeixi, amb el nombre de magistrats que calguin del TSJ. A aquests efectes, la Sala de Govern establirà un torn per a cada any judicial. De la mateixa manera, quan així ho aconselli la millor Administració de justícia, les seccions de l'Audiència podran estar formades per quatre o més magistrats (art. 81 LOPJ).

La seva competència s'estén fonamentalment al coneixement en segona instància dels judicis civils resolts per un jutge de primera instància, i dels judicis penals fallats per

un jutge penal. També entenen dels recursos contra decisions dels jutjats de violència sobre la dona en matèria civil i penal, així com dels recursos contra resolucions dels jutjats mercantils, excepte en qüestions laborals. Tenen competència per a la fase de judici oral en les causes pels delictes castigats amb pena superior a 5 anys de privació de llibertat, instruïts tant pels jutjats d'instrucció com els jutjats de violència sobre la dona (art. 82 LOPJ).

Tribunal del jurat

És un tribunal col·legiat integrat per jurats llecs. A través d'aquest tribunal els ciutadans participen en l'Administració de justícia. No és un tribunal permanent, sinó de designació ad hoc per a cada cas concret (125 CE). Està compostat per 9 jurats llecs i un magistrat integrant de l'audiència provincial, que el presideix. Si per raó de l'aforament de l'acusat el judici s'ha de fer en l'àmbit del TS o d'un TSJ, el presideix el president de la sala o secció penal del TS o el TSJ, o el magistrat de la sala civil i penal en qui aquests deleguin, respectivament (art. 2 LOTJ). La seva competència s'estén als delictes concrets assenyalats específicament per la LOTJ (art. 1 LOTJ), com ara delictes consumats d'homicidi, amenaces, violació de domicili, incendis forestals, suborn, tràfic d'influències, malversació de cabals públics, frau i exaccions il·legals.

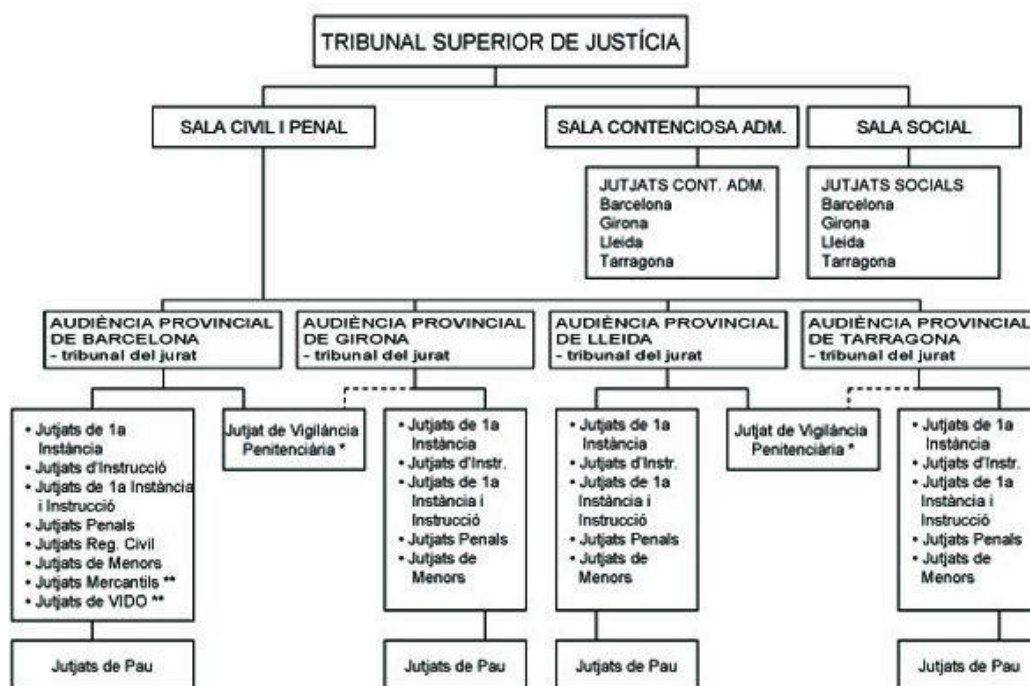
Tribunal superior de justícia

És un tribunal col·legiat que estén la seva jurisdicció al territori de la comunitat autònoma i n'adopta el nom. El TSJ, sens perjudici de la jurisdicció que correspon al TS, culmina l'organització judicial dins l'àmbit de la CA (art. 152 CE). Estan integrats per les sales següents: sala civil i penal, la contenciosa administrativa i la social. Es componen d'un president, que ho és també de la seva sala civil i penal, dels presidents de sala i dels magistrats que determina la Llei (art. 72 LOPJ).

Tenen competència per conèixer d'assumptes en els diversos ordres jurisdiccionals: en matèria civil, principalment dels recursos de cassació en matèria de dret civil especial, els recursos extraordinaris per infracció processal en matèria civil; en matèria penal, la instrucció i decisió de causes penals contra alts càrrecs del Govern i òrgans estatutaris de Catalunya, contra jutges i magistrats que exerceixen a Catalunya, i les apel·lacions de les sentències dictades en primera instància penal per l'audiència provincial o pel tribunal del jurat; en matèria laboral, els recursos de suplicació; en matèria contenciosa

administrativa, les apel·lacions de sentències dictades pels jutjats contenciosos administratius i recursos contenciosos administratius en diverses matèries locals i autonòmiques.

ÒRGANS JUDICIALS DE CATALUNYA

Font: Pàgina web del Departament de Justícia de la Generalitat

b) El nombre de tribunals a Catalunya

Per obtenir una radiografia de l'organització judicial a Catalunya, a més de conèixer la tipologia d'òrgans judicials existents actualment, és necessari saber-ne el nombre segons la demarcació territorial corresponent, que pot ser la província, el partit judicial, el municipi o una altra demarcació supramunicipal o supraprovincial. La LOPJ i la LDPJ fixen el nombre de tribunals de cadascuna de les categories i les circumscripcions territorials, segons les necessitats i les exigències.

En les taules següents s'indiquen quants tribunals hi ha a Catalunya de cada una de les tipologies. Hem optat per indicar només òrgans realment existents, independentment del nombre de funcions que exerceixen (per exemple, funcions de jutjat d'instrucció i jutjat de violència sobre la dona exercides per un mateix òrgan). S'exclouen també els òrgans judicials amb funcions de registre civil. Les dades, actualitzades el gener de 2015, provenen de l'Informe sobre l'Estat de desplegament de la Llei de demarcació i planta

judicial, publicat a la pàgina web del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.¹

Taula 1. Jutjats de primera instància, instrucció, mixtos, mercantils i violència sobre la dona

Partit judicial	Jutj. prim. inst.	Jutj. d'instr.	Jutj. de prim. inst. i instr.	Jutj. violència sobre la dona	Jutjats mercantils	JDP
Arenys de Mar			7			12
Badalona	7	5		1		2
Barcelona	58	33		5	10	
Berga			2			29
Cerdanyola del Vallès			8			4
Cornellà de Llobregat			4			
El Prat del Llobregat			5			
Esplugues de Llobregat			3			1
Gavà			9	1		3
Granollers	7	4		1		34
Igualada			5			31
L'Hospitalet del Llobregat	7	5		1		
Manresa			8	1		34
Martorell			7			8
Mataró	8	5		1		16
Mollet del Vallès			5			6
Rubí			8			2
Sabadell	8	5		1		8
Sant Boi del Llobregat			6			3
Sant Feliu de Llobregat			7	1		9

¹ Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015.

Santa Coloma de Gramenet			6			
Terrassa	8	4		1		5
Vic			5			48
Vilafranca del Penedès			5			25
Vilanova i la Geltrú			9			6
Total Barcelona Prov.	103	61	109	14	10	286

Font: Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015

Partit Judicial	Jutj. prim. inst.	Jutj. d'instr.	Jutj. de prim. inst. i instr.	Jutj. violència sobre la dona	Jutjat mercantil	JDP
Blanes			6			2
Figueres			8			67
Girona	6	4		1	1	37
La Bisbal d'Empordà			4			31
Olot			2			20
Puigcerdà			1			10
Ripoll			1			19
Sant Feliu de Guíxols			3			3
Santa Coloma de Farners			4			23
Total Girona prov.	6	4	29	1	1	212

Font: Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015

Partit Judicial	Jutj. prim. inst.	Jutj. d'instr.	Jutj. de prim. inst. i instr.	Jutj. violència sobre la dona	Jutjats mercantils	JDP
Balaguer			3			40

Cervera			2			35
La Seu d'Urgell			2			21
Lleida	8	4		1		64
Solsona			1			25
Tremp			1			31
Vielha e Mijarán			1			8
Total Lleida Prov.	8	4	10	1	0	224

Font: Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015

Partit Judicial	Jutj. prim. inst.	Jutj. d' instr.	Jutj. de prim. inst. i instr.	Jutj. violència sobre la dona	Jutjats mercantils	JDP
Amposta			4			11
El Vendrell			8	1		24
Falset			1			30
Gandesa			1			17
Reus	6	4		1		27
Tarragona	8	6		1	1	12
Tortosa			5			13
Valls			3			42
Total Tarragona Prov.	14	10	22	3	1	176

Font: Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015

TOTAL CATALUNYA	131	79	170	19	12	898
------------------------	-----	----	-----	----	----	-----

Taula 2. Jutjats penals per demarcació

Demarcació	Jutjats penals
Barcelona	
Barcelona (Martorell, Igualada, Badalona, Barcelona, Sant Boi del Llobregat, Sant Feliu del Llobregat, L'Hospitalet del Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat i El Prat de Llobregat)	28
Manresa (Manresa i Berga)	3
Arenys de Mar	2
Sabadell (Sabadell i Cerdanyola del Vallès)	4
Terrassa (Terrassa i Rubí)	3
Granollers (Granollers i Mollet del Vallès)	3
Mataró	2
Vic	0
Vilanova i la Geltrú (Vilafranca del Penedès, Vilanova i la Geltrú i Gavà)	4
Girona	
Girona (Girona, La Bisbal de l'Empordà, Ripoll, Santa Coloma de Farners, Olot, Blanes, Sant Feliu de Guíxols i Puigcerdà)	6
Figueres	2
Lleida	
Lleida	3
Tarragona	
Tarragona (Tarragona, El Vendrell i Valls)	5
Tortosa (Amposta, Gandesa i Tortosa)	2
Reus (Reus i Falset)	2
TOTAL CATALUNYA	69

Font: Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015

Taula 3. Jutjats contenciosos administratius per demarcació

Demarcació	Jutjats contenciosos adm.
Barcelona	17
Girona	3
Lleida	1
Tarragona	2
TOTAL CATALUNYA	23

Font: Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015

Taula 4. Jutjats de vigilància penitenciària per demarcació

Demarcació	Jutj. de vigilància penitenciària
Amb jurisdicció a Barcelona i Girona	5
Amb jurisdicció a Lleida i Tarragona	1
TOTAL CATALUNYA	6

Font: Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015

Taula 5. Jutjats de menors per demarcació

Demarcació	Jutjats de menors
Barcelona	6
Girona	1
Lleida	1
Tarragona	1
TOTAL CATALUNYA	9

Font: Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015

Taula 6. Jutjats socials per demarcació

Demarcació	Jutjats socials
Barcelona	
Barcelona (Martorell, Igualada, Vilafranca del Penedès, Badalona, Barcelona, Sant Boi del Llobregat, Vilanova i la Geltrú, Sant Feliu del Llobregat, l'Hospitalet de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Cornellà de Llobregat, Gavà, Esplugues de Llobregat i el Prat de Llobregat.	33
Manresa (Manresa i Berga)	1
Granollers (Granollers, Vic i Mollet del Vallès)	3
Mataró (Mataró i Arenys de Mar)	2
Sabadell (Sabadell i Cerdanyola del Vallès)	3
Terrassa (Terrassa i Rubí)	2
Girona	
Girona (Girona, La Bisbal de l'Empordà, Ripoll, Santa Coloma de Farners, Olot, Blanes, Sant Feliu de Guíxols i Puigcerdà)	3
Figueres	1

Lleida	
Lleida	2
Tarragona	
Tarragona (Tarragona, El Vendrell i Valls)	3
Reus (Reus i Falset)	1
Tortosa (Amposta, Gandesa i Tortosa)	1
TOTAL CATALUNYA	55

Font: Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015

Taula 7. Audiències provincials

	Seccions civils	Seccions penals	Magistrats
Barcelona	11	11	105
Girona	2	2	16
Lleida	2	1	8
Tarragona	2	2	16
TOTAL CATALUNYA	17	16	145

Font: Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015

Taula 8. Tribunal Superior de Justícia

	Seccions	Magistrats
Sala Civil i Penal	1	5
Sala Contenciosa Administrativa	5	26
Sala Social	1	26
Jutges d'adscripció territorial		30
TOTAL CATALUNYA	7	87

Font: Administraciojusticia.gencat.cat. Consultada el gener de 2015

Les taules anteriors ens permeten fer les consideracions següents. En primer lloc, del total de Catalunya (1.475, sense comptar el TSJ), la província de Barcelona és, òbviament, la que disposa, amb molta diferència, del major nombre de tribunals: 705, tot i que si no es computen els JDP, serien 419 (sense incloure el TSJ que té la seu a Barcelona). Dels 705 tribunals de la província de Barcelona, 196 tenen la seu a Barcelona capital, mentre que els 509 restants es troben a altres poblacions de la província (223 si no s'inclouen els JDP). La província de Girona disposa de 270 tribunals (58 si no es computen els JDP), dels quals 63 tenen la seu a la capital (36 sense comptar els JDP), mentre que hi ha 207 a altres poblacions (32 si no s'inclouen els JDP). La província de Tarragona compta

amb 244 tribunals (68 si no es compten els JDP), dels quals 36 tenen la seu a la capital (24 sense comptar els JDP), mentre que a la resta de la província n'hi ha 208 (44 si no s'inclouen els JDP). La província de Lleida compta amb 256 tribunals (només 32 sense els JDP), dels quals 86 tenen la seu a la capital (22 si no es compten els JDP), mentre que fora de la capital n'hi han 170 (10 si no es compten els JDP).

En segon lloc, les jurisdiccions civil i penal són les que involucren la gran majoria de tribunals, en termes aproximadament iguals. Resulta difícil ser més específics atès que hi ha òrgans que comparteixen funcions en ambdues jurisdiccions. Les jurisdiccions social i contenciosa administrativa involucren un nombre d'òrgans significativament menor. En tercer lloc, s'observa que malgrat la seva escassa rellevància en termes de funcions previstes a la LOPJ, els JDP són els òrgans jurisdiccionals més nombrosos: 898 a tot Catalunya en front dels 584 òrgans judicials en totes les jurisdiccions. S'ha de assenyalar que totes aquestes observacions són quantitatives, i no impliquen un judici sobre l'adequació del nombre de tribunals a les necessitats de l'Administració de justícia.

c) Moviment d'assumpes

A la taula següent es mostra el moviment d'assumpes a les quatre províncies catalanes, distingint entre els distints ordres jurisdiccionals.

Taula 9. Moviments d'assumpes

		EN TRÀMIT A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	EN TRÀMIT AL FINAL
BARCELONA	CIVIL	100.745	53.779	53.535	101.338
	PENAL	86.244	15.7341	164.313	85.428
	CONT. ADM.	9.553	2.683	2.842	9.508
	LABORAL	37.764	12.690	12.334	37.824
GIRONA	CIVIL	16.199	7.403	6.911	16.474
	PENAL	17.085	21.095	21.710	17.076
	CONT. ADM.	1.561	388	548	1.408
	LABORAL	38.491	30.929	31.276	38.518
LLEIDA	CIVIL	7.722	3.668	3.742	7.645
	PENAL	6.356	10.679	10.760	6.553
	CONT. ADM.	1.129	216	238	1.103
	LABORAL	2.224	564	526	2.254
TARRAGONA	CIVIL	19.290	8.418	8.566	19.246
	PENAL	21.094	27.635	28.750	20.488
	CONT. ADM.	1.327	284	292	1.329
	LABORAL	4.417	1.157	1.402	4.068

Font: Dades CGPJ l'1 de gener de 2013

De la taula anterior, podem destacar els aspectes rellevants següents en relació amb la reforma de la LOPJ que es proposa. En primer lloc, els tribunals de la província de Barcelona són els que més volum d'assumpes tenen amb diferència dins el territori de Catalunya en tots els ordres jurisdiccionals. Per exemple, representen el 63% de tots els assumpes pendents a final d'any, seguits dels tribunals de Girona (20%), Tarragona (12%) i finalment Lleida (5%). En segon lloc, podem observar que les jurisdiccions civil i penal són les que més volum d'assumpes representen a totes les províncies catalanes. Si ens fixem en els assumpes pendents a final d'any, la jurisdicció civil representa el 39% del volum d'assumpes, seguida de la penal amb un 35% dels assumpes, després la laboral (22%) i per últim la contenciosa administrativa (4%).

4.2 Personal

Tal com hem avançat, la radiografia de l'actual organització judicial a Catalunya també inclou l'anàlisi del personal integrant del poder judicial, així com el personal al servei de l'Administració de justícia. A continuació, s'exposarà l'estructura d'aquest personal, atenent a diversos criteris, amb especial atenció a la seva adscripció entre els diferents òrgans judicials de Catalunya i a la seva distribució territorial.

a) Personal de l'Administració de justícia a Catalunya

Si prenem com a referència la *Fitxa número 10: Plantilla orgànica personal de l'Administració de justícia a Catalunya*, documentació facilitada per la Direcció General de Modernització de l'Administració de justícia de la Generalitat de Catalunya i actualitzada el juny del 2014, la plantilla de l'Administració de justícia a Catalunya comptaria amb un cos laboral superior als 9.000 treballadors. Una plantilla de 9.049 per ser més exactes.

Taula 10. Personal de l'Administració de justícia de Catalunya

Categoria	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	T. Ebre	Subtotal	Total
Magistrats	540	51	28	64	2	685	765
Jutges	35	21	10	4	10	80	
Fiscal superior	1	0	0	0	0	1	375
Fiscal cap	1	1	1	1	0	4	
Tinent fiscal	2	1	1	1	0	5	
Fiscal cap d'àrea	6	0	0	0	0	6	
Fiscals	201	29	10	27	6	273	

Advocats fiscals	56	13	6	9	2	86		
Secretaris judicials	462	62	35	60	12	631	631	
Secretaris de pau	87	31	13	14	7	152	2243	
Gestió processal	1590	190	104	166	41	2091		
Tramitació proc. i adm.	2495	326	145	297	56	3319	3319	7278
Auxili judicial	1082	167	80	141	33	1503	1503	
Metges forenses	134	28	17	25	9	213	213	
TOTAL	6692	920	450	809	178	9049	9049	

Font: DG Modernització Administració Justícia Generalitat de Catalunya. Fitxa número 10: Plantilla orgànica personal de l'Administració de justícia a Catalunya

Una primera dada significativa és el total de membres de la carrera judicial, que resulta d'agregar el nombre de jutges i magistrats, i que dona un total de 765 places per a tot Catalunya. La dada serveix per establir una comparació amb altres CA pel que fa al nombre jutges i magistrats per cada 100.000 habitants, com es veu en el quadre següent.

Taula 11. Mitjana de jutges i magistrats per cada 100.000 habitants

Andalusia	10,5
Aragó	10,6
Astúries (Principat d')	14,1
Balears (illes)	11,7
Canàries	12
Cantàbria	12,8
Castella i Lleó	11,9
Castella-la Manxa	8,8
Catalunya	10,2
Comunitat Valenciana	10,2
Extremadura	10,1
Galícia	12,1
Madrid (Comunitat de)	10,7
Murcia (Regió de)	10,2
Navarra (Com. Foral de)	10,1
País Basc	10,4
Rioja (La)	11,5
Espanya	11,1

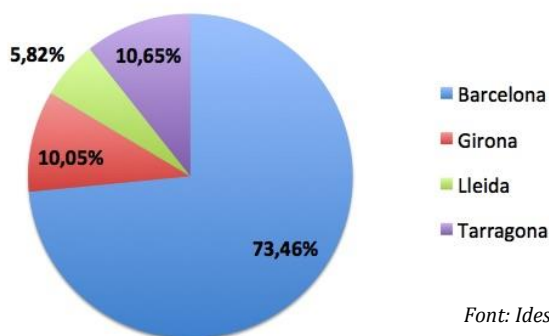
Font: CGPJ. Dades a 01/01/2013. Nombre de places orgàniques de magistrats i jutges per 100.000 habitants

Com es pot comprovar, Catalunya està sensiblement per sota de la mitjana, tenint en compte que només Navarra, Extremadura i Castella-la Manxa disposen d'un menor número de places per a jutges i magistrats per cada 100.000 habitants que Catalunya.

Una segona dada d'interès és la referida a la distribució percentual per províncies del total del personal, i de les diverses categories: jutges i magistrats, secretaris judicials, i personal de l'oficina judicial, que inclou el personal de gestió processal, tramitació processal i administrativa i auxili judicial.

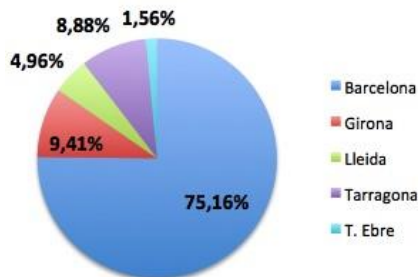
Taula 12. Percentatge comparat població i personal de justícia per província

Població Catalunya 2014

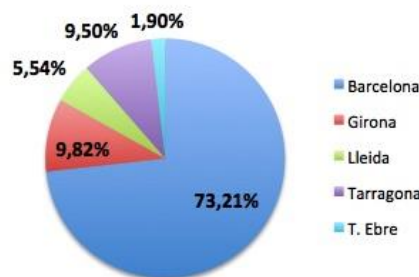

Font: Idescat. Població de Catalunya 2014

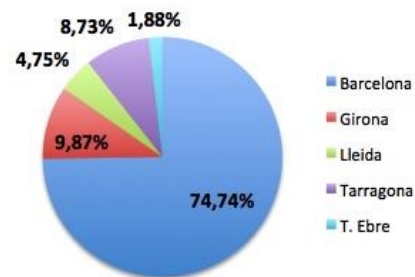
Jutges i Magistrats

Secretaris Judicials

Oficina Judicial

Font: Elaboració pròpia a partir de materials facilitats per DG Modernització Administració Justícia Generalitat de Catalunya

Les dades anteriors mostren que, mentre que a les províncies de Barcelona i Tarragona (comprentent per aquest últim l'agregat de Tarragona i Terres de l'Ebre) els percentatges de la plantilla orgànica de l'Administració de justícia mantenen una correlació relativament proporcional amb el percentatge de població de cada respectiva província, no ocórrer el mateix en el cas de les províncies de Girona i Lleida, on els percentatges del personal de l'Administració de justícia es troben en tots tres casos per sota del percentatge de població corresponent a la província i, per tant, infradotades pel que fa a les places existents per a jutges i magistrats, secretaris judicials com de l'oficina judicial.

Una tercera dada que convé analitzar és la referida al personal adscrit als JDP. Tal com es pot comprovar a la següent taula adjunta, la plantilla adscrita als JDP i agrupacions

de tot Catalunya el 2013 arribaria fins als 424 secretaris de pau o membres de l'oficina judicial.

Taula 13. Plantilla adscrita als JDP i agrupacions

	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Terres de l'Ebre	Total Catalunya
Plantilla adscrita als JDP i agrupacions						
Secretaris pau	87	31	13	14	7	152
Gestió processal	43	15	3	6	2	69
Tramitació processal i adm.	33	7	0	4	0	44
Auxili judicial	93	32	13	14	7	159
TOTAL	256	85	29	38	16	424

Font: Secretaria de Relacions amb l'Administració Justícia, Generalitat de Catalunya

b) Personal per partit judicial

Atesa la transcendència que té als efectes d'aquest Informe, és d'interès observar la distribució del personal de justícia a Catalunya per partits judicials. Així, en el següent quadre es pot veure la distribució de les diferents categories entre els 25 partits judicials en què es divideix la província de Barcelona.

Taula 14. Personal de justícia per partit judicial – Província de Barcelona

Partit Judicial	Magistrat	Jutge	Secretari	GP	TP	AJ	Metges F.	Total
Arenys de Mar	9		9	27	47	18	3	113
Badalona	13		13	41	73	27	5	172
Barcelona	352		239	834	1237	502	50	3214
Berga		2	2	6	5	4	1	20
Cerdanyola del Vallès	8		8	26	38	16	3	99
Cornellà de L.		4	4	14	19	8	2	51
El Prat de L.	5		5	21	24	10	2	67
Esplugues de L.		3	3	11	14	6	2	39
Gavà	10		10	31	48	20	4	123
Granollers	18		18	50	81	37	6	210
Igualada		5	5	16	25	10	2	63
L'Hospitalet de L.	13		13	41	76	25	7	175
Manresa	13		13	36	61	26	3	152
Martorell	7		7	22	33	14	3	86
Mataró	18		18	51	81	37	6	211
Mollet del V.		5	5	16	24	10	2	62
Rubí	8		8	26	38	16	3	99
Sabadell	21		21	61	99	38	7	247
Sant Boi de L.		6	6	19	28	12	3	74
Sant Feliu de L.	8		8	25	37	16	3	97
Santa Coloma de G.	6		6	20	29	12	4	77
Terrassa	18		18	52	92	36	5	221
Vic		5	5	17	25	10	2	64
Vilafranca del P.		5	5	17	23	10	2	62
Vilanova i la G.	13	0	13	37	58	26	4	151
TOTAL PROVÍNCIA	540	35	462	1517	2315	946	134	5949

Font: DG Modernització Administració Justícia Generalitat de Catalunya

Com es pot comprovar, el personal del partit judicial de Barcelona ciutat equival al 54% del total del personal de justícia adscrit als 25 partits judicials de la província de Barcelona. Aquesta concentració a la capital de província és més pronunciada pel que fa a jutges i magistrats, atès que el partit judicial de Barcelona ciutat compta amb el 65% del total dels que té la província.

Si creuem el percentatge de població de cada partit judicial sobre el total de la província de Barcelona amb el percentatge de personal de justícia adscrit a cada un dels 25 partits judicials, en resulta que Barcelona és l'únic partit judicial amb una clara sobredotació.

Taula 15. Diferencial percentual entre població i personal de justícia per partit judicial – província de Barcelona

Partits judicials	Percentatge de població a la província	Percentatge de personal de justícia a la província	Diferencial
Barcelona	29,00%	54,02%	25,02%
El Prat de Ll.	1,13%	1,12%	- 0,01%
Vilanova i la G.	2,68%	2,53%	- 0,15%
Berga	0,72%	0,33%	- 0,39%
Esplugues de Ll.	1,13%	0,65%	- 0,48%
Sant Boi de Ll.	1,82%	1,24%	- 0,58%
Terrassa	4,35%	3,71%	- 0,64%
Arenys de Mar	2,54%	1,89%	- 0,65%
Cornellà de Ll.	1,56%	0,85%	- 0,71%
Manresa	3,33%	2,55%	- 0,78%
Vilafranca del P.	1,88%	1,04%	- 0,84%
Santa Coloma de G.	2,14%	1,29%	- 0,85%
Mollet del V.	1,93%	1,04%	- 0,89%
Igualada	1,98%	1,05%	- 0,93%
Martorell	2,43%	1,44%	- 0,99%
Gavà	3,28%	2,06%	- 1,22%
Sabadell	5,60%	4,15%	- 1,45%
Rubí	3,14%	1,66%	- 1,48%
Cerdanyola del Vallès	3,17%	1,66%	- 1,51%
L'Hospitalet de Ll.	4,58%	2,94%	- 1,64%
Mataró	5,20%	3,54%	- 1,66%
Vic	2,79%	1,07%	- 1,72%
Sant Feliu de Ll.	3,36%	1,63%	- 1,73%
Granollers	5,35%	3,53%	- 1,82%
Badalona	4,77%	2,89%	- 1,88%

Font: Elaboració pròpia a partir de documentació de la DG Modernització Administració Justícia i de la Secretaria de Relacions amb l'Administració de la Justícia, ambdós organismes de la Generalitat de Catalunya

En el cas de Girona també es pot apreciar que la capital reuneix el 48,29% del personal de justícia de tota la província. I de nou, pel que fa als jutges i magistrats, el partit judicial de Girona ciutat disposa del 78,43% del total dels que estan adscrits als 9 partits judicials que integren la província.

Taula 16. Personal de justícia per partit judicial – província de Girona

Partit Judicial	Magistrat	Jutge	Secretari	GP	TPA	AJ	Metges F.	Total
Blanes		6	6	14	27	13	2	68
Figueres	11		11	32	51	23	4	132
Girona	40		30	76	136	59	14	355
La Bisbal d'Empordà		4	4	10	23	8	2	51
Olot		2	2	7	8	4	1	24
Puigcerdà		1	1	3	2	2	2	11
Ripoll		1	1	3	4	2		11
Sant Feliu de G.		3	3	8	16	6	1	37
Santa Coloma de F.		4	4	9	19	8	2	46
TOTAL PROVÍNCIA	51	21	62	162	286	125	28	735

Font: DG Modernització Administració Justícia Generalitat de Catalunya

Si s'observa la correlació entre el percentatge de població de cada partit judicial de la província de Girona i el pes ponderat del personal de justícia existent a cada un dels partits, apreciarem novament la sobredotació de la capital de província.

Taula 17. Diferencial percentual entre població i personal de justícia per partit judicial – província de Girona

Partits judicials	Percentatge de població a la província	Percentatge de personal de justícia a la província	Diferencial
Girona	28,65%	48,29%	19,64%
Puigcerdà	1,92%	1,49%	- 0,43%
Figueres	18,54%	17,95%	- 0,59%
Sant Feliu de G.	6,38%	5,03%	- 1,35%
Blanes	11,05%	9,25%	- 1,80%
Ripoll	3,42%	1,49%	- 1,93%
Olot	7,41%	3,26%	- 4,15%
La Bisbal d'Empordà	11,19%	6,93%	- 4,26%
Santa Coloma de F.	11,42%	6,25%	- 5,17%

Font: Elaboració pròpia a partir de documentació de la DG Modernització Administració Justícia i de la Secretaria de Relacions amb l'Administració de la Justícia, ambdós organismes de la Generalitat de Catalunya

A la província de Lleida, el 73,03% del total de la seva plantilla orgànica es troba al partit de la capital, mentre que aquest partit concentra el 100% dels magistrats dels set partits judicials de la província.

Taula 18. Personal de justícia per partit judicial – província de Lleida

Partit Judicial	Magistrat	Jutge	Secretari	GP	TPA	AJ	Metges F.	Total
Balaguer		3	3	8	8	6	1	29
Cervera		2	2	6	7	4	1	22
La Seu d'Urgell		2	2	7	6	4	2	23
Lleida	28		25	67	104	43	12	279
Solsona		1	1	3	2	2		9
Tremp		1	1	3	3	2	1	11
Vielha e Mijaran		1	1	3	2	2		9
TOTAL PROVÍNCIA	28	10	35	97	132	63	17	382

Font: DG Modernització Administració Justícia Generalitat de Catalunya

Pel que fa a la correlació existent entre el percentatge de població i el percentatge de professionals de la justícia que hi ha a cada partit judicial, la província de Lleida és l'única que té dos partits judicials, a més del de la capital, amb una sobredotació de personal de justícia. D'altra banda, la província agrupa alhora els dos partits judicials amb pitjor percentatge de dotació a tot Catalunya: els partits judicials de Cervera i, sobretot, Balaguer.

Taula 19. Diferencial percentual entre població i personal de justícia per partit judicial – província de Lleida

Partits judicials	Percentatge de població a la província	Percentatge de personal de justícia a la província	Diferencial
Lleida	55,83%	73,03%	17,20%
La Seu d'Urgell	5,00%	6,02%	1,02%
Vielha e Mijaran	2,28%	2,35%	0,07%
Solsona	4,84%	2,35%	- 2,49%
Tremp	5,62%	2,87%	- 2,75%
Cervera	11,63%	5,75%	- 5,88%
Balaguer	14,76%	7,59%	- 7,17%

Font: Elaboració pròpia a partir de documentació de la DG Modernització Administració Justícia i de la Secretaria de Relacions amb l'Administració de la Justícia, ambdós organismes de la Generalitat de Catalunya

Finalment, a la província de Tarragona (que inclou les Terres de l'Ebre) es pot veure que el partit judicial de la capital concentra el 44,68% del total del personal adscrit

al conjunt dels 8 partits judicials que la integren, i el 62,12% del total de magistrats existents a la província.

Taula 20. Diferencial percentual entre població i personal de justícia per partit judicial – província de Tarragona

Partit Judicial	Magistrat	Jutge	Secretari	GP	TPA	AJ	Metges F.	Total
El Vendrell	9		9	20	41	18	4	101
Falset		1	1	3	3	2		10
Reus	14		14	41	64	29	7	169
Tarragona	41		33	81	143	63	13	374
Valls		3	3	8	13	6	1	34
TOTAL	64	4	60	153	264	118	25	688

Partit Judicial	Magistrat	Jutge	Secretari	GP	TPA	AJ	Metges F.	Total
Ampostà		4	4	14	18	8	3	51
Gandesa		1	1	3	3	2	2	12
Tortosa	2	5	7	21	32	15	4	86
TOTAL	2	10	12	38	53	25	9	149

Font: DG Modernització Administració Justícia Generalitat de Catalunya

També a la província de Tarragona es produeix la tendència a la sobrereditació del partit judicial de la capital de província en detriment de la resta de partits judicials.

Taula 21. Diferencial percentual entre població i personal de justícia per partit judicial – província de Tarragona

Partits judicials	Percentatge de població a la província	Percentatge de personal de justícia a la província	Diferencial
Tarragona	26,48%	44,68%	18,20%
Tortosa	10,06%	10,27%	0,21%
Gandesa	2,87%	1,43%	- 1,44%
Falset	2,68%	1,19%	- 1,49%
Ampostà	8,69%	6,09%	- 2,60%
Reus	23,75%	20,19%	- 3,56%
Valls	8,22%	4,06%	- 4,16%
El Vendrell	17,21%	12,06%	- 5,15%

Font: Elaboració pròpia a partir de documentació de la DG Modernització Administració Justícia i de la Secretaria de Relacions amb l'Administració de la Justícia, ambdós organismes de la Generalitat de Catalunya

En el quadre següent es mostra la sobrereditació de personal dels partits judicials de cadascuna de les quatre capitals de província. Aquesta tendència es pot explicar essencialment per la ubicació a la capital de la província d'òrgans judicials amb demarcació superior al partit judicial de les AP, els jutjats mercantils o els jutjats contenciosos administratius. En el cas del partit judicial de Barcelona, cal tenir en compte

també que s'hi ubiquen altres òrgans judicials, amb demarcació supraprovincial, fet que permetria explicar el major diferencial entre el partit judicial de Barcelona i els altres tres corresponents a Girona, Lleida i Tarragona.

Taula 22. Diferencials percentuals entre població i personal de justícia per partits judicials de capital de província

Partits judicials	Percentatge de població a la província	Percentatge de personal de justícia a la província	Diferencial
Barcelona	29,00%	54,02%	25,02%
Girona	28,65%	48,29%	19,64%
Lleida	55,83%	73,03%	17,20%
Tarragona	26,48%	44,68%	18,20%

c) Personal jurisdiccional dels òrgans judicials unipersonals

Per tal de completar la radiografia de quina és l'organització actual del personal de justícia a Catalunya, a continuació, s'ofereix la relació actualitzada de jutges i magistrats adscrits als òrgans judicials unipersonals el gener del 2015.

Taula 23. Personal jurisdiccional dels òrgans judicials unipersonals per partit judicial – província de Barcelona

	Jutjat degà	1 ^a instància	Instrucció	Mercantils	Penals	Socials	Reg. Civil exclusiu	Menors	Violència sobre la dona	Vigil. penitenciària	Cont. administrat.
Barcelona											
Arenys de Mar		7			2						
Badalona		7	5						1		
Barcelona	1	58	33	10	28	33	3	6	5	5	17
Berga		2									
Cerdanyola		8									
Cornellà		4									
El Prat de LL.		5									
Esplugues de LL.		3									
Gavà		9							1		
Granollers		7	4		3	3			1		

Igualada		5								
L'Hospitalet de Ll.		7	5						1	
Manresa		8			3	1			1	
Martorell		7								
Mataró		8	5		2	2			1	
Mollet del V.		5								
Rubí		8								
Sabadell		8	5		4	3			1	
S. Boi de LL.		6								
S. Feliu de LL.		7							1	
S. Coloma de Gr.		6								
Terrassa		8	4		3	2			1	
Vic		5								
Vilafranca del P.		5								
Vilanova i la G.		9			4					

Font: DG Modernització Administració Justícia Generalitat de Catalunya.

Fitxa número 12: Plantilla tipus dels òrgans unipersonals per partit judicial

Taula 24. Personal jurisdiccional dels òrgans judicials unipersonals per partit judicial – província de Girona

	Jutjat degà	1 ^a instància	Instrucció	Mercantils	Penals	Socials	Reg. Civil exclusiu	Menors	Violència sobre la dona	Vigil. penitenciària	Cont. administrat.
Girona											
Blanes		6									
Figueres		8			2	1					
Girona		6	4	1	6	3		1	1		3
La Bisbal		4									
Olot		2									
Puigcerdà		1									
Ripoll		1									
S. Feliu de Guíxols		3									
S. Coloma de F.		4									

Font: DG Modernització Administració Justícia Generalitat de Catalunya.

Fitxa número 12: Plantilla tipus dels òrgans unipersonals per partit judicial

Taula 25. Personal jurisdiccional dels òrgans judicials unipersonals per partit judicial – província de Lleida

	Jutjat degà	1 ^a instància	Instrucció	Mercantils	Penals	Socials	Reg. Civil exclusiu	Menors	Violència sobre la dona	Vigil. penitenciària	Cont. administrat.
Lleida											
Balaguer		3									
Cervera		2									
La Seu d'Urgell		2									
Lleida		8	4		3	2		1	1	1	1
Solsona		1									
Tremp		1									
Vielha		1									

Font: DG Modernització Administració Justícia Generalitat de Catalunya.

Fitxa número 12: Plantilla tipus dels òrgans unipersonals per partit judicial

Taula 26. Personal jurisdiccional dels òrgans judicials unipersonals per partit judicial – província de Tarragona

	Jutjat degà	1 ^a instància	Instrucció	Mercantils	Penals	Socials	Reg. Civil exclusiu	Menors	Violència sobre la dona	Vigil. penitenciària	Cont. administrat.	VSD
Tarragona												
El Vendrell		8										1
Falset		1										
Reus		6	4		2	1			1			
Tarragona		8	6	1	5	3	1	1	1		2	
Valls		3										
Terres de l'Ebre												
Ampostà		4										
Gandesa		1										
Tortosa		5			2	1						

Font: DG Modernització Administració Justícia Generalitat de Catalunya. Fitxa nº 12: Plantilla tipus dels òrgans unipersonals

L'objectiu i el valor d'aquestes dades és conèixer quina és la relació actual dels òrgans unipersonals per partit judicial. Això ens permetrà comprendre quina podria ser l'afectació futura en la hipòtesi de que s'implementés l'ALOP. Aquest, però, una anàlisi que realitzarem més endavant, a l'epígraf corresponent als efectes sobre personal de justícia .

4.3 Mitjans i recursos de l'Administració de justícia

La radiografia de l'actual organització judicial es completa en aquest subapartat amb les dades relatives als mitjans i recursos de l'Administració de justícia a Catalunya, que dividim en béns immobles, béns mobles, i els recursos pressupostaris.

a) Immobles

Taula 27. Nombre d'immobles judicials i m² agregats per partit judicial

Font: Edificis Judicials a Catalunya, registre tancat novembre 2014. Departament Justícia Generalitat de Catalunya

	Núm. edificis	m ²
ARENYS DE MAR	2	7.731
BADALONA	3	8.616
BARCELONA	15	163.333
BERGA	1	3.738
CERDANYOLA DEL V.	1	8.288
CORNELLÀ	1	4.984
EL PRAT DE LL.	1	5.733
ESPLUGUES	3	2.751
GAVÀ	3	6.456
GRANOLLERS	1	18.366
IGUALADA	1	4.836
L'HOSPITALET DE LL.	1	10.000
MANRESA	1	15.058
MARTORELL	6	2.193
MATARÓ	4	11.021
MOLLET DEL VALLÈS	2	1.984
RUBÍ	3	3.630
SABADELL	1	11.323
SANT BOI DE LL.	1	5.513
SANT FELIU DE LL.	5	3.037
STA. COLOMA DE GRAMEN.	1	7.559
TERRASSA	1	16.141
VIC	3	3.245
VILAFRANCA DEL P.	1	4.323
VILANOVA I LA GELTRÚ	1	7.631
TOTAL BARCELONA	63	337.490

BLANES	2	4.247
FIGUERES	1	8.944
GIRONA	2	28.748
LA BISBAL D'EMPOR.	1	6.137
OLOT	1	3.386
PUIGCERDÀ	1	1.273
RIPOLL	1	700
SANT FELIU DE GUIX.	2	2.125
SNTA COLOMA DE F.	3	1.702
TOTAL GIRONA	14	57.263

BALAGUER	2	811
CERVERA	1	1.420
LA SEU D'URGELL	1	2.128
LLEIDA	5	17.821
SOLSONA	1	442
TREMP	1	510
VIELHA E MIJARAN	1	592
TOTAL LLEIDA	12	23.724

AMPOSTA	1	2.987
EL VENDRELL	1	10.131
FALSET	1	10.131
GANDESA	1	995
REUS	1	6.186
TARRAGONA	8	18.273
TORTOSA	3	3.665
VALLS	1	2.888

**TOTAL
TARRAGONA** **17** **55.256**

TOTAL CATALUNYA	106	473.733
------------------------	------------	----------------

En el quadre anterior es mostren els immobles de titularitat adscrita al Departament de Justícia de la Generalitat, distribuïts per partits judicials, indicant el nombre d'edificis i metres quadrats per partit.

Si analitzem la ràtio immoble per partit judicial es poden apreciar diferències significatives. Així, mentre que a la província de Barcelona hi ha una mitjana de 2,52 immobles per cada partit judicial, aquesta xifra minva a la resta de províncies: a la província de Tarragona la mitjana és de 2,12, a la de Lleida és de 1,71, i a la de Girona de 1,51.

La comparació del nombre de metres quadrats també mostra una disparitat per províncies. Així, els immobles judicials a la província de Barcelona tenen una mitjana de 5.356,98 m² per immoble, mentre que aquesta xifra disminueix a la resta de províncies: a la província de Girona un immoble gaudeix de 4.090,21 m² de mitja, i a Tarragona i Lleida la xifra es redueix fins als 3.250,35 m² i 1.977 m² per immoble respectivament. De les dades anteriors se'n dedueix que l'extensió d'un immoble a la província de Barcelona tindrà una extensió mitjana de 2,7 cops més grans que a Lleida.

Es pot apreciar en valors absoluts el nombre d'immobles respecte de l'ordre de població interprovincial. És a dir, com més poblada esdevé una província, disposa d'un major nombre d'immobles. Si prenem la perspectiva intraprovincial, es pot veure fins a quin punt les capitals de província tenen o no una dotació d'immobles proporcionada en relació amb la que disposen els altres partits de la província. A la província de Barcelona, 11 dels 25 partits judicials tenen una mitjana superior als 5356,98 m² per immoble. És a dir, amb una proporció bastant equitativa, sols el 44% dels partits judicials a la província de Barcelona tenen una relació m² per immoble major a la mitjana de tota la província. La mitjana de l'extensió dels immobles judicials a Barcelona ciutat és superada per fins a 4 partits judicials: Manresa, Sabadell, Terrassa i, en primer lloc, Granollers, resultant aquest últim el partit judicial amb una major extensió de metres quadrats per immoble amb 18.366 m² pels 10.888,86 m² de mitjana de Barcelona ciutat.

En el cas de la província de Girona, la mitjana és de 4.090,21 m² per immoble. S'aprecia com 4 dels 9 partits judicials compten amb una mitjana superior a la relació m² per immoble que acabem d'exposar. És a dir, també el 44%. A Girona, el pes dels immobles judicials és major a la capital en detriment de la resta de partits judicials. Mentre a Girona ciutat els immobles judicials tenen una mitjana de 14.374 m² per immoble, aquesta xifra

quasi duplica la mitjana del partit judicial següent amb una major extensió per immoble, Figueres, i pràcticament quadruplica la mitjana de tota la província.

A la província de Lleida, amb una mitjana de 1.977 m² per immoble, sols el 28,57% dels partits judicials, és a dir 2 dels 7 existents, compten amb una mitjana superior a la relació m² per immoble al global de la província. Els immobles judicials de Lleida ciutat, amb una mitjana de 3.564,20 m², esdevenen els que tenen una extensió més gran a tota la província duplicant pràcticament tant l'extensió de la seu judicial de la Seu d'Urgell, el segon partit judicial amb una mitjana més elevada de m² per immoble, com la mitjana global de tota la província.

Pel que fa a Tarragona, la ciutat gaudeix del nombre més elevat d'immobles quant a valors absoluts, però aquests gaudeixen d'una extensió inferior a la mitjana de tota la província. L'extensió mitjana dels immobles a la capital de província és de 2.284,12 m², mentre que al global de la província aquesta xifra puja fins als 3.250,35 m² per immoble. Tarragona compta, per tant, amb més immobles que a la resta de la província, però d'una mida més petita a la mitjana de la resta de partits judicials.

Taula 28. Resum dades rellevants immobles judicials per província

	Núm. partits judicials	Núm. immobles	Mitjana immobles per partit judicial	Suma dels m ² del total d'immobles	Mitjana m ² per immoble	Mitjana m ² per immoble a la capital de província
Província Barcelona	25	63	2,52	337.490	5.356,98	10.888,86
Província Girona	9	14	1,51	57.263	4.090,21	14.374
Província Lleida	7	12	1,71	23.724	1977	3.564,20
Província Tarragona	8	17	2,12	55.256	3.250,35	2.284,12
TOTAL	49	106	(M) 1,96	473.733	(M) 3.668,63	(M) 7.777,79

Font: Elaboració pròpia a partir documentació Edificis Judicials a Catalunya, registre tancat novembre 2014. Departament Justícia Generalitat de Catalunya

b) Béns mobles

L'anàlisi dels béns mobles adscrits a l'organització judicial de Catalunya s'ha basat en les dades que s'han pogut obtenir, que són les relatives als béns següents: PCs de sobretaula, portàtils, impressores xarxa, impressores locals i equips multifunció. El resultat global pel conjunt de l'Administració de justícia a Catalunya és el següent: 7.876 PCs de sobretaula, 2.055 ordinadors portàtils, 1.149 impressores en xarxa, 3.128 impressores locals i 936 equips multifunció. Els quadres següents mostren la distribució d'aquests béns per província i per partit judicial.

Taula 29. Valors absoluts i percentatge de béns mobles per província

	Núm. de PC sobretaula	Núm. de portàtils	Impressores XARXA	Impressores locals	Equips multifunció
BCN	5.829	1.520	738	2.290	703
GIR	786	189	149	358	89
LLE	365	109	82	163	45
TAR	896	237	180	317	99
	7.876	2.055	1.149	3.128	936

	Núm. de PC sobretaula	Núm. de Portàtils	Impressores XARXA	Impressores locals	Equips multifunció
BCN	74,00%	73,96%	64,22%	73,00%	75,10%
GIR	9,97%	9,19%	12,96%	11,44%	9,50%
LLE	4,63%	5,30%	7,13%	5,21%	4,80%
TAR	11,37%	11,53%	15,66%	10,13%	10,57%
	7.876	2.055	1.149	3.128	936

Font: Elaboració pròpia a partir documentació Total Maquinària Administració Justícia
Departament Justícia Generalitat de Catalunya

Taula 30. Valors absoluts de béns mobles per partit judicial - província de Barcelona

Partit Judicial	Núm. de PC sobretaula	Núm. de portàtils	Impressores XARXA	Impressores locals	Equips multifunció
Barcelona					
Arenys de Mar	117	35	16	42	15
Badalona	160	38	32	51	18
Barcelona	2967	873	199	1153	469
Berga	21	4	4	14	3
Cerdanyola del Vallès	128	23	25	63	13
Cornellà de Llobregat	71	10	12	28	7
El Prat de Llobregat	88	16	15	40	8
Esplugues de Llobregat	35	7	8	16	4
Gavà	128	29	25	51	14
Granollers	224	52	42	99	20
Igualada	77	16	16	33	0
L'Hospitalet de Llobregat	198	54	23	64	

Manresa	161	39	33	68	16
Martorell	75	15	17	29	8
Mataró	199	51	42	80	23
Mollet del Vallès	54	10	12	21	0
Rubí	89	17	20	33	9
Sabadell	230	56	50	90	26
Sant Boi de Llobregat	81	13	12	33	8
Sant Feliu de Llobregat	95	31	22	30	10
Santa Coloma de Gramenet	93	18	17	42	1
Terrassa	231	51	47	86	2
Vic	57	10	12	23	6
Vilafranca del Penedès	75	12	11	31	8
Vilanova i la Geltrú	175	40	26	70	15
Total general	5.829	1.520	738	2.290	703

Font: Elaboració pròpia a partir documentació Total Maquinària Administració Justícia
Departament Justícia Generalitat de Catalunya

Taula 31. Valors absoluts de béns mobles per partit judicial – província de Girona

Partit Judicial	Núm. de PC sobretaula	Núm. de portàtils	Impressores XARXA	Impressores locals	Equips multifunció
Girona					
Blanes	78	19	16	32	10
Figueres	134	31	28	57	15
Girona	388	103	71	171	42
La Bisbal d'Empordà	59	8	10	28	6
Olot	31	10	4	19	5
Puigcerdà	11	2	2	8	2
Ripoll	12	2	2	8	2
Sant Feliu de Guíxols	33	6	6	14	4
Santa Coloma de Farners	40	8	10	21	3
Total general	786	189	149	358	89

Font: Elaboració pròpia a partir documentació Total Maquinària Administració Justícia
Departament Justícia Generalitat de Catalunya

Taula 32. Valors absoluts de béns mobles per partit judicial – província de Lleida

Partit Judicial	Núm. de PC sobretaula	Núm. de portàtils	Impressores XARXA	Impressores locals	Equips multifunció
Lleida					
Balaguer	25	6	6	13	4
Cervera	20	5	4	13	3
La Seu d'Urgell	23	7	5	16	4
Lleida	269	85	60	99	30
Solsona	9	2	2	7	1
Tremp	10	2	2	8	1
Vielha e Mijaran	9	2	3	7	2

Total general	365	109	82	163	45
----------------------	------------	------------	-----------	------------	-----------

Font: Elaboració pròpia a partir documentació Total Maquinària Administració Justícia
Departament Justícia Generalitat de Catalunya

Taula 33. Valors absoluts de béns mobles per partit judicial - província de Tarragona

Partit Judicial	Núm. de PC sobretaula	Núm. de portàtils	Impressores XARXA	Impressores locals	Equips multifunció
Tarragona					
Amposta	59	12	11	18	6
El Vendrell	125	26	23	55	16
Falset	11	2	2	7	0
Gandesa	11	3	2	8	1
Reus	180	39	38	61	19
Tarragona	390	126	81	118	41
Tortosa	86	23	17	34	11
Valls	34	6	6	16	5
Total general	896	237	180	317	99

Font: Elaboració pròpia a partir documentació Total Maquinària Administració Justícia
Departament Justícia Generalitat de Catalunya

c) Pressupost

El darrer aspecte relatiu als mitjans i recursos de l'organització judicial a Catalunya és el referit al pressupost. Tanmateix, en aquest punt només s'ha obtingut informació del pressupost destinat al pagament del personal que integra l'Oficina Judicial (gestors, tramitadors, auxilis), que són retribuïts per la Generalitat de Catalunya des que varen ser transferits al Departament de Justícia l'any 1996.

Pel que fa al personal remunerat pel Ministeri de Justícia, aquest no ha pogut facilitar les dades del pressupost destinat a Catalunya i ha assenyalat que no es publica un desglossament territorial dels pressupostos generals de l'Estat. Aquesta dada tampoc es pot esbrinar acudint al complex sistema retributiu de jutges, magistrats i secretaris judicials.

Pel que fa al personal remunerat pel Departament de Justícia, les dades les ofereixen els pressupostos de la Generalitat, en què trobem les partides corresponents a les despeses de personal dels òrgans de l'Administració de justícia des de 2011, any en el qual es va començar a reflectir d'un mode diferenciat en el pressupost del Departament. Com es pot veure, la retribució dels funcionaris que treballen a l'Oficina Judicial de l'Administració de justícia a Catalunya ha augmentat des del 2011 en 10 milions d'euros, fins a arribar a 249,2 milions d'euros el 2015. Aquesta quantitat suposa el 30,46% del total del pressupost del Departament, que en aquest any puja a 818.142.477,91 euros.

Taula 34. Evolució de la despesa pressupostària del personal dels òrgans de l'Administració de justícia dependent de la Generalitat de Catalunya

Pressupost definitiu (milions €)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Segons unitat orgànica						
JU09 Despeses de personal òrgans d'Adm. justícia	-	238,9	229,2	245,9	231,1	249,2

Font: Elaboració pròpia a partir documentació Recursos del Departament Justícia i Pressupostos de la Generalitat de Catalunya

4.4 Qualitat de la justícia

En l'exposició de motius de l'ALOPJ, el prelegislador justifica la idoneïtat i la necessitat de la reforma de l'organització judicial, entre d'altres motius, en l'existència d'importants diferències entre la qualitat de la justícia impartida pels jutjats ubicats a la capital de província i la qualitat de la justícia impartida pels jutjats a la resta del territori.

En el present apartat ens proposem verificar si realment hi ha diferències de qualitat entre els tribunals amb jurisdicció a les capitals de província i els ubicats a la resta de territori; i si n'hi ha, si aquestes tenen una rellevància considerable i de naturalesa estructural. En efecte, si la premissa del prelegislador fos equivocada, es produiria un malbaratament important de temps i diners per aprovar i implementar una reforma que no és adequada. Ara bé, si la premissa del prelegislador fos correcta i no es dugués a terme la reforma, també hi hauria un risc de no acabar amb un problema de qualitat de la justícia, que comportaria un tracte discriminatori per als ciutadans, si més no en els graus inferiors de l'Administració de justícia. Entre aquests dos riscos, considerem més important evitar el malbaratament de diners públics: primer, perquè en cas que no es portés a terme aquesta reforma, sempre podria plantejar-se una reforma alternativa més endavant. Segon, perquè tot i les bones intencions del prelegislador, no hi ha la certesa que les reformes que es volen adoptar realment contribuirien a mitigar el problema de qualitat. I tercer, perquè a més dels costos d'implementar la reforma, cal tenir en compte les conseqüències que sobre la qualitat podria comportar al seu torn.

Per determinar la qualitat de la justícia prenem tres criteris que considerem rellevants, i que són habitualment utilitzats pel CGPJ. Aquests són: la taxa de congestió, que ens indica l'acumulació de treball que suporten els tribunals; la taxa de sentències dictades per jutges titulars i per substituïts; i la taxa de revocació, és a dir, el percentatge de sentències revocades en via de recurs d'apel·lació, ja sigui en forma total o parcial.

Òbviament, aquests tres criteris no són ni de bon tros definitius a l'hora de quantificar la qualitat de la justícia. És cert que podríem necessitar altres criteris per treure conclusions definitives, com ara la percepció dels usuaris de l'Administració de justícia. No obstant això, aquests tres criteris són els que tenim disponibles i habitualment utilitzats, i considerem que tenen l'entitat suficient per formar-nos una idea clara d'aquest aspecte que també forma part de la radiografia que pretenem oferir en aquest apartat.

A continuació, utilitzant les estadístiques judicials que proporciona el CGPJ corresponents a l'any 2013 –les últimes disponibles a la data d'elaboració d'aquest estudi–, analitzarem les dades obtingudes dels tres criteris esmentats referides a Catalunya, comparant les dades dels jutjats de les capitals de província amb les dels jutjats de la resta de la província, començant per la taxa de congestió, definida com la ràtio següent:

Taxa de congestió =	$\frac{\text{assumpptes pendents a l'inici d'any} + \text{assumpptes nous de l'any} + \text{reiniciats durant l'any}}{\text{assumpptes resolts} + \text{assumpptes acumulats}}$
---------------------	---

La taxa de congestió mesura el desfasament entre els assumpptes que han de resoldre els tribunals i els que en definitiva resolen. Si resolguessin el que entra i no tinguessin res pendent, seria igual a 1. Si és superior a 1, aleshores és que es va acumulant feina, es triga més a resoldre, etc.

Amb el test estadístic de T i el seu corresponent p-valor mesurem la probabilitat de rebutjar que els dos tipus de jutjats són iguals, quan en realitat ho són, atesa la quantitat de dades de què es disposa i la diferència trobada. Per tant, el p-valor mesura la probabilitat que la reforma comporti un malbaratament de diners públics. Aquell hauria de ser prou petit per justificar la reforma i tradicionalment, només es considera així si $p \leq 0,05$. Però si $p \leq 0,1$, també se sol considerar rellevant. En aquests casos, es parla d'un resultat estadísticament significatiu.

Taula 35. Taxa de congestió en els jutjats de Catalunya per jurisdicció (2013)

	Civil	Instrucció	Penal	JVM	Social
Jutjats capital	2,00	1,08	1,72	1,14	1,81
Jutjats província	2,35	1,16	1,59	1,28	1,66
T-test	T=-4,8411 p=0,0001	T=-4,8855 p=0,0007	T=1,1900 p=0,2410	T=-2,3636 p=0,0220	T=2,5144 p=0,0162

Font: Elaboració pròpia elaborada a partir de les dades del CGPJ 2013

No es realitza la comparació per als jutjats contenciosos administratius perquè tots radiquen a la capital de la província.

Dels resultats que es mostren a la taula es pot deduir que en l'àmbit civil hi ha una taxa de congestió important, superior a 2 tant a jutjats de capital com de província. No obstant això, hi ha una lleu diferència de 0,35 entre ells, que denota que als jutjats de província la congestió és més gran, un 17,5% més, i constitueix una diferència estadísticament significativa.

Als jutjats d'instrucció, la taxa de congestió és força baixa, fregant l'1. Entre els jutjats d'instrucció de capital de província i els de província, els de província tenen novament més congestió, i la diferència és de 0,08, un 7,4% més, que novament és estadísticament significativa.

Als jutjats penals, les taxes de congestió són considerables ja que superen l'1,5. Els jutjats de capital tenen una taxa de congestió d'1,72 i els jutjats de província d'1,59; per tant, en aquest cas són els jutjats penals de capital els que tenen major congestió i superen els de província en un 0,13, un 8,1% més. De tota manera, amb les dades de què es disposa no pot considerar-se una diferència estadísticament rellevant.

Quant als jutjats de violència sobre la dona, hi ha congestió, ja que se supera l'1, però escassament, per tant, podem dir que en aquest tipus de jutjats no hi ha una taxa de congestió molt important. Entre els jutjats de violència sobre la dona a les capitals de província i els de la resta de províncies, els segons tenen més congestió, un 0,14 o un 12,3% més. La diferència és estadísticament significativa.

Finalment, als jutjats socials s'aprecia una taxa de congestió important; als jutjats socials de capital, la taxa de congestió és de l'1,81 i als jutjats socials de província d'1,66; per tant, els jutjats socials de les capitals tenen més congestió, un 0,15 superior o un 9% més, que és estadísticament significativa.

En conclusió, tots els jutjats amb competència territorial a Catalunya presenten taxes de congestió en la resolució dels assumptes que se sotmeten al seu coneixement. Sense cap dubte, és en la jurisdicció civil on hi ha una taxa de congestió més elevada, ja que supera els 2 punts; seguida de la jurisdicció social i de prop, la penal. Però s'ha de destacar que no sempre els mateixos tipus de jutjats presenten més congestió. És a dir, als jutjats civils, penals i de violència sobre la dona, als jutjats de província presenten una taxa de congestió més gran que la dels seus símls als jutjats de capitals, però, als jutjats penals i socials, la congestió més elevada radica als jutjats de capital. Amb la qual cosa, podem dir que no hi ha resultats concloents per afirmar que hi ha més o menys congestió depenent de si el jutjats es troben a la capital o a la resta de la província.

A continuació, analitzarem el segon criteri: el de la taxa de sentències dictades per l'òrgan titular i aquelles dictades per jutges substituïts, als jutjats de primera instància, als jutjats d'instrucció i als mixtos (primera instància i instrucció) a Catalunya durant l'any 2013. Distingint si es tracta de jutjats de capital o de província.

Taula 36. Taxa sentències dictades pel titular de l'òrgan a Catalunya per matèries (2013)

	Assumptes civils	Assumptes família	Assumptes penals
Jutjats capital	85,6%	93,5%	85,0%
Jutjats província	74,3%	72,8%	75,0%
T-Test	T= 1,5430 p=0,1938	T=4,2721 p=0,0026	T=1,9297 p=0,0988

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ 2013

La taula 36 ens indica que el 85,6% de les sentències civils dictades pels jutjats de la capital, són dictades pel titular de l'òrgan, és a dir, per jutges de carrera pertanyents al poder judicial. Als jutjats de província, aquest percentatge baixa a un 74,3%. La diferència, però, amb les dades que tenim no arriba a ser estadísticament significativa.

En els assumptes de família, un 93,5% de les sentències civils dictades als jutjats de la capital són dictades pels titulars de l'òrgan, davant un 72,8% de les sentències dictades

als jutjats de província. Aquí sí que la diferència és estadísticament rellevant, i a la capital superen en un considerable 20,7% a les sentències dictades pels jutges titulars en províncies.

Per la seva banda, en l'àmbit penal, un 85% de les sentències dictades als jutjats de la capital són dictades pel titular de l'òrgan. En canvi, en províncies, aquest percentatge baixa a un 75%. La diferència voreja la rellevància estadística.

En conclusió, de les dades que mostra la taula 36, podem dir que als jutjats de capital, el percentatge de sentències dictades pel titular de l'òrgan està per sobre d'aquelles dictades pel titular de l'òrgan als jutjats de província. Amb la qual cosa, als jutjats de província, ja sigui en l'àmbit civil o de família i penal, hi ha un percentatge més alt de sentències dictades per jutges i magistrats suplents, que aquelles dictades a les capitals, radicant la diferència més important en l'àmbit de la família. No obstant això, la diferència en matèria civil no és estadísticament significativa, només ho és per als assumptes de família i els penals.

Finalment, analitzarem la taxa de revocació, és a dir, quin percentatge d'assumpes dels diferents jutjats són revocats en forma total o parcial pels tribunals superiors, distingint entre els jutjats de capital i els de la resta de província, a Catalunya durant l'any 2013.

Taula 37. Taxa de revocació (total o parcial) en recursos d'apel·lació o equivalent a Catalunya (2013)

	Jutjats 1ª Inst.	Jutjats instrucció	Jutjats mixtes	Jutjats viol. dones	Jutjats cont. admin.	Jutjats penals	Jutjats socials
Jutjats capital	39,2	23,9	-	23,4	35,4	28,6	21,0
Jutjats província	43,0	20,5	34,7	29,7	-	25,6	25,9
T-Test	T=-1,994 p = 0,0554	T=1,156 p =0,2515		T=-1,208 p=0,2422		T=1,074 p=0,2870	T=-2,506 p =0,0190

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ 2013

Els jutjats de primera instància i instrucció i els jutjats contenciosos administratius estan ubicats únicament a les capitals de província, per la qual cosa no podem fer comparacions. Com que els jutjats de primera instància i instrucció estan normalment fora la capital de la província, i són rellevants, també hem optat per comparar la seva taxa de revocació ajuntant-la amb la dels seus homòlegs especialitzats, els jutjats d'instrucció i els jutjats de primera instància, sabent que aquests últims normalment es troben a les capitals.

Taula 38. Taxa de revocació (total o parcial) en recursos d'apel·lació a Catalunya (2013)

	Jutjats 1ª inst. + Jutjats instrucció + Jutjats mixtes
Jutjats capital	33,5
Jutjats província	34,6
t-Test	T=-0,6656 P = 0,5063

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ 2013

De la taula 37, podem assenyalar que dels 5 tipus de jutjats considerats, en 3 les taxes de revocació són una mica més altes als jutjats situats a la província, encara que només en dos la diferència és rellevant estadísticament. Als jutjats de primera instància ubicats a les capitals de província, la taxa de revocació puja a un 39,2%, mentre que als de província, aquesta taxa arriba al 43%, una diferència estadísticament significativa. Quant als jutjats de violència sobre la dona, als ubicats a la capital, la taxa de revocació ascendeix a un 23,4%, mentre que als de província, aquesta taxa arriba als 29,9%. Però aquesta diferència no és estadísticament significativa. Finalment, als jutjats socials ubicats a les capitals de província, la taxa de revocació és de 21%, mentre que als de província arriben als 25,9%. Per tant, en aquest cas, la taxa de revocació als jutjats de fora de la capital també presenta un percentatge una mica més gran i estadísticament significatiu.

En els altres dos tipus de jutjats, corresponents a la jurisdicció penal, s'inverteix la situació. Als jutjats d'instrucció la taxa de revocació dels jutjats de la capital és d'un 23,9%, però d'un 20,5% als jutjats de la província, diferència no rellevant estadísticament emperò. També els jutjats penals presenten una taxa de revocació més elevada en aquells

jutjats ubicats a les capitals, ja que la seva taxa de revocació és de 28,6%, mentre que als de província només arriben als 25,6%, però tampoc hi ha una rellevància estadística.

A la taula 38, quan s'acumula la feina dels jutjats de primera instància, els jutjats d'instrucció i els mixtes, hi ha una petita diferència en la taxa de revocació entre els jutjats situats a la capital (33,5%) i a la província (34,6%), major als de la província però que no és estadísticament significativa.

Amb totes aquestes dades podem concloure que no hi ha una gran diferència en les taxes de revocació segons si el tribunal es troba a la capital o als jutjats de fora. En alguns tipus de jutjats, la taxa de revocació als jutjats de les capitals és més baixa, com passa als jutjats de primera instància, els de violència sobre la dona i els socials; però a altres jutjats la taxa de revocació és menor a fora de la capital, com és el cas dels jutjats d'instrucció i els penals. Per tant, entenem que no hi ha una correlació entre la ubicació territorial del tribunal, és a dir, si està ubicat a la capital de la província o a fora, amb la taxa de revocació. Així mateix, tampoc existeix, en cap dels casos analitzats, una diferència considerable entre les taxes de revocació dels jutjats de capital de província i els de fora de la capital.

En conclusió, després de revisar diversos indicadors habitualment utilitzats pel CGPJ per mesurar la qualitat de la justícia, sorgeix una imatge molt més complexa de la qual parteix el prelegislador. És cert que en la jurisdicció civil, els jutjats de fora de la capital de la província es troben més congestionats, menys atesos per jutges titulars i les seves resolucions tenen una taxa de revocació més elevada que els jutjats de les capitals. Però això no succeeix en les jurisdiccions penal i social, ni en la contenciosa administrativa, encara que aquí no hi ha tribunals fora de la capital de província. Així, per exemple, en la jurisdicció penal són els jutjats penals de la capital de província els que estan més congestionats i que pateixen una taxa de revocació més gran; i en la laboral, si bé hi ha més congestió als jutjats de fora de la capital, les seves taxes de revocació són menors que en els jutjats de la capital. Per tant, resulta difícil parlar d'un problema estructural que afecti tota l'Administració de justícia per igual, i que la concentració dels mitjans materials i humans a les capitals de província i en totes les jurisdiccions sigui la fórmula adequada. Hi ha problemes variables per jurisdicció, que sens dubte requereixen solucions, però ni el diagnòstic del qual parteix la reforma de la LOPJ, ni el tractament que proposa, semblen els encertats per millorar la qualitat de la justícia.

4. 5. Síntesi

La radiografia de la situació actual de l'organització judicial a Catalunya ofereix dades referides als òrgans judicials, al personal, al volum d'assumpes, als mitjans materials i a la qualitat de la justícia. Es constata que del total de Catalunya (1.475, sense comptar el TSJ), la província de Barcelona és, òbviament, la que disposa, amb molta diferència, del nombre més elevat de tribunals: 705, tot i que si no es computen els JDP, serien 419 (sense incloure el TSJ, que té la seu a Barcelona). Dels 705 tribunals de la província de Barcelona, 196 tenen la seu a Barcelona capital, mentre que els 509 restants es troben a altres poblacions de la província (223 si no s'inclouen els JDP). La província de Girona disposa de 270 tribunals (58 si no es computen els JDP), dels quals 63 tenen la seu a la capital (36 sense comptar els JDP), mentre que n'hi ha 207 a altres poblacions (32 si no s'inclouen els JDP). La província de Tarragona compta amb 244 tribunals (68 si no es compten els JDP), dels quals 36 tenen la seu a la capital (24 sense comptar els JDP), mentre que a la resta de la província n'hi ha 208 (44 si no s'inclouen els JDP). La província de Lleida disposa de 256 tribunals (només 32 sense els JDP), dels quals 86 tenen la seu a la capital (22 si no es compten els JDP), mentre que fora de la capital n'hi han 170 (10 si no es compten els JDP).

Pel que fa al personal, la mitjana de jutges i magistrats per 100.000 habitants a Catalunya es troba considerablement per sota de la mitjana espanyola, només per sobre de Navarra, Extremadura i Castella-la Manxa. En l'àmbit de la comunitat, es constata que Girona i Lleida es troben infradotades de personal de l'Administració de justícia en funció del percentatge de població sobre el total de Catalunya. També es pot apreciar una clara tendència al major pes de les capitals respecte a la resta de cada província. El personal del partit judicial de Barcelona ciutat equival al 54% del total del personal de justícia dels 25 partits judicials de la província. Al partit judicial de Girona ciutat suposa el 48,29%, a Tarragona el 73,03%, i a Lleida el 44,68%. Aquests percentatges s'agregaran d'un mode considerable en el supòsit de les places de jutges i magistrats amb un 65% a Barcelona ciutat i amb uns 78,43%, 100% i 72,12% en els casos de Girona, Lleida i Tarragona.

Pel que fa al volum d'assumpes, els tribunals de la província de Barcelona són els que més volum d'assumpes tenen amb diferència dins el territori de Catalunya en tots els ordres jurisdiccionals. Representen el 63% de tots els assumpes pendents a final d'any, seguits dels tribunals de Girona (20%), Tarragona (12%) i finalment Lleida (5%). En segon lloc, podem observar que les jurisdiccions civil i penal són les que més volum d'assumpes representen a totes les províncies catalanes. Si ens fixem en els assumpes

pendents a final d'any, la jurisdicció civil representa el 39% del volum d'assumpes, seguida de prop de la penal amb un 35% dels assumpes, després la laboral (22%) i per últim la contenciosa administrativa (4%).

Pel que fa als mitjans materials, la província de Barcelona disposa d'una mitjana de 2,52 immobles per cada partit judicial, però aquesta xifra disminueix a les altres províncies: Tarragona compta amb una mitjana de 2,12 immobles per partit judicial, i Lleida i Girona sols tenen, respectivament, una mitjana de 1,71 i 1,51 immobles per partit judicial.

En relació amb la qualitat de la justícia, utilitzant els diversos indicadors que adopta habitualment el CGPJ per mesurar aquesta dada, la imatge resultant és més complexa que aquella de la qual sembla partir el prelegislador. És cert que en la jurisdicció civil, els jutjats de fora de la capital de província es troben més congestionats, menys atesos per jutges titulars i les seves resolucions tenen una taxa de revocació més elevada que els jutjats de les capitals. Però aquests resultats no són traslladables a les jurisdiccions penal i social, ni a la contenciosa administrativa. Per tant, resulta difícil parlar d'un problema estructural que afecti tota l'Administració de justícia per igual, raó per la qual és qüestionable la proposta de concentrar els mitjans materials i humans a les capitals de província.

5. VALORACIÓ DE LA IMPLEMENTACIÓ DE L'ALOPJ A CATALUNYA

Aquest apartat de l'Informe, com s'ha explicat, conté una espècie de “simulació”, ja que tracta de valorar l'impacte que tindria a Catalunya una eventual implementació del nou model d'organització judicial previst a l'ALOPJ, i calibrar els efectes que produirien les reformes previstes en aquell text prelegislatiu en cinc àmbits: estructural, processal, de personal, dels recursos materials, i de l'usuari del servei públic de justícia.

5.1 Efectes estructurals: la nova organització judicial

L'eventual implementació de l'ALOPJ produirà efectes estructurals importants en l'organització judicial de Catalunya, atès que redefiniria el mapa judicial actual. Per comprendre l'abast de la reforma es realitza, a continuació, un estudi comparatiu entre l'organització judicial actual i la que apareix dissenyada a l'ALOPJ. En el quadre comparatiu que apareix seguidament, es pot veure, a l'esquerra, l'organització judicial establerta per la vigent LOPJ de 1985, atenent als diversos ordres jurisdiccionals que l'integren, assenyalant algunes de les funcions més significatives de cada òrgan judicial; mentre que, a la dreta, apareix l'organització judicial configurada per l'ALOPJ en els mateixos ordres jurisdiccionals i algunes de les funcions de cada òrgan judicial.

a) Jurisdicció civil

Taula 1. Comparativa jurisdicció civil LOPJ 1985 vs ALOPJ 2014

JURISDICCIO CIVIL				
ORGANITZACIO JUDICIAL LOPJ 1985			ORGANITZACIO JUDICIAL ALOPJ 2014	
SALA CIVIL DEL TS: CASSACIO			SALA CIVIL DEL TS: CASSACIO	
SALA CIVIL i PENAL DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA DE CATALUNYA: Cassacio sobre qüestions de dret civil propi de Catalunya.			SALA CIVIL DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA CATALUNYA: Cassacio per qüestions relatives al dret civil propi de Catalunya i segona instància dels processos civils. Hi pot haver una o diverses seccions especialitzades en assumptes mercantils.	
AP: SEGONA INSTANCIA			SALES CIVILS DELS TRIBUNALS PROVINCIALS D'INSTANCIA: Primera instància dels processos civils. Estaran integrades per: SECCIONS COL·LEGIADESUNITATS JUDICIALS Algunes de les quals poden ser especialitzades (JUTGES MERCANTILS i JUTGES DE FAMÍLIA)	
JUTJATS DE PRIMERA INSTANCIA: Primera instància normal	JUTJATS MERCANTILS: Primera instància de determinats assumptes	JUTJATS DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA: Primera instància de determinats assumptes		
JDP				

b) Jurisdicció penal

Taula 2. Comparativa jurisdicció penal LOPJ 1985 vs ALOPJ 2014

JURISDICCIO PENAL			
ORGANITZACIÓ JUDICIAL LOPJ 1985		ORGANITZACIÓ JUDICIAL ALOPJ 2014	
SALA PENAL DEL TS: CASSACIÓ I PROCESSOS CONTRA ALGUNS AFORATS		SALA PENAL DEL TS: CASSACIÓ I PROCESSOS CONTRA ALGUNS AFORATS	
SALA PENAL DE L'AUDIÈNCIA NACIONAL: Enjudiciament en els processos per determinats delictes greus i apel·lacions interposades contra resolucions dels jutjats centrals d'instrucció penal	SALA CIVIL I PENAL DEL TSJ DE CATALUNYA: Processos contra alguns aforats	DUES SALES DE L'AN: SALA PENAL D'INSTÀNCIA: Enjudiciament als processos per determinats delictes greus i d'instrucció als processos penals per aquells delictes SALA PENAL SUPERIOR: Apel·lacions interposades contra resolucions de la Sala Penal d'Instància	SALA PENAL DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA DE CATALUNYA: Processos contra alguns aforats i apel·lacions contra resolucions dictades per les Seccions col·legiades dels tribunals Provincials d'Instància
	AP: Enjudiciament dels processos per delictes greus no atribuïts a l'AN i		SALES PENALS DELS TRIBUNALS PROVINCIALES D'INSTÀNCIA: Estaran integrades per:

	apel·lacions que s'interposin contra resolucions dels jutjats d'Instrucció, de violència sobre la dona, penal, de vigilància penitenciària i de menors		SECCIONS COL·LEGIADES: Primera instància de processos penals per delictes greus i apel·lacions contra resolucions de les unitats judicials	UNITATS JUDICIALS: Estaran integrades per: a) Jutges penals (enjudiciament als processos penals per delictes menys greus) b) Jutges de garanties de la instrucció (instrucció als processos penals) c) Jutges de violència sobre la dona (instrucció a determinats processos penals) d) Jutges de menors (processos per fets delictius comesos per menors d'edat) e) Jutges d'execució de penes i mesures de seguretat
--	--	--	--	---

JUTJATS CENTRALS D'INSTRUCCIÓ: Instrucció en determinats processos penals per determinats delictes	JUTJATS CENTRALS PENALS: Enjudiciament en processos penals per determinats delictes menys greus	JUTJATS D'INSTRUCCIÓ: Instrucció en els processos penals no atribuïts a altres òrgans judicials	JUTJATS DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA: Instrucció en processos penals per determinats delictes	JUTJATS PENALS: Enjudiciament en els processos per delictes menys greus no atribuïts als jutjats centrals penals	JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA: Control de les decisions adoptades per les autoritats penitenciàries	JUTJATS DE MENORS: Processos penals per fets delictius comesos per menors d'edat	
JDP							

c) Jurisdicció contenciosa administrativa

Taula 3. Comparativa jurisdicció contenciosa administrativa LOPJ 1985 vs ALOPJ 2014

JURISDICCIO CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA			
ORGANITZACIO JUDICIAL LOPJ 1985		ORGANITZACIO JUDICIAL ALOPJ 2014	
SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA DEL TS		SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA DEL TS	
SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA DE L'AN	SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA DEL TSJ DE CATALUNYA	DUES SALES DE L'AN: SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA D'INSTANCIA SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA SUPERIOR	SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA DEL TSJ DE CATALUNYA
JUTJATS CENTRALS CONTENCIOSOS ADMINISTRATIUS	JUTJATS CONTENCIOSOS ADMINISTRATIUS		SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA DELS TRIBUNALS PROVINCIALS D'INSTANCIA

d) Jurisdicció social

Taula 4. Comparativa jurisdicció social LOPJ 1985 vs ALOPJ 2014

JURISDICCIO SOCIAL			
ORGANITZACIÓ JUDICIAL LOPJ 1985		ORGANITZACIÓ JUDICIAL ALOPJ 2014	
SALA SOCIAL DEL TS		SALA SOCIAL DEL TS	
SALA SOCIAL DE L'AN	SALA SOCIAL DEL TSJ DE CATALUNYA	SALA SOCIAL SUPERIOR DE L'AN	SALA SOCIAL DEL TSJ DE CATALUNYA
	JUTJATS SOCIALS		SALES SOCIALS DELS TRIBUNALS PROVINCIALS D'INSTÀNCIA

Els efectes estructurals de la implementació de l'ALOPJ a Catalunya pel que fa a l'organització judicial serien els següents: a) com a resultat de la creació dels nous TPI, se suprimirien els òrgans següents judicials actuals: els JDP, els jutjats de primera instància, els jutjats mercantils, els jutjats d'instrucció, els jutjats penals, els jutjats de violència sobre la dona, els jutjats de vigilància penitenciària, els jutjats de menors, els jutjats contenciosos administratius, i els jutjats socials; d'acord amb el disseny establert per l'ALOPJ, els TPI absorbeixen les competències dels òrgans judicials unipersonals suprimits; no obstant això, el text preveu la possibilitat que s'implantin a algunes poblacions seus delegades dels TPI; b) desapareixerien les AP: algunes de les seves competències actuals s'atribueixen als TPI, mentre que d'altres són assignades al TSJ de Catalunya; c) es manté el TSJ però la Sala Civil i Penal actual es desdobla en dues: la Sala Civil i la Sala Penal.

Des del punt de vista quantitatiu, la implementació de l'ALOPJ tindria els efectes següents a Catalunya: se suprimirien 1.475 òrgans judicials: 898 JDP més 573 jutjats, més les 4 AP. Dels 1.475 òrgans judicials que desapareixerien, 381 tenen la seu a les capitals de província (309 si no se computen els JDP), mentre que els 1.094 restants serien òrgans situats fora de les capitals (309 si no s'inclouen els JDP). Aquests 1.094 òrgans de fora de les capitals que desapareixerien, es desglossen de la forma següent: a la província de Barcelona, en desapareixerien 509 (223 si no s'inclouen els JDP); a la província de Girona, se'n suprimirien 207 (32 si no s'inclouen els JDP); a la província de Tarragona, se n'eliminarien 208 (44 si no s'inclouen els JDP); i a la província de Lleida, en desapareixerien 170 (10 si no s'inclouen els JDP).

5.2 Efectes processals

L'anàlisi dels efectes processals que comportaria la implementació de l'ALOPJ es fa tenint en compte les diverses fases dels diferents processos, i els òrgans judicials als quals correspondria conèixer de cadascuna d'aquestes, d'acord amb la regulació prevista en el text. Per facilitar l'anàlisi, s'exposa la tramitació processal en les diverses jurisdiccions, segons les previsions de l'ALOPJ, i després s'acompanya amb exemples pràctics.

a) Jurisdicció civil

- Primera instància dels processos civils i mercantils: unitats judicials (òrgans unipersonals) de la Sala Civil del TPI, que poden ser unitats judicials no

especialitzades o, en els assumptes mercantils i de família, poden ser unitats judicials especialitzades (jutges mercantils o jutges de família).

- Segona instància dels processos civils i mercantils: Sala Civil del TSJ de Catalunya. En assumptes mercantils pot tractar-se d'una secció col·legiada especialitzada d'aquesta Sala.

- Cassació (quan sigui possible): es distribueix entre els òrgans següents: Sala Civil del TS: cassació per qüestions relatives al dret civil comú; Sala Civil del TSJ de Catalunya: cassació per a qüestions relatives al dret civil propi de Catalunya.

Exemples pràctics:

1) Demanda de reclamació d'un deute de 20.000 euros derivada d'un contracte de compravenda, en què la competència territorial correspongui als tribunals de Barcelona. Tractament processal: primera instància: unitat judicial de la Sala Civil del TPI de Barcelona (eventualment, pot ser una seu delegada del TPI de Barcelona que s'hagi creat a alguna població de la província). Segona instància: Sala Civil del TSJ de Catalunya. Cassació: Sala Civil del TS.

2) Demanda de divorci referida a un matrimoni resident a una localitat de la província de Lleida. Tractament processal: primera instància: jutge de família de la Sala Civil del TPI de Lleida (eventualment, pot ser una seu delegada del TPI de Lleida que s'hagi creat en alguna població de la província). Segona instància: Sala Civil del TSJ de Catalunya. Cassació: Sala Civil del TSJ de Catalunya.

b) Jurisdicció penal

- Instrucció dels processos penals: es distribueix, segons els casos, entre els òrgans següents: sales penals dels TPI, que actuaran mitjançant unitats judicials (òrgans unipersonals): jutges de garanties de la instrucció i jutges de violència sobre la dona; Sala Penal del TSJ de Catalunya, que instruirà alguns processos penals seguits contra aforats, i actuarà mitjançant una unitat judicial (òrgan unipersonal) o, excepcionalment, mitjançant una secció col·legiada, si així ho acorda la Sala d'Afers Generals del TSJ de Catalunya.

- Judici oral dels processos penals: es distribueix, segons els casos, entre els òrgans següents: sales penals dels TPI, que coneixeran dels processos penals per delictes

menys greus mitjançant unitats judicials (òrgans unipersonals: Jutges penals), i coneixeran dels processos penals per delictes greus mitjançant seccions col·legiades; Sala Penal del TSJ, que coneixerà d'alguns processos seguits contra aforats, i actuarà mitjançant una secció col·legiada.

- Segona instància dels processos penals: es distribueix, segons els casos, entre els òrgans següents: sales penals del TPI, que coneixeran de la segona instància en els processos penals per delictes menys greus, i actuaran en aquests casos mitjançant seccions col·legiades; Sala Penal del TSJ de Catalunya, que coneixerà de la segona instància en els processos penals per delictes greus, i actuarà en aquests casos mitjançant una secció col·legiada.

Exemples pràctics:

1) Procés penal per delicte castigat amb una pena màxima de tres anys de privació de llibertat i suposadament comès a la província de Barcelona. Tractament processal: instrucció: jutge de garanties de la instrucció de la Sala Penal del TPI de Barcelona (eventualment, pot ser una seu delegada d'aquest Tribunal que s'hagi creat a alguna població de la província); judici oral: jutge penal de la Sala Penal del TPI de Barcelona (eventualment, pot ser una seu delegada d'aquest Tribunal que s'hagi creat a alguna població de la província); segona instància: secció col·legiada de la Sala Penal del TPI de Barcelona.

2) Procés penal per delicte castigat amb una pena màxima de 10 anys de privació de llibertat suposadament comès a la província de Tarragona. Tractament processal: instrucció: jutge de garanties de la instrucció de la Sala Penal del TPI de Tarragona (eventualment, pot ser una seu delegada d'aquest Tribunal que s'hagi creat a alguna població de la província); judici oral: secció col·legiada de la Sala Penal del TPI de Tarragona (eventualment, pot ser una seu delegada d'aquest Tribunal que s'hagi creat a alguna població de la província); segona instància: Sala Penal del TSJ de Catalunya.

c) Jurisdicció contenciosa administrativa

- Primera instància dels processos contenciosos administratius: es distribueix, segons els casos, entre els òrgans següents: Sala Contenciosa Administrativa dels TPI (que pot actuar mitjançant unitats judicials unipersonals o seccions col·legiades); Sala Contenciosa Administrativa del TSJ.

- Segona instància dels processos contenciosos administratius: en alguns dels casos (no en tots) en què la primera instància del procés correspongui a les sales contencioses administratives dels TPI, la segona instància s'atribueix a la Sala Contenciosa Administrativa del TSJ de Catalunya.
- Cassació (quan sigui possible): es distribueix, segons els casos, entre: Sala Contenciosa Administrativa del TSJ; Sala Contenciosa Administrativa del TS

Exemples pràctics:

1) Multa de 200 euros imposada per l'Ajuntament de Girona per una infracció de trànsit. Tractament processal: instància única: unitat judicial de la Sala Contenciosa Administrativa del TPI de Girona (eventualment, pot ser una seu delegada d'aquest Tribunal que s'hagi creat en alguna població de la província).

2) Reclamació de 65.000 euros de responsabilitat patrimonial formulada contra la Generalitat de Catalunya. Tractament processal: instància única: Sala Contenciosa Administrativa del TSJ de Catalunya.

d) Jurisdicció social:

- Primera instància dels processos laborals i de seguretat social: es distribueix, segons els casos, entre els òrgans següents: Sala Social dels TPI (que pot actuar mitjançant unitats judicials unipersonals o seccions col·legiades); Sala Social del TSJ; Sala Social Superior de l'AN; Sala Contenciosa Administrativa del TS.
- Segona instància dels processos laborals i de seguretat social: escau en alguns dels casos (no en tots) en què la primera instància del procés correspongui a les sales socials dels TPI, i, en aquests casos, la segona instància s'atribueix a la Sala Social del TSJ de Catalunya
- Cassació (quan sigui possible): Sala Social del TS

Exemples pràctics:

1) Demanda de reclamació de 5.000 euros en concepte de pagament del sou dirigida contra una empresa en què la competència territorial correspongui als tribunals de Barcelona. Tractament processal: primera instància: Sala Social del TPI de Barcelona

(eventualment, pot ser una seu delegada d'aquest Tribunal que s'hagi creat a alguna població de la província); segona instància: Sala Social del TSJ de Catalunya.

5.3 Efectes sobre el personal de l'Administració de justícia

A continuació, es descriuen els efectes que l'eventual implementació de l'ALOPJ tindria sobre el personal de l'Administració de justícia a Catalunya. a) Suposaria l'eliminació dels 898 jutges de pau, que desapareixerien de la base de l'estructura piramidal que avui conforma l'organització judicial en les jurisdiccions civil i penal; b) s'integrarien en els TPI els jutges que exerceixen en els òrgans judicials unipersonals restants en els quatre ordres jurisdiccionals; c) els magistrats que exerceixen actualment en les seccions civils de les AP s'integrarien en el TSJ: els que formen part d'aquestes seccions a les AP de Girona, Tarragona i Lleida es traslladarien a Barcelona; d) els magistrats que formen part de les seccions penals de les AP passarien als TPI.

Aproximadament, el personal de l'Administració de justícia que s'hauria de traslladar a les capitals de província des de les poblacions on treballen actualment seria: 304 jutges i magistrats; 304 secretaris judicials; 887 gestors processals; 1.430 tramitadors processals; 610 auxiliars judicials i 124 metges forenses.

Finalment, s'ha d'esmentar que en relació amb la carrera judicial, se suprimeixen les categories judicials, és a dir, si prosperés l'ALOPJ només hi hauran jutges, sense perjudici que a efectes honorífics podran, els que ho desitgin, utilitzar el tradicional tractament de "magistrat" sempre que hagin complert els 6 anys d'antiguitat.

5.4 Efectes sobre els recursos i infraestructures

L'anàlisi dels efectes que una eventual implementació de l'ALOPJ tindria sobre les infraestructures de l'organització judicial a Catalunya porta a les consideracions següents en relació amb els béns immobles, els béns mobles i els pressupostos de l'Administració de justícia a Catalunya.

Pel que fa al béns immobles, cal tenir en compte, com s'ha vist, la concentració d'immobles judicials que hi ha als partits judicials de les capitals de província i, en d'altres, com en el cas de Girona on no s'aprecia aquest major diferencial d'immobles amb números absoluts, però destaquen per la seva major extensió de metres quadrats.

Tot i així, aquesta lectura pot resultar equivocada si no valorem un altre aspecte rellevant: l'agregat total d'immobles i metres quadrats de les seus judicials que hi ha a tota la província, i no sols dels partits judicials de les capitals de província.

Taula 5. Comparativa percentatges agregats immobles vs m² fora del partit judicial de la capital de província

	Percentatge d'immobles judicials existents fora del partit judicial de la capital de província	Percentatge de m² d'immobles judicials existents fora del partit judicial de la capital de província
Província Barcelona	76,20%	51,61%
Província Girona	85,72%	49,80%
Província Lleida	58,33%	24,89%
Província Tarragona	52,95%	66,93%

Font: Elaboració pròpia a partir Taula Edificis Judicials a Catalunya, registre tancat novembre 2014. Departament Justícia Generalitat de Catalunya

Així, una primera lectura ens permet apreciar com a la província de Barcelona el 76,2% d'immobles o el 51,61% de m² de seus judicials es troben fora del partit judicial de Barcelona. Proporcions que, en la majoria de casos, també es repetiran a la resta de províncies. A Girona, el 85,72% d'immobles i el 49,80% de m² de seus judicials es trobaran fora del partit judicial de Girona. A Lleida, el 58,33% d'immobles i el 24,89% de m² de seus judicials que es trobaran fora del partit judicial de Lleida. I a Tarragona, el 52,95% dels immobles i el 66,93% de m² de seus judicials que es trobaran fora del partit judicial de Tarragona.

Aquestes dades permeten avançar algunes conclusions sobre els efectes que una hipotètica implementació de l'ALOPJ tindria en la repartició dels béns immobles a disposició de l'actual organització judicial a Catalunya. La més important és que a la província de Barcelona pràcticament 3 de cada 4 immobles judicials existents quedarien buits o inutilitzats llevat que s'hi despleguessin seus delegades dels TPI amb posterioritat. Aquest percentatge s'agreuaria especialment en el cas de Girona, on la ràtio puja a 8,5 de cada 10 immobles existents a la província. I, amb un impacte menor, també superarien el 50% els immobles que es quedarien en desús a les províncies de Lleida i Tarragona: quasi 6 sobre 10, i 5 sobre 10 immobles buits respectivament.

Per tant, en el cas que s'apliquessin els criteris de màxims de l'ALOPJ, la província de Girona resultaria la més perjudicada en caure en desús gairebé 8,5 de cada 10 immobles, i

pràcticament la meitat de la superfície total en m² dels diferents immobles afectes a l'Administració de justícia de la província. La província de Lleida resultaria la menys perjudicada en perdre gairebé 6 de cada 10 immobles existents a la província, percentatge lleugerament més elevat que la província de Tarragona, però sols equivalent a una quarta part dels m² totals existents a tota la província.

Pel que fa als efectes de l'aplicació de l'ALOPJ sobre els béns mobles adscrits a l'Administració de justícia a Catalunya, el quadre següent mostra que no serien iguals a cada una de les quatre províncies catalanes.

Taula 6. Comparativa percentatges agregats béns mobles fora del partit judicial de la capital de província

	Percentatge de <u>PCs de sobretaula</u> que hi ha fora del partit judicial de la capital de província	Percentatge de <u>portàtils</u> que hi ha fora del partit judicial de la capital de província	Percentatge <u>d'impressores en xarxa</u> que hi ha fora del partit judicial de la capital de província	Percentatge <u>d'impressores locals</u> que hi ha fora del partit judicial de la capital de província	Percentatge <u>d'equips multifunció</u> que hi ha fora del partit judicial de la capital de província
Província Barcelona	49,10%	42,57%	73,04%	49,65%	33,29%
Província Girona	50,64%	45,50%	52,35%	52,24%	52,81%
Província Lleida	26,30%	22,02%	26,83%	39,26%	33,33%
Província Tarragona	56,47%	46,84%	55,00%	62,78%	58,58%

Font: Elaboració pròpia a partir documentació Total Maquinària Administració Justícia, Departament Justícia Generalitat de Catalunya

Lleida, un cop més, resultaria la província menys afectada quant al potencial desús de tot el seguit de béns mobles acabats de valorar, pel fet de produir-se ja una concentració actual bastant alta al partit judicial de la capital de província. Tarragona seria en aquest aspecte la província més perjudicada, ja que hi hauria un excedent de recursos mobles en totes i cadascuna de les 5 categories valorades d'entre el 50 i el 60%. Tot i així, la província de Barcelona patiria el desús de tres de cada quatre impressores en xarxa de les existents en el conjunt de la província.

5.5 Efectes sobre els usuaris del servei públic de justícia

La valoració de l'impacte que tindria a Catalunya una eventual implementació de l'ALOPJ inclou, com s'ha avançat, l'anàlisi dels efectes que la reforma de l'organització judicial tindria per als usuaris del servei públic de justícia.

A la taula 7 es mostra la població total de Catalunya i el nombre d'habitants d'aquesta població que resideixen als partits judicials de les capitals de província, així com també el nombre d'habitants de la resta de partits judicials. Amb aquestes dades podem determinar que un 70% de la població total de Catalunya es veuria afectada per la reforma de l'organització judicial que pretén introduir l'ALOPJ, percentatge que equival a 5.460.540 habitants.

Taula 7. Població afectada a Catalunya

	Habitants	%
EN PARTITS JUDICIALS CAPITALS	2.286.700	
RESTA PARTITS JUDICIALS	5.460.450	70,5
TOTAL CATALUNYA	7.747.150	

Font: Elaboració pròpia de les dades econòmicosocials de la pàgina web del poder judicial

La taula 8 mostra una informació més detallada, distingint la població que es veuria afectada per la reforma de l'ALOPJ dins de cada província catalana. Per descomptat, l'única població que no es veurà directament afectada seran els habitants de les capitals de província respectives. La població més afectada és la de la província de Tarragona, tot i que les de Barcelona i Girona es veuen afectades d'una manera similar: al voltant del 70% dels seus habitants es veuran afectats per la reforma. En canvi, la població de Lleida és la menys afectada amb diferència, ja que només es veu afectat un 61,3% dels seus habitants.

Taula 8. Població afectada per províncies

		Habitants	%
BARCELONA	Partit judicial Barcelona	1.611.822	
	Rest a partits Barcelona	3.929.103	70,9
GIRONA	Partit judicial Girona	216.410	
	Rest a partits Girona	545.222	71,6
LLEIDA	Partit judicial Lleida	245.234	
	Rest a partits Lleida	389.181	61,3
TARRAGONA	Partit judicial Tarragona	213.234	
	Rest a partits Tarragona	596.944	73,7
TOTAL CATALUNYA		7.747.150	

Font: Elaboració pròpia de les dades econòmicosocials de la pàgina web del poder judicial

A la taula 9 es vol determinar la intensitat amb què la població catalana es veuria afectada per la reforma. Per a això hem tingut en consideració la distància en quilòmetres

que hi ha entre les poblacions i la seu del TPI per saber aproximadament quines distàncies hauran de recórrer els ciutadans per acudir al jutjat o tribunal que li correspongui territorialment a la seva jurisdicció.

Tenint en compte la situació actual prèvia a l'ALOPJ, i la que hi hauria si s'implementés, podem identificar l'augment en km que significaria aquest canvi. És a dir, quines distàncies de mitjana haurien de recórrer els ciutadans per accedir als serveis d'Administració de justícia més pròxims actualment, i quines distàncies haurien de recórrer després de la vigència de l'ALOPJ. La informació que ofereix actualment dia el CGPJ és la distància mitjana de les poblacions d'un partit judicial al seu cap i la distància del cap del partit a la capital provincial. Podem fer una estimació del canvi que comportaria la reforma assumint que en comptes de fer el primer recorregut, a partir de la implantació de l'ALOPJ, hauran de fer el segon.

Considerant la variable de la distància, sens dubte la població més afectada serà la de la província de Lleida, els habitants de la qual haurien de recórrer 71 km més de mitjana, i alguns d'ells, haurien de recórrer més de 100 km. Els habitants de Girona, per la seva banda, haurien de recórrer de mitjana 53 km més, arribant alguns d'ells a haver de recórrer 68 km. La població de Tarragona hauria de recórrer 34,4 km més de mitjana, i alguns haurien de recórrer 56 km més. I la població de la província de Barcelona serà la menys afectada, ja que només experimenta un augment mitjà de 28 km de distància, mentre que alguns haurien de recórrer 34 km més.

Taula 9. Províncies amb partits judicials més afectats

PROVÍNCIA	AUGMENT KM	DISTÀNCIA MITJANA DE MUNICIPIS A CAPITAL DEL PARTIT	DISTÀNCIA DE CAPITAL DEL PARTIT A CAPITAL PROVINCIAL
LLEIDA	71,2	13,9	82,9
GIRONA	53,5	7,9	60,1
TARRAGONA	34,4	11,6	45,1
BARCELONA	28,0	4,3	32,3
Total general	39,9	7,5	46,7

Font: Elaboració pròpia de les dades econòmicosocials de la pàgina web del Poder Judicial

La taula 10 presenta aquests càlculs desglossant-los per partits judicials, i permet identificar les poblacions dels partits judicials més afectades. Un cas digne d'esment és el del partit judicial de Puigcerdà, en què s'aprecia un augment notable de 223 km a la distància

que haurien de recórrer els seus habitants per acudir als tribunals competents. Seguidament, però amb augments també importants, els habitants de Vielha haurien de recórrer 155 km més, i els de la Seu d'Urgell 124 km més. Els habitants menys afectats serien els dels partits de Barcelona capital, tot i que hi ha diversos partits judicials barcelonins que experimentarien un augment de gairebé 100 km per arribar al tribunal, com el cas de Berga, i altres amb augments que, encara que més discrets, són igualment considerables com els d'Igualada, Vic, Manresa i Vilafranca del Penedès, on s'aprecia un augment d'entre 50 i 60 km. També es veurien poc afectats els habitants dels partits judicials de Tarragona capital, Reus i Girona capital.

Taula 10. Partits judicials amb població més afectada

PARTIT	PROVÍNCIA	AUGMENT KM	DISTÀNCIA MITJANA DE MUNICIPIS A CAPITAL DEL PARTIT	DISTÀNCIA DE CAPITAL DEL PARTIT A CAPITAL PROVINCIAL
PUIGCERDÀ	GIRONA	223,6	3,4	227,0
VIELHA E MIJARAN	LLEIDA	154,9	6,1	161,0
LA SEU D'URGELL	LLEIDA	124,1	8,9	133,0
BERGA	BARCELONA	99,8	8,3	108,0
SOLSONA	LLEIDA	93,8	16,2	110,0
TORTOSA	TARRAGONA	74,8	12,4	87,2
RIPOLL	GIRONA	74,0	7,9	81,9
AMPOSTA	TARRAGONA	68,4	14,5	82,9
GANDESA	TARRAGONA	63,9	16,8	80,7
IGUALADA	BARCELONA	63,7	8,0	71,7
VIC	BARCELONA	60,1	10,0	70,1
TREMP	LLEIDA	58,1	28,4	86,5
MANRESA	BARCELONA	58,0	8,1	66,1
VILAFRANCA DEL PENEDES	BARCELONA	50,5	8,7	59,2
OLOT	GIRONA	48,6	5,2	53,8
CERVERA	LLEIDA	47,8	13,6	61,4
VILANOVA I LA GELTRÚ	BARCELONA	40,7	7,2	47,9
BLANES	GIRONA	39,1	4,2	43,3
ARENYS DE MAR	BARCELONA	33,1	11,9	44,9
TERRASSA	BARCELONA	32,9	0,9	33,7
FIGUERES	GIRONA	29,6	11,5	41,1
SANT FELIU DE GUÍXOLS	GIRONA	28,7	4,8	33,5
MARTORELL	BARCELONA	26,9	6,5	33,4

EL VENDRELL	TARRAGONA	26,8	8,3	35,1
MATARÓ	BARCELONA	25,7	5,8	31,5
SABADELL	BARCELONA	23,7	2,8	26,5
GRANOLLERS	BARCELONA	23,0	9,3	32,3
FALSET	TARRAGONA	20,7	20,3	41,0
MOLLET DEL VALLÈS	BARCELONA	20,3	2,2	22,5
RUBÍ	BARCELONA	19,1	3,5	22,6
GAVA	BARCELONA	18,5	3,0	21,5
LA BISBAL D'EMPORDÀ	GIRONA	17,7	12,5	30,1
CERDANYOLA DEL VALLÈS	BARCELONA	14,7	2,8	17,5
SANT BOI DE LLOBREGAT	BARCELONA	14,6	1,2	15,8
SANTA COLOMA DE FARNERS	GIRONA	14,3	15,7	30,0
CORNELLÀ DE LLOBREGAT	BARCELONA	13,7	0,0	13,7
SANT FELIU DE LLOBREGAT	BARCELONA	12,1	6,0	18,1
BALAGUER	LLEIDA	11,8	16,3	28,1
EL PRAT DE LLOBREGAT	BARCELONA	11,3	0,0	11,3
BADALONA	BARCELONA	10,2	0,7	10,9
SANTA COLOMA DE GRAMENET	BARCELONA	10,2	0,0	10,2
VALLS	TARRAGONA	9,7	10,2	19,9
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	BARCELONA	9,0	0,0	9,0
LLEIDA	LLEIDA	7,9	7,9	0,0
ESPLUGES DE LLOBREGAT	BARCELONA	7,9	0,5	8,3
REUS	TARRAGONA	7,3	6,7	14,0
GIRONA	GIRONA	5,9	5,9	0,0
TARRAGONA	TARRAGONA	3,3	3,3	0,0
BARCELONA	BARCELONA	0,0	0,0	0,0

Font: Elaboració pròpia de les dades econòmicosocials de la pàgina web del poder judicial

En conclusió, la implementació de l'ALOPJ suposaria una reforma molt important ja que afectaria el 70% de la població de Catalunya. Encara que es veuen afectats menys habitants de la província de Lleida, comparat amb les altres províncies, es veurien més intensament afectats de mitjana que els de les altres províncies. Això és perquè la superfície de la província de Lleida és significativament més gran que la de les altres províncies i, per tant, hi ha habitants que haurien de fer desplaçaments més llargs per acudir als tribunals.

Actualment, la superfície dels partits judicials a Catalunya arriba als 654,9 km² de mitjana; però amb la implementació de l'ALOPJ, aquesta superfície de territori s'incrementaria fins a 7.367,7 km² de mitjana per tenir demarcacions judicials de 8.022,6 m²; amb la qual cosa hi hauria un augment considerable del territori de la jurisdicció de cada tribunal. Actualment, l'organització judicial es caracteritza perquè la jurisdicció total de Catalunya es divideix en 42 petites porcions de jurisdicció adscrites als diferents partits judicials, que com hem dit, cada un d'ells abasta uns 654,9 km² de mitjana. Amb la nova organització prevista a l'ALOPJ, hi hauria una divisió de la jurisdicció molt més àmplia, en la qual tota la jurisdicció de Catalunya només es distribuiria en 4 porcions que equivalen a les 4 províncies on les superfícies comprendrien 8.022,6 km² de mitja.

Taula 11. Augment superfície de jurisdicció mitjana Catalunya

	SUPERFÍCIE MITJANA PARTIT JUDICIAL (km ²)	SUPERFÍCIE MITJANA PROVÍNCIA (km ²)	AUGMENT SUPERFÍCIE MITJANA (km ²)
CATALUNYA	654,9	8.022,6	7.367,7

Font: Elaboració pròpia de les dades econòmicosocials de la pàgina web del poder judicial

A la taula 12 es mostra la superfície de territori en què s'incrementaria la jurisdicció de cada província catalana. Així, l'actual partit judicial de Barcelona, amb 309,1 km² de superfície, passaria a tenir una superfície total de 7.728,2 km². El partit judicial de Girona, que actualment té 656,5 km² passaria a tenir una superfície total de 5.909,8 km²; el de Tarragona passaria de tenir 787,9 km² a tenir 6.302,9 km²; i finalment el partit judicial de Lleida, que actualment mesura la gens menyspreable superfície de 1.735,7 km², passaria a tenir-ne una de 12.149,6 km², convertint-la en la jurisdicció que abastaria més territori dins de Catalunya, pràcticament duplicant la superfície de la resta de províncies catalanes.

Taula 12. Augment superfície de jurisdicció per província

	SUPERFÍCIE MITJA PARTIT JUDICIAL (km ²)	SUPERFÍCIE PROVÍNCIA (km ²)	AUGMENT SUPERFÍCIE (km ²)
BARCELONA	309,1	7.728,2	7.419,1
GIRONA	656,5	5.909,8	5.253,3
LLEIDA	1.735,7	12.149,6	10.413,9
TARRAGONA	787,9	6.302,9	5.514,98
CATALUNYA		32.090,5	

Font: Elaboració pròpia de les dades econòmicosocials de la pàgina web del poder judicial

A continuació, s'analitza en què es tradueix aquest augment de jurisdicció, és a dir, quants jutges hi haurien per habitant després de la implementació de la reforma. A la taula 13 es mostra quants jutjats existirien per cada 100.000 habitants a cada província catalana després de la reforma, diferenciant entre jurisdicció civil i penal. Amb aquesta informació, després podrem veure els partits judicials que milloren la seva ràtio de jutges per habitant i els que no, la qual cosa farem en la taula 15 següent.

Taula 13. Jutjats civils i penals per 100.000 habitants després de la reforma

	Jutjats juris. civil / 100.000 habitants	Jutjats juris. penal / 100.000 habitants
Barcelona	4,1	3,7
Girona	4,7	4,7
Lleida	4,3	3,4
Tarragona	4,8	4,7

Font: Elaboració pròpia de les dades economicosocials de la pàgina web del Poder Judicial

Es pot observar que el nombre de jutges per 100.000 habitants rondarà els 4-5 jutges per 100.000 habitants en la jurisdicció civil, i entre els 3 i 5 jutges per 100.000 habitants en la jurisdicció penal. En general, la ràtio de jutges per habitant és lleugerament millor a la jurisdicció civil que a la penal. Les pitjors ràtios són les de la jurisdicció penal a Barcelona i Lleida, la qual cosa és particularment preocupant atès que Barcelona és una societat majorment urbana, anònima i amb alta mobilitat, en la qual el desafiament per a la seguretat personal és més gran, i en el cas de Lleida d'una jurisdicció amb un territori molt ampli. S'ha d'afegir que la ràtio de jutges per 100.000 habitants serà comparativament baixa a Catalunya. En efecte, l'any 2012, comptant totes les jurisdiccions, la mitjana de jutges dels països del Consell d'Europa era de 21 jutges per 100.000 habitants, sent la mitjana per a Espanya en totes les jurisdiccions de 11,2 jutges per 100.000 habitants². Cal pensar, per tant, que una possible millora de la qualitat de la justícia podria venir d'un increment del nombre de jutges a Catalunya.

A continuació, la taula 14 compara la previsió de jutges per 100.000 habitants que hi hauria després de l'eventual reforma amb la situació actual. Per això la taula 17 mostra quina és la ràtio actual de jutges per 100.000 habitants en els diferents partits judicials catalans, distingint entre jutjats civils i penals. Per esquematitzar-ho millor, s'indica amb color vermell la ràtio actual de jutges per habitant en els casos en què el territori

² European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ), Report on "European judicial systems – Edition 2014 (2012 data): efficiency and quality of justice", pàg. 162, disponible en http://www.coe.int/t/dghl/cooperation/cepej/evaluation/2014/Rapport_2014_en.pdf.

corresponent al partit judicial actual empitjorarà aquesta ràtio després de la reforma, tenint en compte que el TPI és d'àmbit provincial. Al seu torn, s'indica en color verd la ràtio actual de jutges per habitant en els casos en què el territori del partit judicial actual millorarà aquesta ràtio després de la reforma.

Com es pot apreciar, la majoria de partits judicials veuran disminuïda la seva ràtio de jutges per 100.000 habitants. Concretament, a la província de Barcelona, la major part dels partits judicials veuran disminuïda la seva ràtio de jutges: només 8 dels 25 partits judicials barcelonins incrementaran la seva ràtio. A la província de Lleida, només 3 partits judicials en matèria civil i 1 en matèria penal veuran augmentar la seva ràtio enfront als 4 que veuran empitjorar-la. A la província de Girona, dels 9 partits judicials, 5 veuran incrementada la seva ràtio i 4 disminuïda, de manera que els efectes són més repartits. I finalment, a la província de Tarragona, s'incrementarà la ràtio de jutges en 5 partits judicials i en 3 es veurà disminuïda, de manera que la major part dels partits judicials d'aquesta província es veurien beneficiats, des d'aquest punt de vista, després de la reforma.

Taula 14. Jutjats jurisdicció civil i penal per 100.000 habitants abans reforma

Província	Partit judicial	Jutjats/100.000 Habt. Civil	Jutjats / 100.000 Habt. Penal
Barcelona	El Prat de Llobregat	7,9	7,9
Barcelona	Vilanova i la Geltrú	6,0	8,7
Barcelona	Sant Boi de Llobregat	5,9	5,9
Barcelona	Gavà	5,5	5,5
Barcelona	Martorell	5,2	5,2
Barcelona	Santa Coloma de Gramenet	5,0	5,0
Barcelona	Arenys de Mar	5,0	6,4
Barcelona	Berga	5,0	5,0
Barcelona	Manresa	4,8	6,5
Barcelona	Vilafranca del Penedès	4,8	4,8
Barcelona	Esplugues de Llobregat	4,7	4,7
Barcelona	Mollet del Vallès	4,7	4,7

Barcelona	Rubí	4,6	4,6
Barcelona	Cornella De Llobregat	4,6	4,6
Barcelona	Cerdanyola del Vallès	4,5	4,5
Barcelona	Igualada	4,5	4,5
Barcelona	Sant Feliu De Llobregat	4,3	4,3
Barcelona	Província	4,1	3,7
Barcelona	Barcelona	3,9	2,4
Barcelona	Terrassa	3,7	3,3
Barcelona	Vic	3,2	3,2
Barcelona	L'Hospitalet de Llobregat	3,1	2,4
Barcelona	Mataró	3,1	2,8
Barcelona	Badalona	3,0	2,3
Barcelona	Sabadell	2,9	3,2
Barcelona	Granollers	2,7	2,7
Girona	Blanes	6,9	6,9
Girona	Puigcerdà	6,7	6,7
Girona	Sant Feliu de Guíxols	6,2	6,2
Girona	Figueres	5,7	7,1
Girona	Província	4,7	4,7
Girona	La Bisbal d'Empordà	4,7	4,7
Girona	Santa Coloma de Farners	4,6	4,6
Girona	Ripoll	3,8	3,8
Girona	Olot	3,6	3,6
Girona	Girona	3,2	2,3
Lleida	Vielha e Mijaran	9,9	9,9
Lleida	La Seu d'Urgell	9,0	9,0
Lleida	Solsona	4,6	4,6
Lleida	Balaguer	4,6	4,6

Lleida	Província	4,3	3,4
Lleida	Tremp	4,0	4,0
Lleida	Cervera	3,9	3,9
Lleida	Lleida	3,7	2,0
Tarragona	El Vendrell	6,5	6,5
Tarragona	Tortosa	6,1	7,4
Tarragona	Amposta	5,6	5,6
Tarragona	Província	4,8	4,7
Tarragona	Valls	4,5	4,5
Tarragona	Falset	4,5	4,5
Tarragona	Gandesa	4,3	4,3
Tarragona	Tarragona	4,2	3,3
Tarragona	Reus	3,6	3,6

Font: Elaboració pròpia de les dades economicosocials de la pàgina web del poder judicial

De tot el que s'acaba d'exposar, es pot concloure que la nova organització judicial introduïda per l'ALOPJ redueix en gran mesura la ràtio actual de jutges per habitant. Aquesta dada per si sola és indubtablement negativa, i no sembla que vagi d'acord amb els fins de la pròpia reforma, especialment amb el de reduir els temps de resposta. Quedarà per veure si la millora en la gestió dels recursos judicials que es pretén millorarà el que en principi és un empobriment de la tutela efectiva a la major part dels partits judicials existents.

5.6. Síntesi

Els efectes estructurals de la implementació de l'ALOPJ a Catalunya pel que fa a l'organització judicial serien els següents: a) com a resultat de la creació dels nous TPI, se suprimirien els següents òrgans judicials actuals: els JDP, els jutjats de primera instància, els jutjats mercantils, els jutjats d'instrucció, els jutjats penals, els jutjats de violència sobre la dona, els jutjats de vigilància penitenciària, els jutjats de menors, els jutjats contenciosos administratiu, i els jutjats socials. D'acord amb el disseny establert per l'ALOPJ, els TPI absorbeixen les competències dels òrgans judicials unipersonals suprimits; no obstant això,

el text preveu la possibilitat que s'implantin a algunes poblacions seus delegades dels TPI; b) desapareixerien les AP: algunes de seves competències actuals s'atribueixen als TPI, mentre que d'altres són assignades al TSJ de Catalunya; c) es manté el TSJ però la Sala Civil i Penal actual es desdobra en dues: la Sala Civil i la Sala Penal.

Des del punt de vista quantitatiu, la implementació de l'ALOPJ tindria els efectes següents a Catalunya: se suprimirien 1.475 òrgans judicials: 898 JDP més 573 jutjats, més les 4 AP. Dels 1.475 òrgans judicials que desapareixerien, 381 tenen la seu a les capitals de província (309 si no se computen els JDP), mentre que els 1.094 restants serien òrgans situats fora de les capitals (309 si no s'inclouen els JDP). Aquests 1.094 òrgans de fora de les capitals que desapareixerien, es desglossen de la forma següent: a la província de Barcelona, en desapareixerien 509 (223 si no s'inclouen els JDP); a la província de Girona, se'n suprimirien 207 (32 si no s'inclouen els JDP); a la província de Tarragona, se n'eliminarien 208 (44 si no s'inclouen els JDP); i a la província de Lleida, en desapareixerien 170 (10 si no s'inclouen els JDP).

Els principals efectes processals que suposaria la implementació de l'ALOPJ serien els següents: a) per regla general, el coneixement de la primera instància dels processos civils, mercantils, contenciosos administratius, laborals i de seguretat social s'atribueix als TPI; b) en matèria penal també correspon als TPI, com a regla general, la instrucció del procés i el coneixement del judici oral, i se'ls assigna la competència per conèixer de la segona instància en els processos penals per delictes menys greus; quan es tracti de processos penals per delictes greus, la competència per al coneixement de la segona instància s'assigna a les sales penals del TSJ; c) les competències atribuïdes als tribunals provincials d'instància seran assumides per les seus delegades d'aquests tribunals a les poblacions en què s'implantin aquests òrgans delegats; d) el TSJ passa a ser l'òrgan judicial competent, per regla general, per conèixer de la segona instància dels processos en tots els ordres jurisdiccionals, excepte en alguns processos de les jurisdiccions contenciosa administrativa i social, en els quals aquesta competència s'atribueix a l'AN, i en els processos penals per delictes menys greus, en els quals el coneixement de la segona instància s'assigna als TPI.

La regulació que estableix l'ALOPJ provoca alguns inconvenients derivats de l'atribució a un mateix òrgan judicial de la competència per conèixer de diverses fases del mateix procés. Això és el que passa en matèria penal, en la qual seran els TPI els encarregats de conèixer de la instrucció, el judici oral i la segona instància dels processos per delictes menys greus. En els processos per delictes greus s'adjudica als TPI la competència per a la

instrucció del procés i per al coneixement del judici oral. En l'ordre jurisdiccional civil, s'assigna a la Sala Civil del TSJ la competència per resoldre el recurs d'apel·lació i, quan es tracti de qüestions de dret civil propi, el recurs de cassació.

Els efectes que l'eventual implementació de l'ALOPJ tindria sobre el personal de l'Administració de justícia a Catalunya serien els següents: a) suposaria l'eliminació dels 898 jutges de pau, que desapareixerien de la base de l'estructura piramidal que avui conforma l'organització judicial en les jurisdiccions civil i penal; b) s'integrarien en els TPI els jutges que exerceixen en els restants òrgans judicials unipersonals en els quatre ordres jurisdiccionals; c) els magistrats que exerceixen actualment a les seccions civils de les AP s'integrarien en el TSJ: els que formen part d'aquestes seccions a les AP de Girona, Tarragona i Lleida es traslladarien a Barcelona; d) els magistrats que formen part de les seccions penals de les AP passarien als TPI.

Aproximadament, el personal de l'Administració de justícia que s'hauria de traslladar a les capitals de província des de les poblacions on treballen actualment seria: 304 jutges i magistrats; 304 secretaris judicials; 887 gestors processals; 1430 tramitadors processals; 610 auxiliars judicials i 124 metges forenses.

Els principals efectes que una aplicació de l'ALOPJ tindrien sobre les infraestructures de l'organització judicial de Catalunya serien els següents. En relació amb els béns immobles i en la hipòtesi de l'aprovació de l'Avantprojecte de la LOPJ en el seu criteri de màxims, pràcticament 3 de cada 4 immobles judicials que hi ha a la província de Barcelona quedarien buits o inutilitzats llevat que s'hi despleguessin seus delegades amb posterioritat. Aquest percentatge s'agreuaria especialment en el cas de Girona, on la ràtio pujaria a 8,5 de cada 10 immobles existents a la província. I, tot i amb un impacte menor, també superarien el 50% els immobles que es quedarien en desús en els casos de Lleida i Tarragona: quasi 6 sobre 10, i 5 sobre 10 immobles buits, respectivament. Pel que fa als béns mobles, Lleida resultaria la província menys afectada quant al potencial desús d'aquests pel fet que ja hi ha en l'actualitat una concentració bastant alta al partit judicial de la capital de província. Tarragona resultaria la més perjudicada ja que, sempre sota un criteri de màxims, hi hauria un excedent de recursos mobles en totes i cadascunes de les 5 categories valorades d'entre el 50 i el 60%.

La implementació de l'ALOPJ afectaria el 70% de la població de Catalunya. Considerant la variable de la distància, sens dubte la població més intensament afectada seria la de la província de Lleida, els ciutadans haurien de recórrer 71 km més de mitjana

per acudir als tribunals competents i alguns d'ells, hauran de recórrer més de 100 km. També hi hauria un augment de jurisdicció en tota la comunitat autònoma, que es traduiria en què la nova organització judicial introduïda per l'ALOPJ redueix en gran mesura la ràtio de jutges que hi ha per habitants. Aquesta dada per si sola és indubtablement negativa, i no sembla que vagi d'acord amb els fins de la pròpia reforma, especialment amb el de reduir els temps de resposta.

CONCLUSIONS

I) L'ALOPJ proposa una profunda modificació de l'organització judicial, basada en la creació dels TPI com a òrgan de primer grau en tots els ordres, la demarcació del qual serà la província, deixant al marge els partits judicials, tot i que es preveu que puguin tenir seus desplaçades en alguns municipis. Per això, la nova estructura requeriria la revisió de la Llei de demarcació i planta.

II) L'Informe del CGPJ i els d'altres òrgans valoren en general positivament la creació dels TPI, si bé alerten dels perills d'allunyar la justícia de proximitat per raons d'eficàcia, i dels criteris per a la creació de seus desplaçades, que podrien conduir a deixar intacte l'actual mapa judicial. Hi ha coincidència en què la nova organització hauria d'anar acompanyada de la reforma de la Llei de demarcació i planta. Entre les associacions professionals es constata un consens absolut sobre la necessitat de donar un impuls per a modernitzar l'Administració de justícia espanyola, si bé la immensa majoria coincideixen en la crítica a l'ALPOJ per considerar que conté una proposta de reforma judicial errònia, mal plantejada i fora de lloc. Tots els partits polítics, excepte el PP, són extremadament crítics amb la reforma per considerar que conduirà a un desmantellament de la justícia com a servei públic de proximitat, serà un cop mortal al món rural i un atemptat als drets dels ciutadans, a més de no plantejar-se de dotar els jutjats i tribunals dels mitjans necessaris. La Generalitat de Catalunya ha manifestat el seu rebuig a l'ALOPJ per comportar un allunyament de la justícia dels ciutadans i per vulnerar les seves competències.

III) Del total d'òrgans judicials de Catalunya (1.475, sense comptar el TSJ), la província de Barcelona és la que disposa del nombre més elevat: 705 (419 si no es computen els JDP), i sense incloure el TSJ, que té la seu a Barcelona. Dels 705 tribunals de la província de Barcelona, 196 tenen la seu a Barcelona capital, mentre que els 509 restants es troben a altres poblacions de la província (223 si no s'inclouen els JDP). La província de Girona disposa de 270 tribunals (58 si no es computen els JDP), dels quals 63 tenen la seu a la capital (36 sense comptar els JDP), mentre que n'hi ha 207 a altres poblacions (32 si no s'inclouen els JDP). La província de Tarragona compta amb 244 tribunals (68 si no es compten els JDP), dels quals 36 tenen la seu a la capital (24 sense comptar els JDP), mentre que a la resta de la província n'hi ha 208 (44 si no s'inclouen els JDP). La província de Lleida compta amb 256 tribunals (només 32 sense els JDP), dels quals 86 tenen la seva seu a la capital (22 si no es compten els JDP), mentre que fora de la capital n'hi han 170 (10 si no es compten els JDP).

IV) La mitjana de jutges i magistrats per 100.000 habitants a Catalunya es troba considerablement per sota de la mitjana espanyola, només per sobre de Navarra, Extremadura i Castella-la Manxa. En l'àmbit de la comunitat, Girona i Lleida es troben infradotades de personal de l'Administració de justícia en funció del percentatge de població sobre el total de Catalunya. També es pot apreciar una clara tendència al major pes de les capitals respecte a la resta de cada província. El personal del partit judicial de Barcelona ciutat equival al 54% del total del personal de justícia dels 25 partits judicials de la província. Al partit judicial de Girona ciutat suposa el 48,29%, a Tarragona el 73,03%, i a Lleida el 44,68%. Aquests percentatges s'agregaran d'un mode considerable en el supòsit de les places de jutges i magistrats amb un 65% a Barcelona ciutat i amb uns 78,43%, 100% i 72,12% en els casos de Girona, Lleida i Tarragona.

V) Els tribunals de la província de Barcelona són els que més volum d'assumptes tenen amb diferència dins el territori de Catalunya en tots els ordres jurisdiccionals. Representen el 63% de tots els assumptes pendents a final d'any, seguits dels tribunals de Girona (20%), Tarragona (12%) i Lleida (5%). En segon lloc, podem observar que les jurisdiccions civil i penal són les que més volum d'assumptes representen a totes les províncies catalanes. Si ens fixem en els assumptes pendents a final d'any, la jurisdicció civil representa el 39% del volum d'assumptes, seguida de la penal amb un 35% dels assumptes, després la laboral (22%) i, en darrer lloc, la contenciosa administrativa (4%).

VI) Pel que fa als mitjans materials, la província de Barcelona disposa d'una mitjana de 2,52 immobles per cada partit judicial, però aquesta xifra disminueix a les altres províncies: Tarragona compta amb una mitjana de 2,12 immobles per partit judicial, i Lleida i Girona sols compten, respectivament, amb una mitjana de 1,71 i 1,51 immobles per partit judicial.

VII) Utilitzant els diversos indicadors que adopta habitualment el CGPJ per mesurar la qualitat de la justícia, la imatge resultant és més complexa que aquella de la qual sembla partir el prelegislador. És cert que en la jurisdicció civil, els jutjats de fora de la capital de província es troben més congestionats, menys atesos per jutges titulars i les seves resolucions tenen una taxa de revocació més elevada que els jutjats de les capitals. Però aquests resultats no són traslladables a les jurisdiccions penal i social, ni a la contenciosa administrativa. Per tant, resulta difícil parlar d'un problema estructural que afecti tota l'Administració de justícia per igual, raó per la qual és qüestionable la proposta de concentrar els mitjans materials i humans en les capitals de província.

VIII) La implementació de l'ALOPJ a Catalunya pel que fa a l'organització judicial tindria els efectes següents: a) com a resultat de la creació dels nous TPI, se suprimirien els òrgans següents judicials actuals: els JDP, els jutjats de primera instància, els jutjats mercantils, els jutjats d'instrucció, els jutjats penals, els jutjats de violència sobre la dona, els jutjats de vigilància penitenciària, els jutjats de menors, els jutjats contenciosos administratiu, i els jutjats socials. D'acord amb el disseny establert per l'ALOPJ, els TPI absorbeixen les competències dels òrgans judicials unipersonals suprimits. No obstant això, el text preveu la possibilitat que s'implantin a algunes poblacions seus delegades dels TPI; b) desapareixerien les AP: algunes de les seves competències actuals s'atribueixen als TPI, mentre que d'altres són assignades al TSJ de Catalunya; c) es manté el TSJ però la Sala Civil i Penal actual es desdobra en dues: la Sala Civil i la Sala Penal.

Des del punt de vista quantitatiu, la implementació de l'ALOPJ tindria els efectes següents a Catalunya: se suprimirien 1.475 òrgans judicials: 898 JDP més 573 jutjats, més les 4 AP. Dels 1.475 òrgans judicials que desapareixerien, 381 tenen la seu a les capitals de província (309 si no se computen els JDP), mentre que els 1.094 restants serien òrgans situats fora de les capitals (309 si no s'inclouen els JDP). Aquests 1.094 òrgans de fora de les capitals que desapareixerien, es desglossen de la forma següent: a la província de Barcelona, en desapareixerien 509 (223 si no s'inclouen els JDP); a la província de Girona, se'n suprimirien 207 (32 si no s'inclouen els JDP); a la província de Tarragona, se n'eliminarien 208 (44 si no s'inclouen els JDP); i a la província de Lleida, en desapareixerien 170 (10 si no s'inclouen els JDP).

IX) Els principals efectes processals que suposaria la implementació de l'ALOPJ serien els següents: a) per regla general, el coneixement de la primera instància dels processos civils, mercantils, contenciosos administratius, laborals i de seguretat social s'atribueix als TPI; b) en matèria penal també correspon als TPI, com a regla general, la instrucció del procés i el coneixement del judici oral, i se'ls assigna la competència per conèixer de la segona instància en els processos penals per delictes menys greus; quan es tracti de processos penals per delictes greus, la competència per al coneixement de la segona instància s'assigna a les sales penals del TSJ; c) les competències atribuïdes als tribunals provincials d'instància seran assumides per les seus delegades d'aquests tribunals a les poblacions en què s'implantin aquests òrgans delegats; d) el TSJ passa a ser l'òrgan judicial competent, per regla general, per conèixer de la segona instància dels processos en tots els ordres jurisdiccionals, excepte en alguns processos de les jurisdiccions contenciosa administrativa i social, en els quals aquesta competència s'atribueix a l'AN, i en els

processos penals per delictes menys greus, en els quals el coneixement de la segona instància s'assigna als TPI.

La regulació que estableix l'ALOPJ provoca alguns inconvenients derivats de l'atribució a un mateix òrgan judicial de la competència per conèixer de diverses fases del mateix procés. Això és el que passa en matèria penal, en la qual seran els TPI els encarregats de conèixer de la instrucció, el judici oral i la segona instància dels processos per delictes menys greus. En els processos per delictes greus s'adjudica als TPI la competència per a la instrucció del procés i per al coneixement del judici oral. En l'ordre jurisdiccional civil, s'assigna a la Sala Civil del TSJ la competència per resoldre el recurs d'apel·lació i, quan es tracti de qüestions de dret civil propi, el recurs de cassació.

X) Els efectes que l'eventual implementació de l'ALOPJ a Catalunya tindria sobre el personal de l'Administració de justícia serien: a) l'eliminació dels 898 jutges de pau, que desapareixerien de la base de l'estructura piramidal que avui conforma l'organització judicial en les jurisdiccions civil i penal; b) s'integrarien en els TPI els jutges que exerceixen en els restants òrgans judicials unipersonals en els quatre ordres jurisdiccionals; c) els magistrats que exerceixen actualment en les seccions civils de les AP s'integrarien en el TSJ: els que formen part d'aquestes seccions a les AP de Girona, Tarragona i Lleida es traslladarien a Barcelona; d) els magistrats que formen part de les seccions penals de les AP passarien als TPI.

Aproximadament, el personal de l'Administració de justícia que s'hauria de traslladar a les capitals de província des de les poblacions on treballen actualment seria: 304 jutges i magistrats; 304 secretaris judicials; 887 gestors processals; 1430 tramitadors processals; 610 auxiliars judicials i 124 metges forenses.

XI) Els principals efectes que una aplicació de l'ALOPJ tindrien sobre les infraestructures de l'organització judicial de Catalunya serien els següents. En relació amb els béns immobles i en la hipòtesi de l'aprovació de l'Avantprojecte de la LOPJ en el seu criteri de màxims, pràcticament 3 de cada 4 immobles judicials que hi ha a la província de Barcelona quedarien buits o inutilitzats llevat que s'hi despleguessin seus delegades amb posterioritat. Aquest percentatge s'agreuaria especialment en el cas de Girona, on la ràtio pujaria a 8,5 de cada 10 immobles existents a la província. I, tot i amb un impacte menor, també superarien el 50% els immobles que es quedarien en desús en els casos de Lleida i Tarragona: quasi 6 sobre 10, i 5 sobre 10 immobles buits, respectivament. Pel que fa als béns mobles, Lleida resultaria la província menys afectada quant al potencial desús

d'aquests pel fet que ja hi ha en l'actualitat una concentració bastant alta al partit judicial de la capital de província. Tarragona resultaria la més perjudicada ja que, sempre sota un criteri de màxims, hi hauria un excedent de recursos mobles en totes i cadascunes de les 5 categories valorades d'entre el 50 i el 60%.

XII) La implementació de l'ALOPJ afectaria el 70% de la població de Catalunya. Considerant la variable de la distància, sens dubte la població més intensament afectada seria la de la província de Lleida: els ciutadans hauran de recórrer 71 km més de mitjana per acudir als tribunals competents i alguns d'ells hauran de recórrer més de 100 km. També hi haurà un augment de jurisdicció en tota la comunitat autònoma, que es traduiria en el fet que la nova organització judicial introduïda per l'ALOPJ redueix en gran mesura la ràtio de jutges que hi ha per habitants. Aquesta dada per si sola és indubtablement negativa, i no sembla que vagi d'acord amb els fins de la mateixa reforma, especialment amb el de reduir els temps de resposta.

ADDENDA

Aquest Informe ha analitzat l'impacte que tindria a Catalunya l'adopció de la nova organització judicial prevista en l'ALOPJ, aprovat pel Govern el 4 d'abril de 2014. En el transcurs de la seva elaboració, es va aprovar el Projecte de LOPJ el 27 de febrer de 2015, després d'haver-se produït un relleu al front del Ministeri de Justícia. La nova proposta legislativa, segurament davant les reaccions que suscità l'ALOPJ, abandona bona part dels propostes organitzatives d'aquell text, si bé manté uns plantejaments similars, com s'exposarà tot seguit.

1. A diferència de l'ALOPJ, el Projecte de LOPJ no preveu la creació dels TPI, i d'altra banda, manté l'existència dels partits judicials. No obstant això, el Projecte de LOPJ acull parcialment una de les idees fonamentals en què es basava l'ALOPJ en aquesta matèria, que consisteix a ampliar la rellevància de les demarcacions judicials d'àmbit provincial. En concret, el Projecte de LOPJ preveu que les Sales de Govern dels TSJ, en funció de la càrrega de treball que recaigui sobre els diferents òrgans judicials unipersonals, pugui acordar, mitjançant les normes de repartiment, una redistribució d'assumptes entre els òrgans judicials unipersonals de la mateixa província que pertanyin al mateix ordre jurisdiccional, encara que això comporti la inaplicació de les normes legals de competència territorial. Segons el nou Projecte, l'apartat 2n de l'art. 167 de la LOPJ queda redactat en els termes següents: "La Sala de Govern pot acordar les modificacions necessàries en les normes de repartiment dels jutjats mercantils, penals, de menors, de vigilància penitenciària, contenciosos administratius o socials, per equilibrar la distribució d'assumptes que per matèria els correspon a cada un d'ells segons la seva classe, tot i que algun tingués atribuït, per disposició legal o per acord del ple del mateix Consell General del Poder Judicial, el despatx d'assumptes de la seva competència a una circumscripció d'àmbit inferior a la província".

Per tant, tot i que la modificació esmentada no afecta els jutjats de primera instància ni als jutjats d'instrucció, sí que és aplicable als jutjats mercantils, penals, de menors, de vigilància penitenciària, contenciosos administratius i de socials. D'acord amb aquest canvi, encara que un determinat assumpte hagués de ser resolt segons les normes legals de competència territorial pels jutjats d'un concret partit judicial, la Sala de Govern del TSJ pot acordar, mitjançant les normes de repartiment, que aquest assumpte sigui resolt per un jutjat del mateix ordre jurisdiccional però corresponent a un partit judicial diferent.

A continuació, s'indiquen alguns exemples que poden il·lustrar l'abast de la modificació esmentada anteriorment: a) la Sala de Govern del TSJ de Catalunya, atenent al volum d'assumpes dels diferents jutjats penals existents a la província de Tarragona, podria establir, en les normes de repartiment, que un 20% dels assumpes penals per delictes menys greus que procedeixin dels jutjats d'instrucció de Tortosa siguin enjudiciats pels jutjats penals de la capital de la província, és a dir, de Tarragona, i no pels jutjats penals de Tortosa; b) atenent al volum de treball que recaigui sobre els jutjats socials existents a la província de Barcelona, la Sala de Govern del TSJ podria establir, en les normes de repartiment, que un 10% dels assumpes que segons les normes legals de competència territorial haurien de ser resolts pels jutjats socials de Terrassa fossin resolts pels jutjats socials de Barcelona.

2. El Projecte de LOPJ preveu una altra mesura que és complementària a la indicada anteriorment i que consisteix en què el CGPJ pot acordar, de forma temporal, que un o diversos jutjats de la mateixa província i del mateix ordre jurisdiccional, excepte els jutjats d'instrucció, assumeixin la competència per resoldre determinades classes d'assumpes i les execucions derivades d'aquests. En efecte, el nou Projecte introdueix la redacció a l'apartat 2n de l'art. 98 de la LOPJ: "El Consell General del Poder Judicial pot acordar de manera excepcional i pel temps que es determini, amb informe favorable del Ministeri de Justícia, escoltada la Sala de Govern i, si escau, la comunitat autònoma amb competències en matèria de justícia, que un o diversos jutjats de la mateixa província i del mateix ordre jurisdiccional assumeixin el coneixement de determinades classes o matèries d'assumpes i, si escau, de les execucions que dels mateixos dimanin, sense perjudici de les tasques de suport que puguin prestar els serveis comuns constituïts o que es constitueixin (...) En aquests casos, l'òrgan o òrgans especialitzats assumiran la competència per conèixer de tots aquells assumpes que siguin objecte de tal especialització, tot i que el seu coneixement inicial estigués atribuït a òrgans radicats a diferent partit judicial (...). No pot adoptar aquest acord per atribuir als òrgans així especialitzats assumpes que per disposició legal estiguessin atribuïts a altres de diferent classe. Tampoc poden ser objecte d'especialització per aquesta via els jutjats d'instrucció, sense perjudici de qualsevol altra mesura d'exempció de repartiment o de reforç que fos necessari adoptar per necessitats del servei". En aplicació d'aquesta disposició, per exemple, el CGPJ podria acordar que el Jutjat Penal Núm. 4 de Barcelona s'encarregui d'enjudiciar tots els processos penals derivats d'una determinada classe de delicte menys greu que procedeixin de jutjats d'instrucció de la província de Barcelona.

3. Seguint un criteri similar, el Projecte de LOPJ preveu la possibilitat que, a proposta del CGPJ i amb informe en el seu cas de la comunitat autònoma, el Govern, mitjançant Reial decret, estengui la competència dels jutjats de violència sobre la dona a dos o més partits judicials de la mateixa província, en funció de la càrrega de feina que suporten els diversos jutjats de violència sobre la dona d'aquesta província. En aquest sentit, el nou Projecte introdueix la redacció de l'apartat 2n de l'art. 87 bis de la LOPJ: «2. Sense perjudici del que preveu la legislació vigent sobre demarcació i planta judicial, el Govern, a proposta del Consell General del Poder Judicial i, si escau, amb informe de la comunitat autònoma amb competències en matèria de justícia, pot establir mitjançant un Reial decret que els jutjats de violència sobre la dona que es determinin estenguin la seva jurisdicció a dos o més partits dins de la mateixa província".

4. El nou Projecte introdueix a l'apartat 1r de l'art. 98 de la LOPJ una altra modificació que respon a la mateixa premissa que inspira els canvis esmentats: "El Consell General del Poder Judicial podrà acordar, previ informe de les Sales de Govern, que en aquelles circumscripcions on hi hagi més d'un jutjat de la mateixa classe, un o diversos d'ells assumeixin, amb caràcter exclusiu, el coneixement de determinades classes d'assumptes o de les execucions pròpies de l'ordre jurisdiccional de què es tracti, sens perjudici de les tasques de suport que puguin prestar els serveis comuns que a l'efecte es constitueixin".

5. En aquest mateix àmbit, el Projecte introdueix una disposició addicional 21^a a la LOPJ, que permetrà al Consell General del Poder Judicial acordar, "per a la millor instrucció de causes complexes i prèvia proposta del seu titular, l'adscripció a un òrgan determinat d'un altre o altres jutges o magistrats que sense funcions jurisdiccionals i sota la direcció del titular d'aquell, realitzin exclusivament tasques de col·laboració, assistència o assessorament".

En conclusió, si bé la reforma dissenyada pel Projecte de LOPJ té un abast menor que la proposada per l'ALOPJ, alguns dels criteris essencials en els quals es fonamentava l'ALOPJ han estat assumits pel Projecte actual, de tal manera que en diversos àmbits es produiran uns efectes pràctics similars als que s'haguessin produït amb la implementació de l'ALOPJ, els quals han estat objecte d'estudi en aquest Informe.